

བོད་ནང་གི་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་སྣེ་ཐོ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ནས་ ༢༠༡༥ བར་གྱི་དབྱུང་ཞིབ།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཞི་འབེལ་རྒྱས་ལྷེ་གནས་ཁང་།

TIBETAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY

བོད་ནང་གི་ཚེས་དད་རང་དབང་གི་སྣོན་ཐོ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ནས་ ༢༠༡༥ བར་གྱི་དབྱུང་ཞིབ།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འབེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་།

TIBETAN CENTRE FOR HUMAN RIGHTS AND DEMOCRACY

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་ནི་
 ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ལྷི་ཁྲ་དང་ལོའི་ནང་རྒྱ་གར་གྲུང་ལྷོ་གསལ་བཞུགས་སྐྱེད་དང་
 རལ་ས་ལམ་བཅུགས་ཤིང་བཅའ་ཁྲིམ་བོད་མི་རང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གྲུང་བཞེན་
 ལའི་ཁྲིམས་མཐུན་དེལ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ལྟེ་གནས་ཁང་འདིས་བརྒྱུད་རིམ་ཞིབ་ཚགས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉམས་ཞིབ་འགྲོ་
 ལུགས་ཀྱི་ཅ་འཛིན་དམ་སྲུང་ཚོགས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་གི་གནས་
 ལམ་ལ་དུས་ལྡར་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱལ་སྤེལ་ཡིག་ཚགས་སུ་འགོད་
 པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་རྒྱན་ཁང་སོགས་སུ་
 བདེན་དཔང་གཞི་རྒྱུ་བཞག་པའི་ལྷ་གཏུག་དང་སྐུན་ཚོ་སྐུན་འབྲལ་ལྷ་བཞེན་
 ཡོད། རྒྱུན་དུ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་
 ལུག་དོན་རྒྱལ་སྤེལ་ལོ་འགོར་སྐུན་ཚོ་དང་ཆེད་དོན་སྐུན་ཚོ། བརྒྱལ་ས་གཏམ། བདེན་
 དཔང་ཚིག་ཚོ། ཡིག་བརྒྱུད། གསལ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལས་ནས་དུས་ལྡར་འདོན་
 སྤེལ་ལྷ་བཞེན་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམ་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་མང་གཙོའི་
 ལོ་རྟོགས་མཚོར་འདེགས་ལ་དམིགས་ནས་ལོ་ལྡར་ལམ་སྐོར་དང་ཤེས་ཡོན་ལེ་
 ལོན་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་མང་ཞིག་སྤེལ་བཞེན་ཡོད་ཅིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་
 པ་རྒྱལ་ས་ལ་ལས་གཞི་སྐོར་བརྒྱུད་དང་། ལྷ་ཆ་མཁོ་སྐོར། བརྒྱལ་ས་ཚོས་ཡིག་
 བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཅག་གི་ལུས་སྤོབས་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་
 ལས་ལ་འབད་བ་ལྷ་བཞེན་ཡོད།

ལྟེ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བསྐུན་འཛིན་རྒྱ་བ་ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་
 འགན་འཛིན་ལུང་ལུ་སྐོལ་ལ། ཉམས་ཞིབ་རྒྱ་བ་བཟུང་དང་། དྲ་ཚོག་འབྲེལ་
 མཐུན་པ་གཏུ་མཚོ། ཁྲིམས་དོན་ལས་བྱེད་ལུང་ལུ་སྐོལ་ལ། ཡིག་ཚགས་ཚོ་
 འགོད་མཁན་བཟུང་དོན་ལུ། ཡིག་ཚང་དོ་དམ་པ་དཀོན་མཚོག་ཚོས་སྐོན་
 བཅས་ཡིན།

དཀར་ཆག

དང་པོ། རྒྱ་ནག་ནང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་།.....	1
༡ རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ལ་ལྟ་སྟངས།.....	1
༢། བཅའ་ཁྲིམས་ནང་མིང་ཅམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་།.....	5
༣། ཚོས་ལུགས་དང་ཤེས་ཡོན་ལ་བྱལ་གྱི་སྲིད་ཅུས།.....	12
གཉིས་པ། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་ཟེར་བའི་སྲིད་ཅུས།.....	19
༡ ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་ཞེས་བའི་གོ་དོན།.....	19
༢། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་གྱི་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་ནང་དོན།.....	24
གསུམ་པ། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བའི་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་ལྟ།.....	31
༡ སྲིད་ཅུས་དང་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་འགུལ།.....	31
༢། དཔོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་གསེས་སྦྱོང་གི་ལས་འགུལ།.....	38
༣། རྒྱ་ནག་ནང་ལྟ་སྟངས་བཞེད་སྲིད་གི་ལས་འགུལ།.....	49
༤། ལྷ་བཅུ་ཚོར་རྒྱ་ཡིག་བཅོམ་ཁྲིད་གྱི་ལས་འགུལ།.....	58
༥། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཀག་སྡོམ་གྱི་ལས་འགུལ།.....	64

བཞི་པ། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམ་བྲག་དང་གྲ་བཅོམ་འཇུ་བཟུང་།.....71

༡། ལས་བྱེད་བཅའ་སྡོད་དང་དགོན་སྡེར་དམ་བྲག་.....71

༢། གྲ་བཅོམ་འཇུ་བཟུང་དང་གར་སོང་ཆ་མེད།.....77

ལྔ་པ། སྲིད་རྒྱས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་མ་འོངས་ལས་འཆར་།.....85

༡། ཞེམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཚོས་ལུགས་བཅོན་གཞོན།.....85

༢། འོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་འོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་ལོ་ལྟེ་འཆར་འགོད། 90

དང་པོ། རྒྱ་ནག་ནང་གི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་བབ།

པོད་མིའི་ཚོས་དང་རང་དབང་གི་གནས་སྐྱབས་མ་བཤད་གོང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐྱབས་དང་བཟུ་སྐྱབས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཞེས་དགོས། རྒྱལ་ཁབ་གང་ཅུང་ཞིག་གི་ནང་ཚོས་དང་རང་དབང་ཚད་ལྡན་ཡོད་མེད་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ལ་ལྟ་སྐྱབས་དང་ངོས་འཛིན་ཇི་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཚོག་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་ཚོས་དང་རང་དབང་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གིས་ཚོས་ལུགས་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རྟོག་རྟེན་ས་དང་རྒྱལ་རྟེན་བཙུལ་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ཁྱིམ་ས་ཚོག་ནས་ཚོས་དང་རང་དབང་འགན་སྲུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། མ་ན། རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤས་ནང་མི་དམངས་འཛུགས་ཀྱི་དམ་འཛོགས་སྐབས་དགོན་མཚོག་དབང་པོར་བཞག་ནས་དམ་འཛོགས་བྱེད་པ་མ་ཟད། མི་དམངས་ལས་ལུན་རིང་ལས་དོན་ལས་ལྟོངས་ཡོང་ཆེད་དགོན་མཚོག་གིས་ལས་སྟོན་དཔུང་རོགས་ཡོང་བའི་སྟོན་ལས་འདེབས་བའི་ལས་སྟོན་ཡང་ཡོད།

༡། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ལ་བཟུ་སྐྱབས།

རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དེ་དག་ཚང་མ་རྫོངས་དང་དང་ཁྱིམས་འགལ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་མི་དབང་སྐྱེར་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།¹ ཚོས་ལུགས་ནི་ཉལ་མ་ལྟ་བུའི་མི་སེམས་རྫོངས་

1 http://www.cass.cn/xueshuchengguo/wenzhexuebulishixuebu/201401/t20140128_955353.shtml

རྩེད་ཀྱི་དུག་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། དམར་ཤོག་གི་རྩ་བུ་བྲོལ་གཏོང་
 བ་མར་ཁེ་སི་དང་ཨིན་ཁི་སི་གཉིས་ཀས་ཚོས་ལུགས་ནི་མི་སེམས་རྫོངས་
 རྩེད་ཀྱི་ཉལ་ཐ་རྩ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། རིམ་བཞིན་བརྟ་རྟངས་དེ་དམར་
 ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བུ་དང་སྲིད་རྩུས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཚགས་
 ཡོད་པས། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཀྱང་རྩ་བུ་དེར་གཞི་རྟེན་བཙོལ་
 ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་རྩུས་ཀྱང་རྩ་བུ་དེ་ལ་གཞི་བཙོལ་ནས་བཟོས་ཡོད།
 དེ་རྩ་བུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་གི་ནང་ཚོས་དང་རང་དབང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་ཐབས་
 གཏན་ནས་མེད། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་རྩེད་ཅོན་མ་ཐད། རིམ་པ་ཁབ་གི་
 སྲོལ་བྱ་ཆེ་འགྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་སྲིད་ཁབ་གི་
 བྱང་དུ་འང་ཚོས་ལུགས་ནི་ཉལ་ཐ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱས་
 ཉེ་བཀག་རྩོམ་དང་དམ་བུ་རྩེད་ཀྱི་ཡོད།

རྩེ་མོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ལ་ལོང་ས་མཚོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་སྐྱར་སྐབས་མའོ་ཅེ་ཏུང་
 དང་མཇལ་མོལ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐུགས་བྱེན་གནང་བར་² མཇལ་
 མོལ་མཇུག་སྒྲིལ་ཁར་ཁོང་ངོས་ཀྱི་ཉེ་མར་སྐྱར་འོངས་ནས་བརྗོད་གསལ། རྩེད་
 རང་ནས་འགྱུར་ཡག་པོ་འདུག་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཚོས་ནི་དུག་རེད། ལྷ་པ་དང་
 བཙུན་མ་རྣམས་ངེས་པར་དུ་ཚངས་སྲོད་ལ་གནས་དགོས་པས་མི་འཕོར་ཉུང་དུ་
 འགོ་བ་དང་། རྩེ་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ལ་འཇུག་པོར་འགོ་གི་རེད་ཟེར། གཏམ་
 དེ་ཚོས་མ་ཐག་ངོས་ཀྱི་ལུས་རྩུང་ཟད་འདར་ཡང་མཉུན་ཚུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་
 ཟེན་གྱིས་འདེབས་ཁུལ་གྱིས། སེམས་ཚོར་མི་མངོན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་
 ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད། མི་རིང་བར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་པོད་ནང་དགོན་
 རྩེ་ ༤༠༠༠ ལྷག་ཅོན་ཅ་མེད་བཟོས་པ་དང་། ཚོས་རྩེད་ལྷ་བཙུན་རྣམས་སྐུ་བལ་

2 པོད་དང་པོད་མའི་མགྲིན་ཚབ། ཤོག་ངོས། ༢༤ །

ནས་དུས་རྒྱུ་བས་གཅིག་གི་རིང་ལུ་བཅུན་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོས།
 དེ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གྲང་དང་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཅ་མེད་
 བཟོས་ཏེ་རྒྱུ་བས་གཅིག་གི་རིང་ལུ་བཅུན་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོས་རྗེས་
 གྱི་ཚོགས་མ་དེ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ ཤ་གོང་ས་མཚོག་རྒྱ་ནག་ལ་ལེགས་རྒྱུ་ལོངས་མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཚན་རྒྱུ་བས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་རྒྱ་ནག་དབྱུས་བརྟན་འཕྲིན་ཁང་གིས་<<ནང་པ་དང་ཚན་
 རིག་>>ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཚོགས་པའི་སྐོར་ཞིག་གི་སྐོར་ལྷན་པ་དང་། མེད་ས་
 དེའི་བརྗོད་ཚོགས་པའི་ཅིང་སྐོར་ལུ་ཆེན་མོའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྐོར་དཔོན་
 ལུ་ལུས་ཡིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེར་རྒྱུ་བས་ཚོས་ལུགས་ལ་འཛིན་པའི་ལྷ་
 རྣངས་དེ་དུས་རབས་སྔོན་མའི་དུས་འགྲིའི་ལུ་རོབ་སྐྱིད་གི་བརྟན་རྣངས་ལ་ལང་
 མོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། ལུ་རོབ་སྐྱིད་གིས་རྒྱུ་བས་དེའི་ཚོས་ལུགས་ལ་

3 <https://tieba.baidu.com/p/4191927840>

འཛིན་པའི་ལྷ་སྐྱེས་འགྲུང་ལྗོན་པའི་མེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་དུས་
ཀྱི་འགྲུང་འགོས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་བཙུག་གཏོང་དགོས་སྐོར་ནན་བརྗོད་
བྱས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁོང་གིས་ནང་ཚོས་དང་ཚོན་རིག་བར་གྱི་གཞི་མཐུན་
རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་མང་པོ་རྒྱས་བཤམ་བྱས་ཡོད།

དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གི་ཚོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་དང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཁག་
གིས་ནང་ཚོས་དང་ཚོན་རིག་པའི་དབར་ལ་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་གིས་
བསྐོ་སྐྱེད་བྱེད་འགོ་རྒྱགས་བར་བརྟེན། གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དེར་སྐྱེད་ཡང་དོ་
སྤང་བྱང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ཙམ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ནང་ཚོན་རིག་དང་ནང་
ཚོས་དབར་ལ་བསྐོ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཚད་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཏེ། གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱུད་ལམ་དང་བྲ་ལམ་ཐོག་ཏུ་འདེད་དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་དེའི་སྐོར་གྱི་
གནས་ཚུལ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་ནང་ཚོས་ལུགས་ནི་མི་སེམས་སྐོངས་སུ་འཇུག་པའི་ཉལ་
ཐ་ལྷ་བྱུང་དོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྲིད་ཁྲིམས་དེ་སྟེ་མཐུད་ནས་རྒྱལ་འཁོངས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་ཅིང། ཉལ་ཐ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པའི་དུག་རྩིས་
ཤིག་ཡིན་པས། དེ་དང་དོ་མོ་གཅིག་མཐུངས་སུ་བལྟ་བའི་ཚོས་ལུགས་ལའང་
རང་དབང་གཏོན་ནས་སློབ་མི་སྲིད་པ་དེ་བལྟ་སྐྱེས་གིས་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་
རེད།

༡། བཅའ་ཁྲིམས་ནང་མིང་ཅམ་གྱི་ཚོལ་ཐང་།

ཀྱུ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༣༤ བང་། ཀྱུ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་སྤྱི་དམངས་ཚང་མར་ཚོས་དང་རང་ལོས་གྱི་ཁོ་དབང་ལོངས་སྤྱོད་ཚོག་
ཅེས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་ཁུངས་
དང་། ཚོགས་པ། མི་སྐྱེར་སྤྱི་ལུང་མི་དམངས་ལ་བཅོན་ཤེད་ཐོག་ནས་ཚོས་ལ་
དང་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་དང་པ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་བྱེད་མི་རུང་། ཚོས་ལ་
དང་པ་ཡོད་པ་དང་དང་པ་མེད་པའི་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་རུང་མཚོང་རྒྱུད་བྱེད་མི་རུང་
ལ། རྒྱལ་གཏན་གྱི་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་ཞེས་
འཁོད་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཐོག་གི་གཏན་འབེབས་དེ་དག་མཚོང་པ་ཅམ་གྱིས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཚོས་དང་རང་
དབང་སྤྱོད་འདུག་སྟུང་པའི་བསམ་ཚོལ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
ལྱང་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གི་གཏན་འབེབས་དེ་ཚོ་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་
ཅེས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ར་ཚོས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་འདི་དང་རང་དབང་
འདི་སྤྱད་ཡོད་ཅེས་ངོམ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་ཚོས་དང་རང་དབང་ཡོད་མེད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་
འདུ་དང་བཟོ་སྐྱེད་པོ་གས་གྱི་སྐྱབས། མི་འགའ་ཤས་རྒྱ་ནག་གི་བྱིལ་བསྐྱབས་
ལ་མགོ་ཐོམ་འཕྲོ་བ་དང་། ཐ་ན་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱོགས་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོང་
གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གི་བྱིལ་བསྐྱབས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་ནང་དོན་
ཁོ་ནར་བལྟ་བ་ལས་གནད་དོན་དངོས་ལ་གཉིང་ཟབ་ཐོས་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་
ཚེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཉོགས་ཡོང་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གྱི་ཡོད།
ར་ཚོས་ད་ཐེངས་གྱི་སྤྱོད་ཐོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་
གི་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་

གནས་སྐབས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཚོས་དང་རང་དབང་མེད་པའི་དོན་དངོས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤིང་པ་བརྟུང་ཆགས་ཀྱིས་ར་རྒྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ལས་རིགས་ཁག་དང་སྡེ་ཚོན་སོ་སོར་སྤྲིག་གཞི་མི་འབྲ་བ་སྣ་
ཚོགས་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲིག་གཞི་དེ་དག་གིས་ཅ་ཁྲིམས་དང་
བཅའ་ཁྲིམས་ནང་སྤྲད་པའི་མི་སྡེར་ཀྱི་སྐོར་ཐང་དང་རང་དབང་ཡོད་ཚད་བཅོན་
འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་བར་རྒྱ་ནག་གོག་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་མང་པོས་རྒྱ་
ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཁོ་ནར་གཞི་བཙུག་པ་ལས། སྡེ་ཚོན་མི་
འབྲ་བ་དང་ལས་རིགས་མི་འབྲ་བ་སོ་སོར་གཏན་འཁེབས་བྱས་པའི་སྤྲིག་གཞི་
ཁག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་
དང་རང་དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་གསར་གཏན་དོ་མ་དེ་བརྟོག་མ་ཐུབ་པར་
ལུས་ཡོད།

དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་དམར་ཕོག་ཚོགས་པར་ཆ་མཚོན་ན། དམར་ཕོག་ཚོགས་
པ་རང་ཉིད་ལ་རྒྱར་དུ་སྤྲིག་གཞི་ཡོད་པ་དང་། སྤྲིག་གཞིའི་ནང་གཏན་འཁེབས་
འདི་ལྟར་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ།⁴ རྒྱ་ནག་དམར་ཕོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཞིག་ཡིན་
ཕྱིན་ཚོས་ལ་དང་བ་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་དང་། ཉང་ཡོན་ལས་བྱེད་པར་སློབ་གསོ་
བཏང་ནས་ལྷ་མེད་སྤྱི་བའི་དད་སེམས་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་ཚོས་ལ་དང་བ་བྱེད་
པ་སློབ་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང་།⁵ རྒྱ་ནག་དམར་ཕོག་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་མི་ཚོས་མང་ཁེ་མི་རིང་ལུགས་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པ་
ལས་ཚོས་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མི་དུང་ཞིང་། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཕོག་
ཚོགས་པའི་གཞི་ཅིའི་བསམ་སློབ་དང་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ཅ་དོན་ཡིན། ཉང་གི་སྤྲིག་

4 <http://politics.people.com.cn/n1/2016/0430/c1001-28316211.html>
5 <http://politics.people.com.cn/n1/2016/0430/c1001-28316211.html>

གཞི་ནི་ཉང་ནང་ཁུལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། རིམ་ཁག་ཉང་ཡོན་དང་ཉང་གི་
ཅ་འཇུགས་ཚོས་ཉང་ཁྲིམས་ལ་བཅི་སྲུང་བྱས་ཏེ་གྲུ་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུག་
བསམ་དང་དད་སེམས་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་དད་
མོས་ཚོས་ལུགས་ནས་འཚོལ་བ་དང་། ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་ཁྲུབ་སྐྱེལ་
གཏོང་མི་རུང་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

དེར་བརྟེན། རྒྱིག་ཡིག་ནང་གི་གི་གཏན་འབེབས་དེས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ཡོངས་སུ་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་ཡོད། རྒྱིག་
གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་གྲངས་⁶
༡༠༠༢༡༠༠༠༠ ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་ལ། ཚོས་
ལུགས་ཀྱི་དུས་རྒྱུན་དང་བྱེད་རྩོུ་ཁག་ལའང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཚོག་གི་
མེད། དེས་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱིའི་མི་འཕྲོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅམ་ཟེན་གྱི་ཡོད། དེའི་
ཐོག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྗེས་འཛིན་ཡིན་པའི་⁷གཞོན་ནུ་སྡེ་ཚོགས་
(The Communist Youth League of China 中国共青团)

གྱི་ཚོགས་མི་ ༡༧༡༤༡༠༠༠ ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོས་ལ་
དད་པ་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་པ་གཏན་འབེབས་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ།⁸ཚོས་
དད་རང་མོས་ནི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྱི་དམངས་ལ་སྲུང་བའི་ཚོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་
ཀྱང་། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་དང་གྲུང་གཞོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
མིས་ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཚོག་པའི་དོན་མིན། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་དང་གཞོན་ནུ་སྡེ་ཚོགས་ནི་མི་སེར་དལུས་མ་དང་མི་འབྲུག་བར་མར་

6 <http://politics.people.com.cn/n1/2016/0430/c1001-283162>
7 <https://news.cctv.com/2024/05/03/ARTIKaInLU5A93aemqaXZ5HG240503.shtml>
8 http://mw.jl.gov.cn/zcfg/zcjd/202409/t20240926_8979427.html

ཁེ་མི་རིང་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ལྷ་མེད་སྐྱ་བར་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་ཞེས་
འཁོད་ཡོད། དེར་བརྟེན། དམར་ལོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མིའི་ཚོས་དད་རང་
དབང་འཕྲོགས་པ་མ་ཟད། གཞོན་ཏུ་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་ཚོས་དད་རང་
དབང་ཡང་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་ཡོད། ད་དུང་སྤྲིག་གཞིའི་ནང་མི་སེར་དུགས་མ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་གཅིག་པེད་སྐྱོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ངོས་
འཛིན་ལྟར་ན་མི་སེར་དུགས་མ་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་བབ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དང་ཀླན་ཡོལ་ལྷུས་པའི་ལས་ཟུར། དམག་མིས་
ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་བ་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་ལ། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་དང་
དགོན་པ་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཚོག་པའི་གཏན་འབེབས་ཡང་ཁ་
གསལ་བྱས་ཡོད། ད་ཡོད་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་ ༡༡༦༡༠༠༠༠ ལྷག་ཙམ་
དང་། ཀླན་ཡོལ་ལྷུས་པའི་ལས་ཟུར་ ༡༣༤༤༤༠༠༠༠ ལྷག་ཙམ། དམག་
མི་ ༥༠༠༠༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ཡང་གོང་གསལ་གྱི་གཏན་འབེབས་
ལས་འགལ་ཚེ་ལས་གནས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་དང་། ལས་ཟུར་ཡིན་ན་ཀླན་ཡོལ་
གྱི་སྐྱ་སོག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། གཏན་འབེབས་
དེ་དག་གིས་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བཅོན་འཕྲོགས་
བྱས་ཡོད།

དེ་བཞིན་<<རྒྱ་ནག་གི་གཞི་ལོན་སློབ་གསེའི་བཅའ་ཁྲིམས་>>དོན་ཚན་བརྒྱད་
པའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་དོན།¹⁰རང་རྒྱལ་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ཚོས་ལུགས་

9 https://mp.weixin.qq.com/s?__biz=MzA4N4TcwODY3Mg==&mid=404824564&idx=1&sn=b2c9319e2faa931cca6b2c5cb10c9949&chksm=02065b1b3571d20d093b380e20f80ea0c690b9c4bd79461dbd75ebcddb61cbf-3a109255e9b86a&scene=27

10 <https://aqbw.sztu.edu.cn/info/1024/1097>.

ལྱིས་སློབ་གསོར་མེ་རླུ་མ་མི་ཚོགས་པ་དང་། སློབ་སྒྲུབ་ན་ཕན་ཚུལ་ལུགས་ལྱི་
ལྟེང་སློབ་མཉམ་ཞུགས་མི་ཚོགས་ཅིང་། འདི་ནི་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལྱིས་གཞིན་ལུ་
མོ་རྒྱུ་བདེ་ཐང་དང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་སྤུང་སློབ་དང་། ཚོས་ལུགས་ལྱི་
ལུགས་རྒྱུ་དན་པ་ལས་སྤུང་སློབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་མཚོ་མིས་
སློབ་བྱ་འཛིན་སློབ་ལྟེང་པའི་སྤྱི་གཞི་དོན་ཚོན་ ༤ ༣ ལྟར་། ཚོགས་པ་དང་མི་
སློབ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཏུ་སློབ་བྱ་འཛིན་ཚོས་ལུགས་ལྱི་ལྟེང་སློབ་སླེལ་མི་ཚོགས་
གཉན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། སློབ་བྱར་འགོ་བཞེན་པའི་སློབ་བྱ་ཆེ་འགྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ལྱི་སློབ་
སྒྲུབ་དང་དགོ་གན་ཚོས་ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་པ་ལྟེང་མི་ཚོགས་པ་དང་ཚོས་ལུགས་
ལྱི་ལྟེང་སློབ་མཉམ་ཞུགས་མི་ཚོགས་པ་དེ་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་མི་
ཚང་མར་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་ལོངས་སྤྱ་སློབ་རྒྱུ་འཛོལ་ཐང་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་
དང་འགལ་ཟླ་ཆགས་ཡོད། ལྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ པའི་རྒྱ་ནག་དབུས་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ལྱི་བྱ་གནས་ཚོགས་གནས་རྒྱུ་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། “སྐབས་དེའི་སློབ་
བྱ་ཆེ་འགྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ནང་སློབ་སློབ་ལྟེང་མཁན་ལྱི་སློབ་སྒྲུབ་གི་གྲངས་ཚད་དེ་
དུང་སྤུར་ ༢.༤། དང་། དགོ་གན་ཚོན་ཁྲི་ ༡༤༧.༡ ལ་ཞེན་ལྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
གོང་གསལ་ལྱི་གཉན་འབེབས་དེ་དག་གིས་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ཡང་
དུས་གཅིག་དུ་བཅོན་འཛོག་བྱས་ཡོད།

གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་སྤྱི་གཞི་འཇུགས། བརྗོ་བྱ་དང་མཉམ་
ལས་ཁང་སོགས་ལྱི་ནང་ཚོགས་མི་དང་བརྗོ་བ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཏུང་ཚོས་ལུགས་
ལྱི་ལྟེང་སློབ་སླེལ་སར་འགོ་མི་ཚོགས་ལ། དགོན་པ་ལྷ་ཁང་སོགས་སྤྱི་ཚོས་མཇུག་
ལའང་འགོ་ཚོགས་གི་མེད་པས་དོན་ལ་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་ཚོས་ཀྱང་བཅོན་

11 http://www.moe.gov.cn/jyb_sjzl/sjzl_fztjgb/202410/t20241024_1159002.html

འཕྲོག་བྱས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། མི་དག་གི་གྲངས་འཕོར་སྟོན་ཐོ་
ཞིག་ཡོད་ཆེ་དེས་རྒྱ་ནག་མི་འཕོར་གྱི་བྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་ཟིན་དེས་དེད།

དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་མི་ཚང་མར་ཚོས་
དད་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡེད་ཁུབ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་
ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དོན་གྱི་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་འགན་སྲུང་ཅི་ཡང་མེད།
མ་ཟད་རྒྱ་ནག་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ 36 བཤད། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་ཁུངས་
དང་། རྒྱ་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་པ། མི་སྡེར་སྲུས་ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་
པའམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་བཅའ་བཀའ་གཏོང་མི་ཚོགས་ཅེས་འཕྲོད་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
དུ་ཆ་མཚོན་ན། ལོ་རེའི་ཚོས་བྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ག་རྒྱ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་
ལྷ་མཚོད། དཔལ་ལྷའི་དུས་ཚེན་ལྷ་བུའི་ཚོས་ལུགས་གྱི་དུས་ཚེན་སྐབས་ཐོག་
མར་གོང་གསལ་གྱི་གྲལ་རིམ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་སྡེ་ཞིག་ཡིན་
ཕྱིན་གཏན་ནས་འགོ་བསྐྱོད་མི་ཚོགས་པ་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་སྡོན་ཚུང་ནས་གསལ་
བསྐྱགས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ 2020 ལོའི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 21 ཉིན་ནོར་མེའི་བོད་གྱི་རྒྱུང་འཁྲིན་
ཐོག་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཞིག་གིས་ས་གནས་ས་ཐོག་ནས་མཁོ་སྡོད་གནང་
བའི་གནས་ཚུལ་ལུང་འབྲེན་བྱས་པར་གཞིགས་ན།¹² ལྷོ་རྒྱན་བཞིན་རྒྱ་ནག་
དབང་འཛིན་པས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་སྡོན་ཚུང་
ནས་རྩ་ཐོ་བཏང་ནས་ཉར་ཡོན་ལས་བྱེད་དང་ཀན་ཡོལ་ཞུས་པའི་ལས་བྱེད།
དེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་ཚོས་ཚོས་ལུགས་གྱི་བྱེད་སྡོད་མཉམ་ཞུགས་མི་ཚོགས་
དང་། བརྩ་ཐོའི་དགོངས་དོན་དང་འགལ་ཆེ་ལས་བྱེད་ཡིན་ན་ལས་གནས་ནས་

12 <https://cn.vot.org/2020/05/28/%>

ཕྱིར་འགྲུང་བྱ་རྒྱ་དང་། ལས་འཁྲུང་གན་ཡོལ་ལྷན་ཡོད་ཚེ་གན་གསེའི་སྐྱ་ཤོག་
 ཅིས་མེད་ཀྱིས་ཚད་བ་གཅོད་རྒྱའི་གཏུན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ཉོག་དབྱིབས་
 བད་ཡམས་ཀྱིས་རྒྱེན་བས་སྐབས་དེར་སློབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་བརྒྱབ་ནས་སློབ་
 མཚམས་འཛོག་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ས་ག་རྒྱ་བའི་སྐབས་སློབ་བྱའི་དགོ་གན་
 དང་། ལས་བཟོ། སློབ་བྱུག་བཅས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་མཉམ་ལྷགས་བྱ་
 རྒྱར་བཀག་སློམ་བྱ་ཚེད་སྐབས་དེའི་ཤོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཁག་གཅིག་མཐུག་གཉིས་
 མཐུད་ཀྱིས་སློབ་བྱེད་བརྒྱལ་བ་མ་ཟད། ལྷ་ས་ཕྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བཅོམ་ཁང་ཡང་
 རྒྱ་ ༥ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ནས་སློབ་བྱེད་ཡོད་ལྷགས་འབྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད།

དེར་བརྟེན། ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་མཉམ་ལྷགས་དང་ཚོས་མཐུལ་དུ་འགོ་
 བསྐྱེད་ཚོགས་པའི་མི་རྣམས་ཉེ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད། ཐ་ན་མི་དེ་དག་གི་ཚོས་དང་
 ལའང་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁུངས་དང་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བརྟེན་ལྷན་
 འོག་ནས་ཐར་ལུབ་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན། ལྷ་སའི་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཚོད་རྩ་ལྱུང་ཆ་
 མཚོན་ན། བར་སློབ་དང་ཕྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྲིམ་གཞུང་གང་སར་ཉེན་རྟོག་བ་དང་
 གསང་བའི་མི་རྣམས་འབྲེལ་བྱེད་བ་མ་ཟད། ད་དུང་གཡས་གཡོན་གང་
 སར་བར་ལེན་འདྲུལ་ཚས་བརྟུགས་ཡོད་བ་དང་། ཐ་ན་ས་གནས་གལ་ཆེ་ཁག་
 ལ་དམག་མིས་ལྷག་འཁྲུང་འཁོར་ལོ་བཏང་ནས་དམག་སར་སླེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 འཛིགས་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་
 བད་གི་ཚོས་དང་རང་དབང་ཞེས་བ་དེ་རྒྱལ་སློབ་སླེད་ལྷན་བརྒྱལ་བྱེད་པའི་
 ཡོ་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ལས་སློབ་དམངས་ལ་དོན་དངོས་ཀྱི་ཚོས་དང་རང་དབང་གཏུན་
 བས་མེད།

3. ཚོས་ལུགས་དང་ཤེས་ཡོན་ཁ་ཐུམ་གྱི་སྲིད་རྒྱུས།

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་ཚོས་མཚོན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རོ་བོ་
 ལྷུང་སློབ་དང་ཉེར་ཚགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཤམ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཚགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཤེས་ཡོན་དང་ཚོས་ལུགས་ཁ་ཐུམ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཞིམས་
 དང་བཅའ་ཞིམས་ནང་བཀོད་ནས་བོད་ལུག་ན་གཞོན་ཚོར་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
 སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དེ་བཅའ་ཞིམས་རང་སྟེང་ནས་བཅན་འཕྲོག་བྱ་རྒྱུ་
 ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་བཅའ་ཞིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་
 བརྒྱད་པའི་ནང་¹³ ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་མཐུན་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དེ་
 ཚོས་ལུགས་དང་ཁ་ཐུམ་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། ཚོགས་པ་དང་མི་སྡེར་སྤུས་
 གུར་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོར་ཐེ་གཏོགས་མི་ཚོག་ཅེས་
 འཁོད་ཡོད། ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་སྲོལ་ཡིག་དོན་ཚན་ཉི་ལྱའི་ནང་འཁོད་
 དོན། ¹⁴རང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་རྒྱལ་དམངས་སློབ་གསོའི་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་
 ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་སྟེལ་ས་འཇུགས་མི་ཚོག་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་རིམ་པ་ཁག་གི་
 སློབ་བྱ་དང་སློབ་བྱའི་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་ཚོས་ལུགས་ཁྲབ་སྟེལ་དང་། དད་ལྡན་པ་
 འཕེལ་རྒྱས། ཚོས་རྒྱ་འཇུགས་པ། ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་སྟེལ་བ་བཅས་ནི་ཞིམས་
 འགལ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

13 <https://tongzhan.jxau.edu.cn/info/1672/8761.htm>

14 https://mp.weixin.qq.com/s?__biz=MzA3OTk2NDc-2NA==&mid=2650301034&idx=1&sn=d3a5da6cf11568dfd28234e517b5f6e3&chksm=86ead2c2a143159fff7bd206da9238c93fc1c-805cec8ed6e41e52c84bbb8af24791ec9620d9e&scene=27

ཚུལ་ལྟར་གྱི་དང་ཚུལ་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཐོད་པ་ཆ་
 མཚོན་ན། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏན་འཁེབས་དང་ཐག་གཅོད་དེས་ཐོད་མིའི་
 ལྷ་སྟོག་བཅད་པ་དང་གཉེས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཐོད་ཏུ་ནང་ཚོས་དར་ནས་མི་
 ལོ་ ༡༣༠༠ ལྷག་ཙམ་འདས་ཐེན། ཏུས་ལུན་དེའི་རིང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚོས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐོད་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་ཐོད་ཏུ་ནང་ཚོས་
 ཀྱི་ཅ་བ་བཟུན་ཐོར་རྒྱལ་མིང་། ཐོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱུད་རིམ་མེད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་མཁའ་
 ལྷུ་བ་ཚོས་གངས་ལས་འདས་པའི་གསུང་ཚོས་འཕོར་ཆེན་ཞིག་ཚོམ་འཕྲི་གནང་
 ཡོད་ལ། གསུང་ཚོམ་དེ་ཚོའི་ནང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བྱ་དང་། ཚོམ་རིག་
 ལོ་སེམས་བྱ། ལྷ་རྩེས། གསོ་རིག་རྒྱ་རིག་ལ། ལྷ་རྩེ་དག། ལྷ་ཅམ་བཅས་ཀྱི་
 སེམས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འདུས་ཡོད། སེམས་བྱ་དེ་ཚོ་ཐོད་ཚུལ་མ་ཐད། དེང་
 ལྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཏུ་འདྲེས་ཆེན་གཞི་དེས་ཅན་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡོད།

དཔེར་ན། མིའི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་ལྷ་འཕྲིན་མིན་ལ་བཞག་
 ཚུལ་ལྟ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལས། རོན་དེས་དང་མཐུན་པའི་བདེན་དཔང་ཆེ་སོས་
 བེ་ཏུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་དེའི་རིམ་ཁུངས་རིག་པ་མཁའ་
 ཅན་ (Charles Darwin) ཀྱིས་ <<མིའི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་>>ཞེས་པའི་
 བའི་མིའི་རིགས་དེ་ཚོགས་མར་སྐྱ་དང་སྐྱེའུ་ནས་བྱུང་བ་བ་རེད་ཅེས་སྐྱེ་དེས་
 འཕེལ་འབྲུང་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་
 མིའི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་བདེན་དཔང་གྱེད་མཁའ་དང་མོ་ཡིན་པར་དོས་
 འཛིན་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་ལྡན་མ་བྱུང་གོང་གི་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་གོང་
 ཐོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ཐོད་ཀྱི་མེས་མོ་དེ་སྐྱ་དང་སྐྱེའུ་ནས་བྱུང་
 བ་རེད་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། ལྷི་ལོ་ ༡༨༧༥ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོད་རིག་པའི་
 ཞིབ་འདུག་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་སྐབས་དེའི་ཐོད་ལྗོངས་སྐོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ལོ་རྒྱལ་

སློབ་དཔོན་དུང་དཀར་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཚོག་གིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་མེས་
པོ་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཉུང་ནས་ལྷུང་བ་རེད་ཅེས་པོ་རྒྱུས་སོགས་པའི་དཔེ་དབང་གྲེད་མཁན་
དང་པོ་དེ་རང་ཚོ་པོ་དཔོན་མི་ཡིན་ཞེས་སློབས་པ་མཚོན་པོས་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། དེར་སྐབས་པོ་དེ་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྱང་སྤྱོད་དང་རྒྱུན་བརྩོན་
བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འབྲས་དཔོན་པོ་ཀྱི་ཅ་བའི་གནད་དོན་འདི་ལ་རྒྱལ་ས་
ཡོད། ཚོས་ལྷགས་དང་ལེས་ཡོན་ཁ་བྲས་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་དེའི་ཚོག་ནས་
སློབ་བྱ་ཆེ་འགྲིང་ཚུར་གསུམ་གྱི་ནང་པོ་དེ་ཀྱི་མཁས་དབང་རིམ་བྱུང་གི་གསུང་
ཚོས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱུར་དམ་བཅད་གྲེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་སར་པོ་དེ་རྫོང་ས་
སློབ་བྱ་ཆེན་མོར་ཅ་མཚོན་ན། དེ་སྤྱི་ལོ་རབས་བརྒྱད་བརྒྱའི་ནང་ཚད་མ་
དང་། ལྷུང་མཐའ། སྦྱོང་འཇུག་བལྟས་སྦྱིང་། མངོན་ཉེག་རྒྱན་སོགས་ནང་དོན་
རིག་པའི་ལེས་བྱ་གང་འཚམ་སློབ་ཁྲིད་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་རབས་དགུ་བརྒྱ་
ལ་ནས་བཟུང་སློབ་ཚན་དེ་དག་རིམ་བཤམ་བརྒྱུར་བཅོས་བྲས་ཉེ་མེད་པ་བཅོས་པ་
དང་། མཐར་<<པོ་དེ་ཀྱི་ཉེ་རབས་ཀྱི་ཚོས་རིག་>>ཅེས་པའི་དེ་བཞེད་ཅ་དང་སྦྱང་
ཅ་གཉེས་ཆེད་བསྒྲིགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་ཁྲིད་དེས་གཞིའི་སྐབས་དགེ་
ཀན་གྱིས་ཚིག་འབྲེལ་མ་གཏོགས་དོན་འབྲེལ་རྒྱག་ཚོགས་གི་མེད་པས། སློབ་
ལུག་ཚོས་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་ཅ་ཚང་བ་ཞིག་ལེས་ཀྱི་མེད་ལ་དགེ་ཀན་གྱིས་
སློབ་ཁྲིད་ཀྱང་གྲེད་ཚོགས་གི་མེད།

པོ་དེ་རྫོང་ས་སློབ་བྱ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་དུང་དཀར་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཚོག་
ནས་སྦྱོང་འཇུག་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཁོང་གི་
དགོངས་རྒྱལ་འདི་ལྟར་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད་པ་ལྟེ།¹⁵རྒྱ་མཚན་དང་རིག་པ་

15 <<སྦྱོང་འཇུག་གི་གཞུང་དོ་སྦྱོང་དང་། ལངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ།>> ཉེག་དོས།
96-97། ལྷ་ས་པོ་དེ་ཀྱི་དཔོན་སྤྱོད་ཁང་།

ལའང་འབྲུག་ས་རྒྱུན་རྒྱུ་བ་ཐེབས་འཇུག་ས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ་ཚོས་དང་རང་
དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོད་རྫོང་ས་ཁེར་བའི་དམར་ཤོག་བྱང་
ཆེ་མང་ཚུན་གྲེང་གིས་དགེ་ཆུན་གྱི་དུས་ཆེན་དང་རྟུག་ས་བསྐྱུན་ནས་སྐེལ་བའི་
གཏམ་བཤད་ནང་།¹⁷གཞོན་སྐྱེས་སློབ་ཡུལ་ཚོར་བསམ་སློབ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་
གསོ་གཏོང་རྒྱུར་འབྲུག་སྐོན་བརྒྱུ་ནས་ཉར་གུ་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡུང་གོ་གསར་འཛི་
ལོ་རྒྱུས། བསྐྱར་བཅོས་སྐོར་དབྱེ་ལོ་རྒྱུས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་འཇུག་ས་འབེལ་རྒྱས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། ཡུང་རྒྱུ་འཛི་གས་འབེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་ལ་བསྐྱུག་སློབ་
གསོའི་ལས་དོན་སྐེལ་དགོས། སློབ་ཡུལ་གིས་གོ་སྐྱབ་བ་དང་། མཚོང་འདོད་ལ་
ཉན་སྐོར་བའི་ཐབས་ཤེས་སྲུང་ནས་དུས་རབས་གསར་འཛི་བོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་
བཤད་ནས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་ཡུལ་རྟུག་ས་འཛི་གས་ལ་བར་དུ་སྐོར་བརྒྱུ་འཇུག་མེད་དང་
ཉར་གུ་བཀའ་ལ་ཉན་བ་དང་། ཉར་གུ་འཛི་ཚོར་བ། ཉར་གུ་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་
འཛི་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

བོད་རང་སྐྱོད་རྫོང་ས་ཁེར་བའི་དམར་ཤོག་བྱང་ཆེ་མང་ཚུན་གྲེང་གིས་ཤོན་སྐྱེས་གསོའི་སྐོར་བྲུག་འབྲང།

17 <http://jxt.xizang.gov.cn/xzweb/detail?id=8508&channelId=8&-categoryId=57>

དེར་བརྟེན། ཚོས་ལུགས་དང་ཤེས་ཡོན་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་ལོག་
 དེར་སྐབས་ཤོད་ཀྱི་སློབ་བྱ་ཚེ་འཕྲིད་ཚུང་གསུམ་གྱི་ནང་རྒྱ་ཚེ་ལ་གཏོང་བ་
 པའི་ཤོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཚབ་ལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལྷ་བྱ་
 དང་རིག་གཞུང་། ལོ་རྒྱུས་སོགས་བཤད་ཁྲིད་བྱ་རྒྱ་དེ་ཚད་གཞི་མཐོ་ཤོས་སུ་
 སློབས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་མང་ནང་སློབ་ཡོན་གཉིས་ལྷན་
 ཀྱི་ལུགས་བསམ་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ནང་འདུས་ནས་
 རྒྱ་ཚོགས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཚེད་དུ་ཚེ་གང་ཚབས་འདེགས་ཏུ་བཞེན་
 ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་བཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟར། ¹⁸ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པར་
 རྒྱ་ནག་དབུས་སྤྱི་ག་བཤེར་ཁང་ནས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཚོན་གཅིག་གི་རང་རྒྱ་
 ལག་གཞུང་གིས་ཉར་ཡོན་དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་མི་གངས་ཁི་ ༥༠༠ ལྷག་
 ཙམ་ལུས་སྤངས་གནད་དོན་ཐོག་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་
 ལས་མི་གངས་ ༥༥༩ བེ་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཡིན་སྟོང་འགྲེལ་བརྗོད་
 བྱས་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ནི་ཚོས་ལ་དང་པ་མེད་ལ་ཚུང་དུས་ནས་ལྷ་མེད་སློབ་པའི་སློབ་
 གསོ་བཏང་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཞིག་རེད། མཐའ་མ་ཁོ་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་
 དམངས་ཀྱི་རྒྱུར་ལོར་ཉམ་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལུས་སྤངས་མཁན་ཞིག་ཆགས་
 པ་རེད།

18 <https://www.voachinese.com/a/china-party-says-nearly-5-million-members-probed-for-graft-20221017/6793141.html>

གཉིས་པ། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྲིད་ཇུས།

༡། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་ཞེས་བའི་གོ་དོན།

ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཞི་ཅིང་ཕིང་གི་རྒྱ་བས་གཏན་
 འཛུགས་བྱས་པའི་སྲིད་ཇུས་ལོག་རེད། སྲིད་ཇུས་དེ་¹⁹ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོའི་
 ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ རས་ཚེས་ ༢༠ བར་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་
 གྱི་ཚོགས་འདུའི་ཚོག་ཁུབ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས། དེས་
 བར་དུ་ཚོས་ལུགས་དེ་སྲི་ཚོགས་འིང་ལུགས་གྱི་སྲི་ཚོགས་དང་འཚམ་མཐུན་
 ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ། དེས་བར་དུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱ་
 འཁྲོངས་བྱེད་དགོས་པ། དེས་བར་དུ་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་ཁྲིམས་རྒྱོང་རྒྱ་
 ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས་པ། དེས་བར་དུ་ཚོས་ལུགས་མི་སྣའི་རྒྱས་པ་འདོན་
 སྲུང་བྱ་རྒྱུར་མཐོང་ཚེད་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་བརྗོད་བྱས་ཏེ། ཚོས་ལུགས་ཀྱང་
 གོ་ཅན་ཞེས་བའི་སྲིད་ཇུས་ཐེངས་དང་པོར་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་༢༠༡༥ལོར་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཚོགས་འདུའི་ཚོག་ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་གཏན་བཞག་བྱེད་བཞིན་པ་

19 <https://news.12371.cn/2015/05/20/ARTI1432111597695781.shtml>

ཏུས་དེ་ནས་བཟུང་ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་ཚོས་ལུགས་ལྷུང་གོ་ཅན་ཞེས་པའི་སྲིད་
ཏུས་དེ་རིས་མེད་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ཅན་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་
ཚོལ་བྱ་ཁག་གི་ནང་དུའང་ཕྱི་ལ་བསྐྱབས་དང་། ཚོལ་སྦྱོང་། ལག་བརྟུང་དགོས་
པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། རོག་མར་ང་ཚོས་ལྷུང་གོ་ཅན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་གོ་
དོན་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་ནང་ 中国化 ཞེས་
པ་དེའི་གོ་དོན་ནི་རིག་གནས་དང་། ལྷ་བྱུབ། ཚོས་ལུགས་གང་ཡང་ཏུང་བ་ཞིག་
ཆུ་ནག་ནས་དར་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ལབ་གཞན་ཞིག་དང་མི་རིགས་
གཞན་ཞིག་ནས་ཆུ་ནག་ནང་དུ་དར་རྗེས་ཆུ་ནག་གི་ཁྱད་ཚོས་དང་རྣམ་པ་ཡོད་
པ་ཞིག་ལ་འཇུག་བ་བཏང་བ་དེར་ལྷུང་གོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། དེར་སྐབས་ལྷུང་གོ་འི་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ (Socialism with Chinese characteristics) ཞེས་བརྗོད་གྱི་
ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཆུ་ནག་ནང་དར་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་
རོག་མར་ལུ་རོལ་དང་ལུ་ཏུ་སྤྱི་འོ་ནང་དར་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་ལྷུང་
ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབས་གཏམ་ (The Communist Manifesto)
རྒྱ་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ལོར་ཆུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པ་དངོས་སུ་གསར་འཛུགས་བྱས་རྗེས་དམར་ཤོག་གི་ལྷ་བ་དེ་རིས་བཞིན་ཆུ་
ནག་ནང་དར་འགོ་རྒྱགས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཆུ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དངོས་སུ་གསར་འཛུགས་བྱས། དེར་བརྟེན།
ཆུ་ནག་གི་ཁྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་ཆུ་ནག་གི་ཁྱད་
ཚོས་དང་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འིག་ལ་འཇུག་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་རེད།

དེའི་ནང་ནས་ལྷུང་ཆུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་སྲིད་དབང་སྐྱེར་
འཛིན་ལྷེད་པ་དེ་ནི་ཆུ་ནག་གི་དོ་ཤོད་ཁྱད་ཚོས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལུགས་གསལ་

ལྷོན་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷུང་སྲོལ་གཏོང་མཁན་
 མར་ཁེ་མི་དང་ཨིན་གི་མི། ལེ་ཉིན་སོགས་ཀྱིས་མི་རིགས་རང་ཐག་རང་གཙོ་
 དང་རྒྱལ་ཁུན་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ (National self-determina-
 tion and federalism 民族自决权和联邦制) ལག་ལེན་དགོས་
 པའི་གཏམ་བཤད་རིམ་པ་སླེལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་དང་བོ་ཡིན་པའི་སྐབས་དེའི་ལུ་རུ་སྲིའི་ནང་དུའང་རྒྱལ་ཁུན་མཉམ་འབྲེལ་
 ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྐྱུར་འོག་གནས་
 པའི་ཡངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྲལ་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་དང་
 མི་རིགས་རང་ཐག་རང་གཙོ་ལག་ལེན་མ་བྱས་པར་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་
 རྒྱུང་ལམ་ལུགས་ (Ethnic regional autonomy 民族区域自治)
 ལག་ལེན་བྱས་ཏེ། རྩོགས་གཅིག་ནས་ཁག་བཞེས་ནས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་རྒྱུང་གི་དབང་ཚད་ཡོད་ཚད་དབྱས་གཞུང་
 དང་ས་གནས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཐད་ཀའི་སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ལྷུབས། རང་རྒྱུང་བུ་ལུལ་ཡངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་དབང་ཚད་དང་ཐོབ་ཐང་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གི་ཁྱད་ཚོས་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་རྣམ་པ་གཙོ་བཅུང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་ཡོད་
 ཚད་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའམ་མི་རིགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་དབང་གཅིག་བསྐྱུས་བུ་རྒྱ་
 དེ་རེད། དེའི་རྒྱུན་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་དེ་རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་རོ་མ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དབང་ཆ་ཡོད་ཚད་
 ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་སྐྱེར་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་གཙོ་
 བཅུང་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་རྒྱན་མ་ཞིག་རེད།

ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༦ ཡོང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་སྐྱེག་ལྷ་ཡོན་རྣམ་ཁང་གསར་
 འཛུགས་སྐབས་ཀྱི་མི་སྣ་འཆར་འགོད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཐད་ལ་གོང་ས་མཚོག་ནས་
 འདི་ལྟར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོག་མར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་
 གཞུང་དང་། བཤེ་ཆེན་ནང་མ་སྐང་། ཆབ་མདོ་བཅའ་ས་འགྲོལ་ལྷ་ཡོན་རྣམ་
 ཁང་ཞེས་བོད་གཞུང་གི་མངའ་སྲོངས་དེ་དུམ་ཁུ་གསུམ་ལ་ཁ་བྲལ་བཏང་བ་
 དང་། དེའི་ཚོག་བོད་སྐོད་རྒྱ་དམག་གི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་བྱས་སྡེ་ཆོན་དེ་དག་ལ་མི་
 སྣ་ཁག་བགོས་བྱས་ཡོད། ཆབ་མདོ་བཅའ་ས་མོལ་ལྷ་ཡོན་རྣམ་ཁང་དང་བཤེ་
 ཆེན་ནང་མ་སྐང་ནི་སྐབས་དེར་ཉ་ལམ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཀའ་བཞོད་འོག་གར་
 བསྐོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཚོག་བོད་སྐོད་རྒྱ་དམག་གི་སྐྱེ་ཆོབ་
 བཅས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ལྷ་སྐྱེག་ལྷ་ཡོན་རྣམ་ཁང་ནང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་
 དབང་ལུགས་ཆེ་བ་བསྐྱུང་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སྤོང་ཡོད།

འདི་ལོ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་བཅུགས་ནས་ཡོ་རླབ་ལྷ་ཡོངས་འཕེལ་བའི་ཡོ་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས། བོད་མིའི་རང་སྐྱོང་གི་གནས་སྐབས་དེ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དེ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པར་ཚད་གཞི་དམའ་ཤོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོད་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན། དེར་སྐབས་20འོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་
 བང་ལུ་ཞི་ ༡ དང་། ལུ་ཞི་གཞིན་པ་ ༡༡ ། ལུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ ༡ བཅས་
 ཞོན་མི་གངས་ ༡༩ ཡོད་པའི་ཁོངས་བོད་རིགས་ ༩ ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 རིགས་ ༡༠ ཡོད་པར་བརྟེན་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ཡན་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་
 ཡོད། དེར་བརྟེན། མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ཚད་གཞི་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཚོག་གི་ཚད་
 དམའ་ཤོས་སུ་སྐྱེབས་ཡོད།

20 https://www.xizang.gov.cn/zwgk/ldzc/ldlb/202406/t20240604_419828.html

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཕགས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཚོགས་འདུའི་
 ཚོག་སྲིད་རྒྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདོན་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། གནད་དོན་དེ་
 དག་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་གྱིས་གསལ་པོ་བརྗོད་གཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ཡང་མཐོ་ཅི་ཉུང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འཕགས་ཚོང་ལ་རྒྱལ་ཁ་
 ཚོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་²¹འཕགས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱ་པོའི་འཕགས་ཚོང་། ཉུང་
 གི་འདོན་སྐྱོད་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར་བ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད་
 ལ། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ནོར་བུ་མཐུ་ཆེན་གསུམ་ཞེས་གྲང་
 བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འཕགས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཞེས་པ་རི་ཅོམ་གྱི་གལ་
 ཆེན་ཡིན་པ་མཚོན་ཐུབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བཞག་པའི་
 གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་འཛོག་པའི་རྒྱུད་རིམ་གྱི་ནང་དུའང་རྒྱ་
 ནག་གཞུང་གི་རྒྱ་ཚབ་མཐོ་ཤོས་ནི་རྒྱབས་དེའི་དབུས་འཕགས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་
 ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པ་ནས་བཟུང་བོད་རྒྱ་
 འབྲེལ་མོལ་ཡང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་འགན་འཁུར་ལེན་མཁན་དེ་སྲར་བཞིན་འཕགས་
 ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་ཆགས་ཡོད།

འཕགས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་སྤྲིག་ཁོངས་ལྷ་
 མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་དང་སྡེ་ཚོན་ཁག་དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་
 མི་སྣ་དང་ཚོས་པ་པོ། །ཤེས་ཡོན་ཅན། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་དང་སྤྲིག་
 འཇུགས། གངས་ཉུང་མི་རིགས་གྱི་ལས་དོན་ཤོགས་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་དང་
 མཁན་གྱི་ཚན་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ལས་འགན་ནི་ཁྲུབ་ཁོངས་དེ་དག་
 ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྟོང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་ལང་ཕྱོགས་

21 <https://www.marxists.org/chinese/maozedong/marxist.org-chinese-mao-19391004.htm>

གཅིག་གྲུང་ཡོང་རྒྱུར་ཚད་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚོས་ལུགས་གྲུང་གོ་ཅན་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་བཟོ་བཀོད་དང་། དེའི་བསྐྱབས་ལག་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱུད་རིམ་གྱི་ནང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་ནི་གཙོ་གནད་གྱི་ཚན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་མཐར་གཏུགས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཚོས་དང་ཁེ་སན་གཙོ་བཟུང་དང་། གནད་དོན་ཡོད་ཚད་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་འཛིན་འོག་འཕྲོད་གོས། དཔེར་ན། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་གྱི་འགོ་ཁྲིད་མཐོ་ཤོས་དེ་དག་ཡང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ལ་སྟག་ཆག་ཡོད། རྒྱ་ནག་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་ལས་བྱེད་ཡོད་འགན་འཛིན་ ༡ དང་། འགན་འཛིན་གཞིན་པ་ ༩ ཡོད་ཅིང་། ཚང་མ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཚང་མ་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཅིག་གྲུང་མེད།

༥༡། ཚོས་ལུགས་གྲུང་གོ་ཅན་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དོན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ རྣམ་ཚེས་ ༡༩ བར་སྐོར་འཚོགས་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་གྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཞི་ཅིང་མིང་གིས་ཚོས་ལུགས་གྲུང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུས་གསལ་སྟོན་བྱས་ནས་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ལོ་བཅུ་འདས་ཟིན། བོད་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དུས་ལུན་དེ་ནི་བོད་དང་བོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་དམ་ཉལ་ཆེ་ཤོས་དང་སྐྱེས་འཛིན་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པའི་ལོ་བཅུ་ཆགས་ཡོད་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱར་གནས་མཁས་པ་མང་པོས་དུས་སྐབས་དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། གཤམ་ལ་ང་ཚོས་དུས་ལུན་དེའི་རིང་བོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་གནད་དོན་རེ་རེར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་གསར་བརྗེས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་སློང་འཚོགས་ཁྲུས་པའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་སློང་འཚོགས་ཁྲུས་
 པའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་འཛོམས་ཚོས་ལུགས་
 ལུང་གོ་ཅན་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཟེར་བ་ནན་བརྗོད་ཁྲུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོར་སློང་འཚོགས་ཁྲུས་པའི་བོད་གྱི་ལས་དོན་སློང་གྱི་བརྒྱགས་
 རོལ་ཚོགས་འདུ་ཟེངས་བདུན་པའི་ཐོག་ཞི་ཅིང་མིང་གིས་བོད་རྒྱུད་ནང་བཞུག་
 ལུང་གོ་ཅན་དུ་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པའི་ནན་བརྗོད་ཀྱང་ཁྲུས་ཡོད།

བོད་གྱི་ལས་དོན་སློང་གྱི་བརྒྱགས་རོལ་ཚོགས་འདུ་ཟེངས་བདུན་པའི་ཐོག་ཞི་ཅིང་མིང་གིས་གཏམ་བཤད་བྱེད་བཞིན་པ།

ལུང་གོ་ཅན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་གོང་གི་ལེན་ཚན་དང་པོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་
 རྒྱད་ཚོས་དང་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་འདོད་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱབས་འདེད་བཤད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱད་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་²²རྒྱ་ནག་དམར་

22 <https://zh.wikipedia.org/zh-hans/%E4%B8%AD%E5%9B%BD%E7%89%B9%E8%89%B2%E7%A4%BE%E4%BC%9A%E4%B8%B%E4%B9%89>

འོག་ཚེགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། དེས་གཏན་འཕེབས་ལུས་སྲིད་རྒྱས་ཚོགས་པར་
 བསྐྱོད་བྱ་རྒྱ་དེ་ལྟར། དེར་བརྟེན། ཚོས་ལུགས་ལྷུང་གོ་ཅན་ཞེས་པའི་སྲིད་རྒྱས་
 གྱི་ནང་དོན་ཅི་རྒྱ་དཔམར་འོག་ཚེགས་པ་གསལ་བར་འཇུགས་ལུས་རྗེས་གྱི་དཔམར་
 འོག་ཚེགས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། སྲིད་རྒྱས། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔམར་འོག་ཚེགས་པ་ཚོགས་པར་གསལ་བར་འཇུགས་ལྱེད་མཁན་
 གྱི་མར་ཁེ་སི་དང་། ལེ་ཉིན། སི་ཉ་ཡིན་པོགས་གྱི་ལོ་རྒྱས་དང་རིག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱ། རྒྱ་ནག་ནང་མདོ་ཅི་ཏུར་གྱི་དུས་རྒླེབས་
 མཇུག་པ་སྐྱེལ་ནས་ཉེར་ཞུང་ལིང་སྟེར་གྱི་དུས་རྒླེབས་ལ་གོ་རྒྱུགས་རྗེས་གྱི་
 བརྒྱུད་བཅས་སྟོ་དུའེ་ཞེས་པའི་སྲིད་རྒྱས་ལག་ལེན་ལུས་རྩོན་ནས་ཅང་ཅེ་མིན་
 དང་། ཏུཏུ་ཅིན་མདོ། ད་ལྟའི་ཞི་ཅིང་ལིང་བར་གྱི་འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་
 རིང་གི་ལྷུང་འབྲས་དང་སྲིད་རྒྱས་ཤོགས་ལ་སློབ་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

དགོན་པའི་བླ་བུ་འཇུག་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་དཔེ་ཆ་སྟོ་འཛིན་དང་གཞུང་ཚེན་སློབ་
 རྒྱུད་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོ་བཞུད་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྤྱ་དགོང་རྒྱབས་ཞབ་འདོན་སྦྱོར་
 རྒྱུད་དང་ཚོགས་ལ་འགོ་དགོས་པ་པོགས་དུས་ཚོད་དགོན་པོ་ཡིན་ཡང་ཆབ་
 སྲིད་གྱི་སློབ་ཚན་དེ་དག་ཅི་རང་གིས་དོན་གཉེར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལ་སློབ་གཉེར་
 བྱ་རྒྱ་ལས་རྒྱལ་པར་ཅི་དགོས་སྟབས། ཁོ་ཚོར་དོན་དཔེ་གྱི་ཚོས་ལ་སློབ་གཉེར་
 ལྱེད་པའི་གོ་རྒྱུགས་དང་དུས་ཚོད་གཉིས་མད་ནས་དཀའ་དཔེ་འབྲུད་བཞིན་
 ཡོད། རྒྱ་མཚོན་དེའི་དབང་གིས་ཤོད་ནང་ཆ་མཚོན་ན་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་
 པའི་རྒྱལ་འཕྲོད་མཁན་ཏུ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཆགས་ཡོད།

དཔེར་ན། སྤ་ལོ་འི་རྒྱ་ ༡ བར་ཤོད་ནང་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་ལ་ཚོབ་
 མཁན་ ༡༢ ལས་མེད་ཅིང་། འདས་པའི་ལོ་བཞིའི་རིང་རྒྱ་གར་ནང་དགོ་བཤེས་

ལྷ་རམས་པ་ཐོན་མཁན་ ༣༠༠ ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཡོད། སེམ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
འདིས་བཅོན་པོལ་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་སེམ་ཡོན་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་ས་མཚོག་ནས་དགེ་
བསེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཛོག་མཛད་སྒོར་ཆིབ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་སྤེལ་བཞིན་
ཡོད། འདིས་སློལ་རྒྱུན་ཀྱི་པོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྲེལ་འཛོལ་
འོག་གི་གནས་སྤངས་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱང་སྤྱོད་དང་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བ་གསལ་པོ་
མཚོན་ཡོད།

བཅོན་པོལ་ནང་ཆ་མཚོན་ན་སྤྱོད་གཅིག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་རང་དབང་
ཡིན་པ་མ་ཟད། རང་གིས་དོན་གཉེར་བྱ་སའི་ཚོས་ལུགས་སློབ་གཉེར་ལུད་
དེ་མིན་ནམ་གངས་མང་པའི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་བཅོན་པོད་རང་
བཞིན་གྱི་ལས་འགུལ་དང་། ཚོགས་འདུ། ཡིག་རྒྱགས་སོགས་གཏན་ནས་མེད་
སྟབས། དུས་ཚོད་ཡོད་ཚད་ཚོས་སྤྱོད་གཅིག་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་འོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་སྟོང་འཚོགས་
བྱས་མ་ཐག་པའི་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་ནག་ནང་བསྟན་མཐུན་
ཚོགས་པོད་སྤྱིངས་ཡན་ལག་མཐུན་ཚོགས་ནས་དམར་འོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་འདུ་དགོངས་དོན་བྱི་ལོ་བསྐྱབས་དང་། སློབ་སྦྱོང་། ལག་
བསྟར་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གལ་ཆའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད། ཡིག་
ཆའི་ནང་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་གྲ་བཅོམ་ཚོས་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
དགོས་པའི་ཞིབ་མྱོའི་ནང་དོན་དང་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ཁག་གསལ་སྟོན་
བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། ²³ཉང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡུང་གོ་གསལ་པའི་ལོ་རྒྱུས། བརྒྱུད་

23 http://www.xztzb.cn/fjw/fjzx/content_22486.shtml

བཅོས་སྐོར་དབྱེ་ལོ་རྒྱུས། ལྷི་ཚོགས་ཤིང་ཡུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། ལྷ་
 ལྷ་མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། དེ་བཞིན་པོད་ས་གནས་དང་མེས་རྒྱལ་
 དབང་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྐོར་སྐོར་གཉིས་ཟབ་བྲས་ཉེ། ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ལྷ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ། རིག་གནས་ཀྱི་ལྷ་བ། ཚོས་
 ཡུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཅས་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཅུ་བཞི་བ་དང་
 ལྷ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དབང་ཀྱི་དབྱེ་མཚན་ས་གསལ་པོ་ལྟེན་ཉེ་དང་དང་སྤྱོད་གཞུང་
 ལོ་བཞུན་སྤྱིར་ལས་དོན་ལ་རང་འགྲུལ་རང་མཉམ་ཞུགས་བྲས་ཉེ་རྒྱལ་སྐོར་བྱེད་
 དགོས་པ་དང་། པོད་རྒྱུད་ནང་བཞུན་ཀྱི་ཞུལ་ཁོངས་དང་ལྷ་ག་ལར་ལྷ་དགོན་
 རྗེའི་ཞི་མཐུན་བཞུན་སྤྱིར་ལ་རང་འགྲུལ་རང་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ། བཞུན་
 སྤྱིར་གི་ལས་དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་དོན་ལྷ་ཅིས་ནས་སྤྱུལ་དགོས་པ། དགོན་
 རྗེའི་བཞུན་སྤྱིར་ལ་བཞུན་ནས་སྐོངས་ཡོངས་ཀྱི་བཞུན་སྤྱིར་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཉིས་
 བ། མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ལ་ཞི་མཐུན་བཞུན་སྤྱིར་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་
 ཡུག་ཡོངས་སྐོར་སྤུལ་བ་བྱེད་དགོས། མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་དང་མེས་རྒྱལ་
 གཅིག་ལྷ་རྒྱུད་སྐོར་བྲུ་རྒྱ་དེ་མི་རིགས་ཁག་གི་ཚེས་མཚའི་ཁེ་ལན་ལྷ་འཛིན་
 རྒྱ་མཐའ་འཁོར་ས་བྲས་ཉེ་མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་ཀྱི་སྐོར་གསོ་དེ་དགོན་སྤྱིར་
 ཚོད་གཞི་བཞི་ལ་བཅུ་བཅུར་ལག་བརྟུང་ཀྱིས་སྐོན་སྐོན་གྱ་བཅུན་ནས་དག་བྱེད་
 བར་བཅོན་པའི་སྐོབ་གསོ་ལག་ལེན་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ལྷི་དམངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཞིམས་སྐོར་གི་འདུ་ཤེས་བཅས་ཀྱི་སྐོབ་གསོའི་
 བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོར་ཞུལ་བ་བྲས་ནས་པོད་བརྒྱུད་ནང་བཞུན་ལས་རིགས་ཁོང་
 མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་ཡར་སོན་གཉིད་པའི་བྱེད་སྐོར་སྤུལ་འདེད་གཉིས་ཟབ་
 གཉིས་བ། ཞི་འཇམ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལས་ནས་ལྷ་རྒྱུད་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་
 ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དགོན་སྤྱིར་གྱ་བཅུན་ཀྱི་སེམས་ནང་ཞུག་པ་བྲས་ཉེ་མཐུན་
 བསྐྱེལ་ལ་གཞོན་པའི་སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པ་དང་། མཐུན་བསྐྱེལ་ལ་གཞོན་པའི་བྲ་

པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་སྲོད་རྒྱན་ཡིག་སྲོད་སྲོད་དང་མེད་སྲོད་ཀྱི་རྒྱན་
འུགས་སྲོན་རྒྱལ་དཔོན་ཅེས་འཁོད་ཡོད། འདིར་གསལ་བའི་སྤྱི་སྲོད་རྒྱན་ཡིག་
ནི་རྒྱ་ཡིག་ལ་གོ་དགོས།

གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ཚོག་ནས་གསལ་པོར་མཚོང་ཐུབ་པ་
ནི། འཛམ་གླིང་ཚོག་རྒྱལ་ཁབ་སྲུ་འབྲ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཚོས་བྱེད་ལྷ་བཅུན་
ཚོར་བཅུན་ཤེད་རང་བཞིན་གྱི་ཆབ་སྲིད་སྲོད་སྲོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་མཁན་དེ་ལྟ་
བུ་རྒྱ་ནག་མ་གཏོགས་ཡོང་མི་སྲིད། ད་ལྟའི་རྒྱལ་ས་པོད་རྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་
དཔོན་སྡེ་ཁག་ནི་ཚོས་འུགས་སྲོད་གཉེར་བྱེད་སའི་དཔོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་
པར། དམར་པོའི་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་པོ་རྒྱལ་སྲོད་སྲོད་བྱེད་སའི་ཆབ་
སྲིད་གྱི་སྲོད་ལྷ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་རྒྱ་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་
ཚོགས་འདུ་དང་སྲོད་སྲོད་རྒྱལ་ས་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མ་ལྟོག་ཀྱང་འི་
ཅད་བྱེད་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་ལང་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་མེད་པར་ཁ་གཡང་ནས་མ་
ན་འཇུ་བརླུང་བཅོམ་འཇུག་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཚོན་སྲས་རེད། གནས་
སྣངས་དེ་འདྲའི་ཕྱོག་ལྷ་བཅུན་མང་པོ་ཞིག་སྲུན་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་ཡིད་མང་ཆད་
ནས་དཔོན་པ་ནས་ཁ་བྲལ་དཔོན་པ་དང་། མ་ན་རང་ལེ་རྒྱལ་པའི་གནས་ཚུལ་
ཡང་ཚོན་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ལ་སྟོད་དེར་རི་ལེལ་དཀར་དཔོན་གྱི་ལྷ་བརྟན་འཛིན་རྗེ་རྗེ་ལགས་ནི་
དཔེ་མཚོན་ཅན་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ཡུལ་མཚོག་གི་ཕྱག་དེབ་བལྟ་སྟོག་
བྱས་པའི་ཉེས་མིང་ཕོག་འཇུ་བརླུང་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། མཐར་རང་ཤག་ཏུ་
སྲིར་ལོག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་མཐུད་ནས་འི་ཅད་དང་བསྲུབ་བཅིང་སྣ་ཚོགས་
བྱས་རྒྱུ་ལྷ་པོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་རང་ཤག་ཏུ་རང་ལེ་བརྒྱལ་ཡོད་

པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།²⁴དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གསེར་རྟ་ཟུང་སྐར་པ་སྐྱེས་ལའང་འགྲོའི་གྲིང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་བཙུན་མ་ཚེ་རིང་སློབ་མ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གི་བསུན་བཙོང་མ་བཟོད་པར་སྐྱེ་ཐག་བརྒྱབ་ནས་རང་གི་རྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

གསེར་རྟ་ཟུང་སྐར་པའི་ད་ལྟའི་སྐབས་ཐོད་བརྒྱད་ནང་བསུན་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་ནས་གྲུ་བཙུན་མང་པོས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་གསེར་རྟ་ཁུལ་ཙམ་མ་ཟད། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུལ་གྱི་གྲུ་བཙུན་སློབ་གཉེར་བ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་དགོན་པ་དེར་རིམ་བཞིན་དམ་བཅག་དང་བཙོས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་གྲུ་བཙུན་མང་པོ་ཞིག་སྤྱིར་འབྲུད་བྱས་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་སྟུན་ཐོ་ཁག་གི་ནང་བསུན་ན།²⁵སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཟླ་བཟའ་བཙོས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་བཀོད་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལོར་གྲུ་བཙུན་ ༢༢༠༠ སྤྱིར་འབྲུད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་དགེ་བསྐྱེན་གངས་ ༡༠༢༩ དགོན་པ་ལས་ལོགས་སུ་བགར་རྒྱ་དང་། གྲུ་བཙུན་མ་ ༡༢༠༠ དགོན་པ་ནས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ནང་ཞིང་ཆེན་གཞན་དག་ནས་ཡིན་པའི་གྲུ་བཙུན་ ༤༠༠ལྟ་ཙམ་ཡོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

24 <https://tibettimes.net/2016/08/30/151005/>
 25 <https://tibettimes.net/2016/10/20/152209/>

གསུམ་པ། ཚོས་ལུགས་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ལས་འགུལ་ཚེན་པོ་ལྟ།

ཚོས་ལུགས་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ལས་འགུལ་ནི་མཐོ་ཚེ་རྒྱང་གིས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ཐབས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོད་རྒྱུན་གྱི་ཚོས་ལུགས་དང་རིག་གཞུང་ཚུ་མེད་བཟོས་པ་རྗེ་བཞིན། ཞི་ཅིང་མིང་གིས་ཡུང་བསམ་སློབ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྦངས་གྱི་ཐད་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་སྣ་ལུབ་ཁབ་སྐྱེལ་བཏང་ནས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྐྱེན་གཙང་ལེལ་གྱིང་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་བྱ་སྤྱོད་འག་པོ་ཞིག་ཤིང་།

༡། མིད་རྒྱས་དང་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་འགུལ།

མིད་རྒྱས་གཏན་འབེབས་དང་ཁབ་བསྐྱབས་བྱས་རྗེས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ནི་རིས་མེད་དགོན་ཕྱེ་ཁག་དང་གྲུ་བཅུན་ཁག་ལ་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་དང་ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་གྱི་དུ་འཇུག་པའི་བཅོན་ཤེད་རང་བཞིན་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་དག་ཤིང་། ལྷ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོར་ཤོད་རང་སློབ་སྦྱོངས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་སྣུན་ཚོའི་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། ཁོ་ཚོས་ལོ་གཅིག་རིང་རིས་མེད་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ལ་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་འགུལ་རྗེ་ཅས་སྐྱེལ་བ་དང་། དགོན་སྡེར་དམ་འགྲུབ་དང་བཅོས་སྐྱིག་རི་བུས་གསལ་ལོ་བཞོད་ཡོད་པ་སྟེ། 26དང་ཤོ། རྒྱང་རིས་པའི་ཚོ་བཞོད་བྱས་མེད་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་དོ་དམ་ཚད་ལྡན་བཟོ་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཚུང་གསར་འཇུགས་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀའི་འཆར་གཞི་དང་། ཉེན་ཁར་དབྱེ་ཞིབ་གྱིས་འཆར་གཞི་བཟོས་ནས་ལེགས་བཅོས་བྱས་པ། ལས་ཀའི་སྐྱེལ་སྦྱོང་

ཚོགས་འདུ་དང་། སློབ་སློབ་ཚོགས་འདུ། ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་སོགས་ཐངས་
བཞི་སྟོང་འཚོགས་བྱས་ཡོད། གཉིས་པ། ཚོད་ལྷའི་ལས་ཀའི་ཚེད་བྲན་སྐྱལ་
སོག་ལེ་བཟམ་པ་དང་། སྤིད་རྩས་དང་སྤྲིག་སློབ་ཤིལ་བརྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་
ཐངས་ ༡༢༠ ལྷག་ཙམ་སྤེལ་ཡོད།

གསུམ་པ། ཚབ་སྤིད་བདེ་འཇགས་ལ་འགྲུགས་སྟོན་བརྒྱབ་པ། རྫོང་རིམ་བའི་འགོ་
ཁྲིད་ཚོས་དགོན་སྡེར་འབྲེལ་གཏུགས་ཐངས་ ༣༢༡ བྱས་པ། དགོན་སྡེ་དོད་མ་
ཚོགས་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཐངས་ ༧༢ བྱས་པ་དང་། ཚབ་སྤིད་འཐབ་ཚོད་
ཀྱི་འཆར་གཞི་ཚེན་པོ་ ༤༡ ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཚོག་ཅེའི་སྡེད་ཀྱི་སློབ་བརྗེར་
དང་དངོས་སློབ་ཐངས་ ༧༠ ལྷག་ཙམ་བྱས་ཡོད། བཞི་པ། ཤིལ་བརྒྱལ་གྱི་དོན་
འབྲེལ་དེ་བས་གཉིད་ཐབ་ཏུ་བཏང་བ། འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་སྐྱལ་སྐྱོད་སོགས་འཛིན་
བྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྤིད་རྩས་དང་ཁྲིམས་སློབ་ཤིལ་བརྒྱལ་གྱི་ཐངས་ ༣༤༤ བྱས་ཏེ་
གནད་དོན་ཁག་ ༢༣༠ ཤེས་རྟོགས་དང་ཡོ་སྲང་བྱས་པ། བྱ་བཅུན་སྤྲིག་འཇུགས་
བྱས་ཏེ་མི་ཐངས་ ༢༡༠ ལ་སློབ་བརྗེར་སྤྲོད་ཡོད། ལྷ་པ། དེ་བས་མཐུན་ཏུ་སྤྲོད་
པ་ཡོང་ཆེད་ཁྲིམས་སྒྲུབ་དོད་མ་ནན་པོ་བྱས་ཡོད། གསུམ་འབར་སྟོན་མི་ཚོག་
བའི་སྤིད་རྩས་གཞིར་བརྒྱུད་ཚོས་འགྲུགས་ཀྱི་བྱེད་སློ་ ༣༡ དང་ས་ཁོངས་བརྒྱུར་
བཀོད་རྣམ་ཐངས་ ༤ ལ་བལྟ་སྐྱལ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་འགུལ་ཀྱི་དབྱི་མི་ལམ་
འགྲུག་ཁང་ཁྲིམས་སྒྲུབ་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད། ལྷག་པ། ༡༩༣༤ དོད་མ་བཅའ་
ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཚོག་ཚོས་འགྲུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་
སྣ་ ༢༧༥ དོད་མ་ཚོད་འཛིན་འོག་གནས་རྒྱུར་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད། དོད་མ་
དཔེ་སྟོན་ཁུལ་བཅུགས་ནས་ཆ་འཕྲིན་བརྗེ་རེས་དང་། གནས་རྒྱལ་སྤེལ་རེས། མི་
སྣ་འབྲེལ་མཐུད། ལས་དོན་མཉམ་སྦྲུབ་བཅས་བྱས་ཡོད། བདུན་པ། ལས་བྱེད་
བའི་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེར་བཏང་བ། དགོན་སྡེ་དོད་མ་ལས་བྱེད་ ༢༡༠ དང་

དགོན་སྡེ་ཉེན་རྟོག་པ་ ༥༦ བདམས་སྟོན་གྱིས་ལས་བྱེད་དགོན་སྡེར་བཅའ་
སྡེ་བྱེད་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ ཟེན་ཡོད། རེས་གཟའ་ལུང་ལུ་འཚར་ཅན་དགོན་སྡེའི་
དོན་མ་ལུན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ནམས་རྒྱན་གཏན་གྱི་སྡེབ་སྡེད་དང་སྡེད་བརྒྱད་
བྱས་པ། ལས་བྱེད་ ༤༤ འདམས་སྡུབ་གྱིས་སྡེད་བརྒྱད་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་
ཡོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

དེའི་ནང་གི་འམར་སྟོན་མི་ཚོགས་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་དགོན་པའི་གྲངས་ཚད་
འམར་སྟོན་མི་ཚོགས་པ་དང་། དགོན་པར་གྲ་བཅོམ་འམར་སྟོན་མི་ཚོགས་པ། ལྷུ་ལ་
སྤྱ་གསར་པ་དོས་འཛིན་མི་ཚོགས་པ་བཅས་རེད། སྲིད་རྒྱས་དེ་དག་དང་འགལ་ན་
ཞེས་པ་འགལ་དུ་དོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ལྟམས་གྲ་བཅོམ་གསར་འཇུག་དང་དགོན་
པ་གསར་རྒྱག་ ལྷུ་ལ་སྤྱ་དོས་འཛིན་བྱ་རྒྱ་བཅས་རེ་བ་སྡོམ་བྱའ་རེད། ལྷུ་ག་
པར་དུ་གྲ་བཅོམ་ཚོས་ཚད་གཞི་བཞི་ལ་ཚད་ལེན་བྱས་ཏེ་སྟོན་སྟོན་གྲ་བཅོམ་བྱེད་
དགོས་པའི་བརྗོད་གཞི་དེ་ཅེས་ཅ་བའི་ནང་གི་ཅ་བར་བཞག་ཡོད།

²⁷ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༥ ཉེན་མ་འོངས་ལོ་གསུམ་ནང་ལྷ་སའི་ཁྱེད་ཁོངས་
དགོན་སྡེ་ ༡༠༠ ལྷུ་ག་ཅམ་གྱི་ནང་ཚད་གཞི་བཞི་ལ་བཅི་བཀུར་གྱིས་སྟོན་སྟོན་
གྲ་བཅོམ་ཚད་ལེན་བྱེད་པའི་ཁྱེད་པ་སྤྱུགས་སྡོམ་གསའི་ལས་འགལ་སྡེལ་རྒྱའི་
ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། ཚད་གཞི་ཞེས་པ་ནི་ཞི་ཅེད་མིང་གིས་མོད་རྒྱུད་ནང་
བསྟན་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གྲ་བཅོམ་ལ་བཏོན་པའི་སྲིད་རྒྱས་གྱི་ཆ་
ཚུབ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཐད་སྡོམ་འཁེལ་བ་དང་། ཚོས་ལུགས་
ཐད་མཁའ་རྒྱ་ཐབ་པ། སྡེད་ལམ་ཐད་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། འགག་ཅའི་དུས་སུ་
ལུས་པ་སྟོན་པ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་ནང་ནས་གྲང་ཚབ་སྲིད་ཐད་སྡོམ་འཁེལ་བ་
དང་འགག་ཅའི་དུས་སུ་ལུས་པ་སྟོན་པ་བྱ་རྒྱ་གཙོ་མོར་བཞག་ཡོད།

27 <https://tibettimes.net/2018/07/06/170493/>

དཔེར་ན། དེ་དུས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡུལ་ཁོངས་མཚོགས་གི་སྤྱི་ཡོད་མིང་
 གི་སྐྱེ་དབང་ཡོད་ཚད་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་ལ་ཡོད་ལུགས་ནས་བརྗོད་ལྟར་གི་
 ཡོད། མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གི་སྤྱི་ཡོད་མིང་དོས་འཛིན་ནི་ཚོས་ལུགས་
 གི་ཚོགས་དང་ཕྱི་རྒྱུ་གི་ལས་ཕྱོལ་ལྟར་བཅས་འཚོལ་བུ་རྒྱ་ལས་ཚོས་མེད་
 གུང་ཁྱབ་ཉར་གིས་དེར་ཁ་ལོ་བརྒྱུད་ཐབས་ལྟེང་པ་དེ་ཕྱོགས་གནས་བརྟན་
 གུང་ཡོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡོད་མིང་
 དོས་འཛིན་ཐད་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་དང་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུར་དང་བརྟ་
 ལྟར་གཅིག་གྲུར་དགོས་པ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཐད་སློབ་འཁུལ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་
 ཞིང་། ཡུལ་ཁོངས་མཚོགས་ལོ་མིང་ཐད་གནད་པའི་བཀའ་སློབ་དང་དགོངས་
 འཆར་ལ་མ་ཐུབ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་བརྒྱུ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་
 ལངས་རྒྱུ་དེ་འགག་ཚའི་ཏུས་སུ་ཏུས་པ་ཚོན་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། མོད་བརྒྱུད་
 བང་བརྟན་གི་བྱ་བཅུན་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་མིང་རྒྱས་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཁྲིམས་གི་
 དགོངས་དོན་དང་འགལ་ཡོད་སྐབས་དང་མེན་བུ་ཐབས་བྲམ་པ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད།

²⁸ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་མོད་དང་ཕྱི་ལྗོངས་འཐབ་ཕྱོགས་
 གཅིག་གྲུར་གི་བྱ་བཅུན་ཚོགས་ལྷན་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟེང་ལུགས་ལྟར་
 ཁྲིམ་དཔེར་ལོག་ཚོགས་པ་དང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུར་ཁང་གིས་བཞོད་
 སྲིད་ཞེས་ཚིགས་དང་ཚོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འཆར་འཕྲོད་ཟེར་བ་བྱས་ཏེ་
 ཉིན་ ༤ བརྒྱུད་མར་རྗོད་ཁག་ལ་འུལ་བརྒྱུགས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྲིལ་
 བ་དང་། ཚོགས་འདུ་ཟེངས་ ༢༠ ཅམ་དང་བྱ་བཅུན་ ༢༠༠༠ ལྷག་ཅམ་མཉམ་
 ལྷགས་ལྟེང་ཏུ་བཅུག་ཡོད། དེའི་རིང་བྱ་བཅུན་ཚོར་<<གུང་རྒྱ་མི་རིགས་

28 <http://www.xztzb.gov.cn/zxstbz/b/1634720657723.shtml>

གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཇུག་ས་དགོས་>>པའི་སྐོར་
 དང་། <<ཞི་ཅིང་མིང་གིས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཐོག་གི་གཏམ་བཤམ་>>ཟེར་
 བ། <<ཞི་ཅིང་མིང་གིས་བོད་ཏུ་ལས་དོན་རྟོག་ཞིབ་ཤེད་རྒྱབ་སྐྱོར་དགོན་སྡེ་ཁག་
 ལ་གནང་བའི་གཏམ་བཤམ་། >>ཟེར་བ། དེ་བཞིན་<<བོད་རང་སྐྱོད་སྡེ་རུང་ས་
 མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་ཡར་ཚོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཁྲུལ་འཇུག་ས་གཏོད་ཀྱི་སྲིབ་
 ཡིག>>ཟེར་བ། <<ལྷ་ས་ཕྱོང་ཁེར་མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ་ཡར་ཚོན་གྱི་སྲིབ་
 ཡིག>>ཟེར་བ་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཤེད་ཏུ་བརྟུག་ཡོད།

བོད་བརྒྱུད་ནང་བཟུན་གྱི་གྲུ་བཅུན་ནམས་ལ་ཆབ་ཕྱིད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་འདུ་འཛུགས་པ།

རྒྱབ་སྐྱོར་དེའི་ཉེན་གངས་བརྒྱུད་ཀྱི་དེལ་བསྐྱབས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་ཐོག་
 རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གྲུ་བཅུན་ཅམ་མ་ཟད། རྫོང་དང་ཁྲུལ་སོ་སོའི་ཆོད་
 གཞི་བཞི་ཡི་ལས་འགུལ་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཚུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་
 བ་དང་། འང་ཕྱོང་གི་འཐབ་སྲོལ་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ཚོས་དོན་ཁང་
 གི་འགན་འཁུར་བ། དེ་བཞིན་ཕྱོང་ཚོར་བཅའ་སློབ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གི་
 འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བ་སོགས་མཉམ་ཞུགས་ཤེད་དགོས་པའི་བཀའ་

བཏང་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་བརྒྱུས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་པ་དང་། མཁས་
དབང་དང་ཆེད་ལས་མཁས་པ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་སྲིད་ཁྲིམ་སྤྱད་པ་གད་དང་གོ་
དོན་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཤུགས་འཁོད་ཡོད།

དེར་བརྟེན། ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་དང་འཕྲི་བ་བརྒྱགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་
གཞི་བྱ་ཆེ་བ་གཏོང་བ་ལ་དང་། ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་གསལ་སྟོན་བྱས་པའི་བྱ་
བཅུན་གྱི་ཚད་གཞི་བཞི་ཞེས་པའི་སྲིད་ཁྲིམ་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་དམིགས་
བསལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོགས་ཚུང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོགས་
ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་ཡང་བོད་རང་སྲོད་སྡེ་ཁུངས་འཐབ་སྲོག་
གཅིག་གྲུར་དང་ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འགན་
འཁུར་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉེན་ཇེས་ ༡༩ བར་ཡོད་རང་སྲོད་སྡེ་ཁུངས་
ཐེར་བའི་འཐབ་སྲོགས་གཅིག་གྲུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚེ་བརྟན་གྱིས་ཆབ་མདོ་
བྱམས་པ་སྤྱིར་སོགས་རིམ་མེད་དཀོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་དང་
འཕྲི་བ་བརྒྱགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐུལ་བར་ཆེད་བསྐྱོད་བྱས་ཡོད། 29དེ་ཡང་
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉེན་ཇེས་ཚེ་བརྟན་གྱིས་ཆབ་མདོ་ཁྲོད་ཁྲིམ་བརྟན་གྱུད་
ཚོགས་འདུ་སྐོར་འཚོགས་བྱས་པ་དང་། ཆབ་མདོའི་ཁྲུལ་ཁོངས་རྫོང་ཁག་དང་
གད་ཁྲོད་རྩལ་བཅས་སུ་ཡན་ལག་ཚོགས་ར་བཅུགས་ནས་ཐད་གཏོང་བྱས་
ཡོད། ཐེངས་དེའི་ཚོགས་འདུར་རྫོང་ཁག་གི་འཕྲི་བ་བརྒྱགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྣ་
དང་། འཐབ་སྲོགས་གཅིག་གྲུར་དང་ཚོས་ཤུགས་མི་སྣ། དགོན་སྡེ་དོན་ལས་ཀྱི་
ལས་བྱེད་བཅས་ཁྲོན་མི་གྲངས་ ༡༤༡༩ ཚོགས་ཞུགས་བྱས་ཡོད།

29 <http://www.xztzb.gov.cn/zxstzb/b/1666169745811.shtml>

ཆབ་མདོ་ཁྲུལ་དུ་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཟེར་བའི་བསམ་སློབ་སློབ་གསོ་གཏོང་བའི་ཚོགས་འདུ།

ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཀྲམ་ཆེ་བརྟན་གྱིས་རིས་མེད་གྲུ་བརྟན་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་
 །གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་དང་།
 དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷི་དམངས་གྱི་འདུ་ཤེས། ཁྲིམས་སྦྱོང་
 །གྱི་འདུ་ཤེས་དགོས་ལུགས་དང་། ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་གསལ་སྟོན་བྱས་པའི་འདུ་
 །ཤེས་གསུམ་གྱི་རིལ་བརྒྱགས་དང་སློབ་གསོ་སླེབ་དགོས་པའི་གལ་གནད་དང་
 དམིགས་ལུལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ་རིས་མེད་གྲུ་བརྟན་ཚོས་ཆབ་མདོ་གྱི་ལང་
 །སྤྲོགས་དང་གོ་རྟོགས་སྤར་བས་མཐོང་འདེགས་དགོས་པའི་ནན་བཤམ་བྱས་
 །ཡོད།

ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཀྲམ་ཆེ་བརྟན་གྱིས་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དང་ལྷོ་
 །རོང་རྫོང་ཚེ་ཐོག་དགོན་དུ་རིལ་བརྒྱགས་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སླེབ་པ་
 །དང་། དགོན་སྡེ་དེ་གཉིས་གྱི་དོ་དམ་ལྷ་ལོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཡོངས་དང་
 ཚོས་ལུགས་ལས་སྡེ་སོགས་མི་གྲངས་ ༥༠༠ ལྷག་ཙམ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དུ་
 །བརྒྱག་ཡོད། དམངས་ཀྲམ་ཆེ་བརྟན་གྱི་ཆབ་མདོ་ཁྲུལ་དུ་གཞི་ཁྲོན་ཆེ་བ་དང་དེ་

ཁུལ་གྱི་བྱ་བཅུན་ལས་འགུལ་དང་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པའི་གྲངས་
ཚད་མཐོ་པོ་ཟེན་སྲུབ་པའི་ཚོད་ལེན་བྱས་པ་བཅས་ཀྱིས་མི་རིང་བར་ཀམ་ཚེ་
བརྟན་རང་ཉིད་ཀྱང་འཐབ་ཚུགས་གཅིག་ཡུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ནས་ཐོད་རང་སྐྱོད་
སྐྱོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཟེར་པའི་ཡུལ་ཞིབ་ལོ་གནས་ཐོག་བསྐོ་བཞག་
བྱས་ཡོད།

༡༥༥ དཔོན་སྲིད་ལས་སྡེ་གསོ་སྐྱོང་གི་ལས་འགུལ།

རིས་མེད་དཔོན་སྲིད་ཁག་ལ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་བཅའ་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་
སྐྱོད་སྐྱོང་གི་ལས་འགུལ་སྡེལ་བ་ཅས་ཀྱིས་མི་འགྲིགས་པར་ད་དུང་བྱ་བཅུན་
ནམས་གཅིག་བརྟུས་བྱས་ཏེ་འཛིན་བྱ་གཉེར་བ་དང་བརྟུ་སྐྱོད་དུ་གོ་སྲིབ་བྱེད་
བ་སོགས་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོས་སྤྱད་ཡོད།³⁰ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཐོད་རང་སྐྱོད་
སྐྱོངས་ཟེར་པའི་ནང་<<ཐོད་བརྟུད་ནང་བརྟུན་ལས་སྡེ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ལོ་
ལཱའི་འཆར་གཞི>>དངོས་སུ་ལག་ལེན་གྱིས་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་
སྐབས་དང་པོའི་སྐོད་ཚུགས་མཚན་སྐོ་སྐོད་འཚོགས་བྱས་ཡོད། མཚན་སྐོའི་
ཐོག་ཐོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོངས་འཐབ་ཚུགས་གཅིག་ཡུར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་བརྟུན་
གོས་གཏམ་བཤད་སྡེལ་པའི་ནང་། བྱ་བཅུན་ནམས་ཆབ་སྲིད་ཐད་སྐོས་འཁེལ་
བ་དང་། འེས་ལོན་ཐད་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་བ། ཀུན་སྐྱོད་ཐད་ཀུན་གྱིས་བཀུར་
བ། འགག་ཅར་སྲུབ་དུས་ལུས་པ་ཐོན་དཔོས་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་
གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྲིད་ཁུལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་
མ་ཟད། ཐོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོངས་དམར་ལོག་ཚོས་ལས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་དང་
ཞི་ཅིང་ཕིང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ལ་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཐབས་བྱས་ཏེ། རིས་མེད་དཔོན་
སྲིད་ཁག་གི་བྱ་བཅུན་ཁོད་ཚད་གཞི་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐོན་ཐོན་བྱ་

30 <http://www.xztzb.cn/news/1544494307206.shtml>

བཅུན་བྱེད་པར་འབད་བཅོན་བྱེད་པའི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་གཉིད་ཐབ་སྤེལ་
 དགོས་པའི་ནུབ་བཅོམ་བྱས་ཡོད། ན་ཏུང་<<མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་ལས་
 ལྗེ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ ༢༠༡༤-༢༠༢༢ བར་གྱི་ལོ་ལཱའི་འཆར་གཞི་>>ཞེས་པ་
 དངོས་སུ་ཞིབ་འཇུག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་གླུར་གྱི་སློབ་ཚན་
 དང་སློབ་དེབ་བཀོད་སློབ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ལོངས་ནས་ལམ་སྟེན་ལས་འགུལ་ཅན་དང་ཚད་
 ལྡན་ཅན་དུ་སྐྱོང་བཅུན་སྤྱད་དེ་གྲ་བཅུན་རྣམས་ཚབ་སྲིད་ཐང་ལང་སྤྱོད་པ་བཅུན་
 པ་དང་། བསམ་སློབ་ཐང་རིག་པ་དུངས་གསལ་དགོས་སུ་གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་
 ཡོད།

མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་གསོ་སྐྱོང་གི་འཛིན་བྱ་གཉེད་པའི་མཇུག་རྫོང་།

དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་ཞེས་པ་ནི་དགོན་སྡེའི་ཁྲི་བ་དང་། མཁན་པོ། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་
 ལཱ། དགེ་བསྐྱོས། དབུ་མཇུག་སོགས་དགོན་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་
 ལས་སྡེར་བཅོམ་གྱི་ཡོད། ཁོར་རྣམས་ནི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཉིན་རེའི་འཛིན་སྐྱོང་
 བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་སྡེ་ཡིན་ལ། བྱ་དམངས་དང་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་

ཡང་ཁོང་ལྷན་པས་རེད། ཏུས་དེ་ནས་དེ་བཅུང་མོད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་རྒྱེ་ཁག་
 ཏུ་དགོན་རྒྱེའི་ལས་རྒྱེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགོན་རྒྱེ་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་
 གསོའི་ལས་འགྲུལ་རྒྱེའལ་འགོ་རྒྱུགས་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ཕྱོང་ཁྲིར་སྦོད་ལུང་
 བདེ་ཆེན་རྫོང་གི་དམངས་མིད་གཞུང་གི་བླ་མ་གསལ་ཚོག་གཞུགས་ཚུལ་འཁོད་པར་
 གཞིགས་ན། ³¹མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་དགོན་རྒྱེའི་ལས་རྒྱེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་
 འཆར་གཞི་ལག་བརྟུང་བུ་ཆེད། ཉིན་གྲངས་བཅུ་གཉིས་རིང་སྦོད་བརྟུང་སློབ་
 སྦྱོང་སྤྱད་པ་དང་། སྦོད་བརྟུང་ཚོགས་འདུར་ཁོའི་འཇུག་འཇུག་གི་ ༩ དང་ཚོས་ལུགས་
 མི་ལྔ་ ༣༣ མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཏུ་བརྒྱུག་ཡོད།

³²ད་མེད་ཀྱི་སྦོད་བརྟུང་ཚོག་མོད་སྦོད་སྦོད་སྦོད་ལུ་ཆེན་མོ་དང་། སྦྱི་ཚོགས་ཚོན་
 རིག་ཁང་། ལྷ་ས་ཕྱོང་ཁྲིར་ནང་བརྟན་མཚུན་ཚོགས་བཅས་ནས་ཆེད་ལས་
 མཁས་པ་གདན་ཞུས་བྱས་ཏེ་འཆར་ཁྲིད་མེད་ས་ ༦༠ ཚེས་བྱས་ཡོད། འཆར་
 ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ཏར་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་དགུ་པའི་ཆར་འཛོམས་ཚོགས་འདུ་མེད་ས་
 གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ་བཅས་དང་། <<མོད་ཀྱི་ལས་དོན་
 རྒྱུད་ཀྱི་བཞུགས་སོལ་ཚོགས་འདུ་མེད་ས་བདུན་པ།>> དང་། <<ཅ་ཁྲིམས་
 >> <<དམངས་དོན་ཁྲིམས།>> <<མོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོང་ས་མི་རིགས་མཚུན་
 བརྒྱལ་ཡང་ཐོན་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཁུལ་འཇུགས་གཏོད་ཀྱི་སློབ་ཡིག>> <<ཞི་ཅིང་
 ཡིང་གི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ཚོམ།>> <<ཚོས་ལུགས་ལས་
 དོན་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཡིག>> <<མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་རྒྱུད་ཀྱི་
 སློབ་ཡིག>> <<སྤྱལ་སྤྱོད་ས་འཛིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལས་སློབ།>> <<རང་

31 <https://www.dldqq.gov.cn/dldqqrmzf/c100817/202011/d5a840a-5f43946aca5967634ba0b8d7a.shtml?&userInfo=notlogin>

32 <https://www.dldqq.gov.cn/dldqqrmzf/c100817/202011/d5a840a-5f43946aca5967634ba0b8d7a.shtml?&userInfo=notlogin>

སྐྱོད་སྐྱོད་ས་འཐབ་སྐོགས་གཅིག་ལྟར་གྱི་བསམ་འཆར་ལྟ་>>སྐོགས་འཆད་ཁྲིད་
བྱས་ཡོད།

དེ་ཅུ་མ་ཟད་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་ཚོར་ཚར་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལའང་<<པོད་
བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་བསྐོ་བཞག་ཤེད་ཐབས་>>ཞེས་དོན་
ཚན་ ༡༧ ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞི་ལོགས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། སྤྱི་གཞི་
དེ་ནི་དགོན་པ་རང་ཉིད་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་པོད་སྐྱོད་ས་ནང་བསྟན་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུས་གཅིག་ལྟར་གྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་
པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་གཞི་དེའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་
གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་<<ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་སྐོལ་ཡིག་>>ཅེས་པ་
དེར་ཁུངས་གཏུགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཚོས་ལུགས་
དད་ལོས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཚོབ་ཐང་མེད་པ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་འཛིན་སྐྱོད་གི་
སྤྱི་གཞི་གཞི་བཟོ་བའི་དབང་ཚད་དང་ཚོབ་ཐང་ཅུ་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་མཚོན་
ཡོད། སྤྱི་གཞི་གཞིའི་ནང་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེའི་ལོས་ཚོས་དང་ཆ་རྒྱུན་དང་པོ་ནི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐང་གཞི་བཅོལ་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱི་གཞི་དེའི་དོན་ཚན་གསུམ་པའི་
ནང་འཁོད་དོན།³³རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པའི་མགོ་ཁྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་ལུགས། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲད་
ཚོས་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགོ་ལས་བཅས་ལ་བརྩི་བཀུར་
དང་། ཅུ་ཁྲིམས་དང་། བཅའ་ཁྲིམས། ཁྲིམས་སྐོལ། སྲིད་ཇུས་བཅས་ལ་བརྩི་
བཀུར་ཤེད་དགོས་པ། དར་ཆ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཚོགས་ནས་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ལྟར་

33 <https://www.xinchanfeng.com/1-21/2110.html>

ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཁ་བྲལ་ལ་ངོ་ཚོད། ཚོས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་སྤྱི་ཚོགས་
འཚམ་མཐུན་རྒྱུན་འབྲོངས་བྱས་ཏེ་ཚོས་ལུགས་ལྷན་གྱི་ཅན་གྱི་ཁ་སྐྱོགས་རྒྱུན་
འབྲོངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་ལྷ་བ་ལག་ལེན་བསྟར་
དགོས་ཞེས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད།

སྤྱིག་གཞིའི་ནང་གི་གཏན་འབེབས་ལས་གསལ་ལོར་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི། སྤྱིག་
གཞི་བཟོ་མཁན་དང་སྤྱིག་གཞི་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ནི་བཀའ་དབྱེད་གཏོང་
མཁན་དང་བཀའ་བཟེད་མཁན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤྱིག་གཞི་བཟོ་མཁན་དེས་རང་
འདོད་ལྟར་བཟོ་ཚོགས་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིག་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་དེས་ལའ་
སྟེང་གང་ཡང་མེད་པར་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་ལས་དགོན་པའི་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་མིན་དང་གྲ་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་མིན་གྱི་
བསམ་འཚར་འདོན་པའི་དབང་ཆ་དང་རྫོབ་ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེ། སྤྱིག་གཞི་
དོན་ཚན་ ༡༩ ནང་གསལ་ལོ་བཀོད་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིག་གཞི་འདི་གཏན་འབེབས་
བྱས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བརྒྱུད་དེས་པར་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཅེས་ནན་
བརྗོད་བྱས་ཡོད།

སྤྱིག་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་དེ་དགོན་པའི་ལས་སྡེ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིག་
གཞིའི་ནང་གྲ་དམངས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ལ་མེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གཏན་
འབེབས་བྱས་ཡོད་སྟབས། ག་དུས་ཡིན་ཡང་གྲ་དམངས་དང་ལས་སྡེའི་དབང་
ལ་དཀའ་ངལ་དང་འགལ་རྒྱུན་འབྲེད་གཞི་ཆགས་ཡོད། འོགས་གཅིག་ནས་
ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པ་དང་གྲ་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་བསྟུན་དགོས་
ལ། འོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྲིད་རྩིས་
དང་སྤྱིག་གཞི་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་

དགོན་པ་ནང་ཁྱེད་དང་གྲུ་བཅུ་ནང་ཁྱེད་དྲུ་མཉམ་ཚུན་ལགས་པ་ཆག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏུ་
སོང་འགྲོ་གི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ནང་ཁྱེད་འགས་པ་བཞོ་པའི་ཐབས་ལྷན་ཁྲུང་དྲུ་འཕགས་པ་
ཞིག་ཡོད་ཅིང་། གནད་དོན་འདིའི་ཐད་ཐོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་ཚོར་ཉམས་
ཚུང་ཆེ་སོས་ཡོད། དཔེར་ན། བཙོན་ཁང་ནང་གི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་ལས་ཐོད་
རིགས་ལས་བྱེད་ལས་ཉེས་རྒྱུང་མང་པ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཐོད་རིགས་ལས་
བྱེད་ལས་ཆེད་དུ་སྒྲང་སེམས་བཅངས་ནས་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་
དེ་ནི་གཞུང་གི་སྲིད་ཚུལ་དང་ཐབས་ལྷན་གི་གཤེད། དེས་ན་ཐོད་ལས་ཐོད་མི་
རྒྱུང་བ་དང་། དགོན་པས་དགོན་པར་བཙོང་བ། གྲུ་པས་གྲུ་པ་གཅུན་པའི་ཐབས་
ལྷན་གི་གཤེད། དེ་ཅི་མ་མ་ཟད་དུང་དགོན་སྡོད་ལས་བྱེད་དང་ཉེན་ཉོག་ལས་
སྲིག་གཞི་དང་སྲིད་ཚུལ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་ལག་ལེན་བྱེད་མིན་ལ་བལྟ་སྲུང་ནན་
པ་བྱེད་གི་ཡོད།

³⁴ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ནས་ཚེས་ ༢༥ ལར་ཉིན་ ༤ རིང་ཐོད་
རང་སྲོད་སྲོངས་ཆབ་མདོ་སྲོད་ཁྲེར་སྐབས་དང་པོའི་ཐོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་
ཕྱི་གསོ་སྲོད་འཛིན་གྲུ་བདེ་ལྷག་རང་མཚུག་བརྒྱུལ་ཟེར་བ་དང་། ཐེངས་དེའི་
གསོ་སྲོད་ཚོག་སྐབས་མི་གྲངས་ ༧༩ མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཡོད། ད་
ཐེངས་ཕྱི་གསོ་སྲོད་འཛིན་གྲུ་ནི་ཐོད་རང་སྲོད་སྲོངས་དམར་ལོག་ཚོགས་པའི་
འཐབ་སྲོག་གཅིག་གྲུར་ཕྱིས་གཙོ་འགན་འཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཐེངས་དེའི་
གསོ་སྲོད་འཛིན་གྲུ་ནི་ <<ཐོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་ཕྱི་སྐབས་གསོ་སྲོད་ལ་དོ་
དམ་བྱེད་པའི་ལས་ཀའི་བསམ་འཆར་ལ་འགྲུགས་ཚོན་རྒྱལ་རྒྱའི་སློང་>>ཟེར་བ་

34 http://m.tibet.cn/cn/religion/201812/t20181203_6434561.html

དང་། <<བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཚོས་ལུགས་མི་སྣ་གཤམ་སྐྱོད་ལ་ལུགས་སྟོན་རྒྱག་རྒྱུའི་ལས་ཀའི་བསམ་འཆར།>> དེ་བཞིན་ <<མི་ལོ་ ༢༠༡༤-༢༠༢༢ བར་གྱི་ཆབ་མདོ་སྲོང་ཁྲིམ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལས་སྡེར་སྐྱོད་བརྒྱུད་>>དོན་འཁྲོལ་གྱ་ཚད་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ཆབ་མདོ་ཁྲུལ་གྱ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལས་སྡེར་གཤམ་སྐྱོད་གི་འཛིན་གྲ་གཉེར་བའི་ཚོགས་འདུ།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལས་སྡེ་གཤམ་སྐྱོད་གི་འཛིན་གྲ་དེ་དག་ཆ་ཚང་ཉུང་ཉུང་སྡེལ་འགོ་རྒྱུགས། གཞུང་སྲོལ་ནས་གྲ་བཙུན་རྣམས་ཆབ་སྲིད་ཐད་སློབ་འཁུལ་བ་དང་། འགག་རྩར་ལུག་དུས་རུས་བ་ཐོན་པ། ཤེས་ཡོན་ཐད་མཁའན་རྒྱ་ཐབ་པ། བསམ་སློབ་ཐད་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་ཞེས་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་མེད་དོན་མཚུངས་པའི་དགོན་སྡེ་འདྲ་པོ་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་གྱི་སློབ་གྲ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོད་པས། གྲ་བཙུན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཉི་ཆབ་སྲིད་གྱི་སློབ་སྐྱོད་དང་རྒྱགས་སྐྱོད་གྱི་འགག་སློབ་ནས་སྡོལ་མི་སྲུབ་པ་དེ་མེད། འགག་སློབ་དེ་ནས་སྡོལ་མ་སྲུབ་ཆེ་དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འཕུད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཐ་ན་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་གི་ཉེས་པ་ཡང་སྡོག་སྲིད།

དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོར་དང་རྒྱལ་གཞི་སློབ་འགོད་དགོས་པར་
བརྟེན་གཞུང་ཆེན་སློབ་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་འདྲ་དེས་མེད་པས་ནང་ཆོས་
སློབ་གཉེར་གྱིས་མཁུལ་རྒྱ་ཐབ་པོ་ཞེས་པ་རྒྱ་ལྷན་ཡོང་སྲིད་དམ། བཞ་ཆེན་
རྒྱ་སྲིད་བཅུ་པ་མཆོག་ནས་དགོན་པ་དགོན་པ་འདྲ་པོ་དང་། ལྷ་པ་ལྷ་པ་འདྲ་པོ་
དགོས་ཞེས་པ་དེ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཕྱོགས་ཞིག་ལྟེ། བསམ་སློབ་མད་རྒྱལ་གྱིས་
གོང་བུར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་བཅུན་ཚོའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་མཚོན་པོར་
གསོན་ནས་དང་ལྷན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་ནས་དང་མོས་དང་ལྷན་
བུར་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ལུང་། དེ་ལྷན་ཡོང་བར་སློབ་དེ་བལ་མེད་པས་ཐོག་ནས་གཅིག་
ནས་སློབ་སྦྱོར་དང་། གཉེས་ནས་གོ་མས་ལྷ་བ་ཉམས་ལེན་བྱ་སའི་དཔེ་བའི་
འཁོར་ལུག་ལེགས་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བསྐྱར་པོག་
ལྷ་ལུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཁོད་ལྷ་བཅུན་ཚོར་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་དང་
གོ་མས་སྐྱབ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཁོར་ལུག་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོང་གི་སྲིད། དུས་
དེ་ནས་བཟུང་པོད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོར་གི་
འཛིན་ལྷ་དེ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཡོད། དཔེ་མཚོན་འགའ་
ཤིས་བཤོད་ན།

༡༡³⁵ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིའ་མལ་གོ་ལུང་དཀར་
རྩོད་གིས་མེད་ས་གཉིས་པའི་པོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོར་གི་
འཛིན་ལྷ་གཉེར་བའི་མཚན་སྡོམ་ཚུགས་པ་དང་། མེད་ས་དེའི་སྦྱོར་བརྗེར་འཛིན་ལྷ་
དེ་ཉིན་ལྷག་གཉེར་བ་དང་། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ ༣༤ ཡི་ལྷ་བཅུན་ ༥༡ མཉམ་
ལྷགས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད།

35 <https://www.xzmzgk.gov.cn/mzfkxzf/zjxy/202001/41ad-21d8842d4c059ef259821bb1748a.shtml?&userInfo=notlogin>

31. ³⁶ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གཞིས་ཚེ་ཕོང་ཁྱིམ་དེར་རི་རྩོད་
 གིས་ཐངས་དང་པོའི་པོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་གྱི་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོར་གི་འཛིན་
 གུ་གཉེར་པའི་མཇུག་སྡོད་ཚུགས་པ་དང་། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་གྲུ་
 བཅུན་ ༣༠ མཉམ་ཞུགས་ལྟེན་དུ་བཅུག་ཡོད། དེའི་རིང་<<ཞི་ཅིང་མིང་གི་
 དུས་རབས་གསར་པའི་ལྷན་ཁོའི་ཁྱད་ཚོས་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
 གི་དགོངས་པ།>>ཟེར་བ་དང་། <<ཉར་གི་སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཚང་འཛོམས་
 རྩོས་ཚོགས་ཐངས་བཞི་པའི་དགོངས་དོན།>> ཟེར་བ། <<ལྷན་དུ་མི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གི་བཅའ་ཁྲིམས།>>ཟེར་བ། གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱུ་
 པའི་<<ཚོས་ལུགས་དོ་དམ་གྱི་སྲོལ་ཡིག་>>བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོར་ལྟེན་བཅུག་
 ཡོད།

32. ³⁷ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་མགོ་མོག་ཁུལ་དུ་པོད་བརྒྱད་ནང་
 བརྟན་གྱི་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོར་གི་འཛིན་གུ་གཉེར་པའི་མཇུག་སྡོད་ཚུགས་པ་
 དང་། ཐངས་དེའི་འཛིན་གུ་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་གྲུ་
 བཅུན་ ༦༦ མཉམ་ཞུགས་ལྟེན་དུ་བཅུག་པ་དང་དུས་ལུན་གཟའ་འཁོར་གཅིག་
 ཚུགས་ཡོད། དེའི་རིང་ <<མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཉར་
 གི་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་>> ཟེར་བ་དང་། <<མཉམ་འབྲེལ་
 བ་བས་ཚོས་ལུགས་གནས་ཚུལ་གྱི་ཞབས་ཞུར་དོ་དམ་ལྟེན་ཐབས་>>ཟེར་བ།
 <<དགོན་པའི་ལས་སྡེའི་ཀྱན་སྦྱོར་སྲོལ་ཡིག་>> ཟེར་བ་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོར་
 གྲུན་ཡོད།

36 https://zfw.xzdw.gov.cn/zfdt/sfzc/202001/t20200117_165198.html
 37 <https://www.guoluo.gov.cn/html/3124/340772.html>

ཆབ་མདོ་ཁྲིམ་ཏུ་པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེ་ལས་སྡེ་གསེས་སྤྱོད་གི་འཛིན་བྲལ་གཉེར་བའི་ཚོགས་འདུ།

༧། ³⁸ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཆབ་མདོ་ཁྲོད་ཁྲིམ་ཏུ་བཀའ་བཞུགས་པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེ་ལས་སྡེ་གསེས་སྤྱོད་གི་འཛིན་བྲལ་གཉེར་བའི་ཚོགས་ཚུགས་མངོན་སྟོན་ཚུགས། དེ་ནི་མེད་ས་ ༣༦ བ་དེ་ཚགས་ཡོད་པ་དང་དེས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་བྱ་བ་ཚུན་ ༡༥༥ མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཏུ་བཅུག་ཡོད། ཏུས་ལུན་དེའི་སྤོང་ <<ཞི་ཅིང་མིང་གི་ཏུས་སྐབས་གསར་བའི་ཡུང་གོའི་ཁྱད་ཚེས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤོང་ལུགས་གྱི་དགོངས་པ་>>མེད་བ་དང་། <<ཞི་ཅིང་མིང་གི་ཚེས་ལུགས་ལས་དོན་སྟོར་གྱི་གསུང་ཚེས་>> མེད་བ། <<ཞི་ཅིང་མིང་གི་སྤྱི་ཁམས་ཤེས་དབལ་གྱི་དགོངས་པ་>> མེད་བ། <<ཡུང་ཏུ་མི་སྡེ་གསལ་གཅིག་མཐུན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ།>>མེད་བ། <<པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱུར་གོ་ཅན་ཏུ་སྐྱོགས་པ་>>མེད་བ་བཅས་སྟོན་ཁྲིད་བྱས་ཡོད།

38 <http://www.xztzb.gov.cn/zongjiao/1721037984601.shtml>

༥༧ ༣༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་ས་ཁོང་ཁྲིམ་པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོང་གི་འཛིན་གྲུ་གཉེར་བའི་མེངས་གཉིས་པའི་སློབ་ཚུགས་མངོན་སྲོལ་འཚོགས་པ་དང་། མེངས་དེའི་གསོ་སྦྱོང་གི་འཛིན་གྲུ་ཉིན་ ༡༠ འཚོགས་ཤིང་། ལྷ་ས་ཁོང་ཁྲིམ་པོད་ཁོངས་གཏོགས་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་ཁྲིན་གྲུ་བཅུན་ ༡༠༠ མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད།

༦༧ ༤༠ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཟེ་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་དུ་པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོང་གི་འཛིན་གྲུ་གཉེར་བའི་མངོན་སྲོལ་ཚུགས་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ཡོངས་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ནས་གྲུ་བཅུན་ ༤༠ མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲུ་ཉིན་ ༡༡ ཚུགས་ཡོད། དེའི་རིང་ <<དམར་ལོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུའི་དགོངས་དོན་>> ལ་སློབ་སྦྱོང་གཉིང་ཟབ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། <<ཡུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཇུགས་ཐབས།>> ཟེར་བ། <<པོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལོ་ཅན་དུ་ཁ་སྤོགས་པ་>> ཟེར་བ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་སྐད་དེ་ཁ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བསམ་སློབ་བརྟན་པོར་འཇུགས་པ་དང་མོས་སེམས་ལྷ་ཡི་རོས་འཛིན་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱ་སློབ་ཁྲིད་འདུག

གོང་འཁོད་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་སྟན་ཐོ་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཅན་དུ་བསོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ལས་སྡེ་གསོ་སྦྱོང་གི་འཛིན་གྲུ་གཉེར་བའི་ལས་འགུལ་དེ་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཁྲབ་པ་དང་དགོན་སྡེ་གཅིག་གྱང་མ་ལུས་པར་ལག་ལེན་དང་སྦྱོང་བརྟན་སྤྱད་ཡོད།

39 <https://www.tibetcul.com/news/sz/354.html>

40 <https://mzw.sc.gov.cn/scsmzw/dtyw/2023/6/14/14c963ace19345c682d36f1a646ecc0e.shtml>

3. རྒྱ་ནག་ནང་ལྷ་སྐོར་བཞོན་སྲིག་གི་ལས་འགུལ།

ལྷ་བཅུན་ནས་ས་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕྱོད་ཆེར་ཁག་ལ་ལྷ་སྐོར་ལྷེད་ཏུ་
 འཇུག་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལས་གསུམ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་ཕྱོད་ཆེར་ཁག་ལ་ལྷ་སྐོར་ལྷེད་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་ཚོགས་
 གཅིག་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འཇུགས་སྤྱོད་ལའང་རྒྱས་ལ་བརྟུ་ཏུ་བཅུག་ནས་རྒྱ་
 ནག་སློབས་ཆེན་ཡིན་པའི་རོ་ས་འཛིན་ཚོ་བ་པ་བྱ་རྒྱ་དང་། ཚོགས་གཞན་ཞིག་
 བས་ཏུས་ལྷན་དེས་མེད་ཤིང་ལྷ་སྐོར་ལྷེད་པའི་རྒྱུད་རིམ་ནང་ལྷ་བཅུན་ཆོར་
 མཚོན་ཁང་དང་། འགྲུལ་བཞུད། བཞག་སྡོད་སྐབས་ལྷན་ལུས་ཚོགས་པའི་ལྷེ་
 ལེན་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་ལས་ལ་སློབ་འགྲུག་ཐབས་ལྷེད་ལ། ལྷ་ས་པར་ཏུ་གསུམ་པ་རྗེའི་
 རྩོད་གཞི་ཟེར་པའི་ལུང་ཁྲག་ཏང་གི་གནས་ལུལ་རྣམས་པ་དང་། དམག་ས་གཉིས་
 ལ། ལོ་རྒྱས་ཚོགས་གི་དམར་ལོག་གི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མི་སྣ། དཔལ་ལོའི་འབྲེལ་གསོ་
 ཁང་ལོགས་སུ་ལྷ་སྐོར་བཞོན་སྲིག་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་
 གཙོ་གནད་ཆགས་ཡོད།

སྲིད་བྱས་དེ་ནི་ཞི་ཅིང་མིང་གི་ཏུས་སྐབས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཚོས་
 ལུགས་ལྱང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་སྐོགས་རྒྱན་འཁོར་ས་ལྷེད་དགོས་ཟེར་པའི་ལས་འགུལ་
 དེའི་ཆ་གས་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ལྷ་ལོ་ 3032 ཟླ་ 4 ཚེས་ 37 ཉིན་གཟི་ཚོན་
 ཞིང་ཆེན་འབྲེལ་ཚོགས་གཅིག་གྱུར་ཁང་གི་འབྲེལ་གནས་ཚོགས་ལུགས་སྐོས་ལའང་
 གཞིགས་ན། ⁴¹ཞིང་ཆེན་དམར་ལོག་ཚོགས་པ་དང་ཚོས་ལུགས་དོད་པས་རྟེན་
 ཁང་གི་ལོ་སྲིག་ལོག་ལོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟེན་གྱི་ལྷ་བཅུན་གྱི་ལོས་པ་ལྷ་དང་ལྷང་
 ཏུ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་ཆེད་ལོ་དེའི་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་

41 <http://www.sctyx.gov.cn/gzdtzsz/202405/54306227.html>

གྲ་མཚུག་བསྐྱེལ་རྗེས་གྲ་བཅུན་ ༧༠ ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐྱུ་ཅན་ཞིང་ཆེན་
སོགས་སུ་བདུན་མཉམ་གཅིག་གི་རིང་ལྷ་སྐོར་དུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད།

དེའི་རིང་ཁོན་རྒྱ་ཀར་ (chen jia gang 陈嘉庚 1874-1961) གི་སྡོན་མའི་
སྡོད་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁང་སོགས་སུ་ཁྲིད་ནས་ཁོ་པའི་ཤུལ་ལུས་དངོས་པོ་
དང་། གྲོན་ཆས། འབྲེལ་བའི་སོགས་སྒྲིག་གཞུགས་བྱས་པའི་འགྲེམས་སྡོན་ཁང་
གི་དངོས་པོ་དེ་དེ་བཞིན་དེ་སྡོད་བྱས་ཡོད། ཁོན་རྒྱ་ཀར་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱུ་ཅན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་མི་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཞིག་མ་
ཡིན་ཡང་། ཁོ་པས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གསར་བཞེ་དང་རི་འགོག་
དམག་འཁྲུག་ (The War of Resistance Against Japan) སོགས་གྱི་
སྐབས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་གྱི་དམ་འཁུན་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་གིས་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པ་དང་ལང་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་ཁོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་སྡོད་གྱི་
པའི་དམིགས་ལུལ་ནི་མོད་རྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་གྲ་བཅུན་ཚོས་ཀྱང་རང་ཉིད་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་མ་ཡིན་ཀྱང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་ལང་
ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དགོས་ལུགས་གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་རྗེ་ཅམ་གས་ཆེན་དུ་ངོས་
འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། གྲ་བཅུན་ཚོར་མི་དེ་
དང་དེ་ལྷ་ལུའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སོགས་དེ་སྡོད་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བཅུད་དུ་བཞག་
ཡོད།

ཕྱ་བཅུན་རྣམས་གསར་བཞེད་རྟེན་གཞིའི་ཁུལ་ལ་སྐྱ་སྐོར་གྱེད་དུ་འཇུག་བཞིན་པ།

དེ་བཞིན་གྱི་ཁང་ཀྱང་ (zhengcheng gong 郑成功 1624-1662)
 གི་བྲན་གསོ་ཁང་དུའང་བལྟ་སྐོར་གྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། གྱི་ཁང་ཀྱང་ནི་རྒྱ་
 བྱ་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༦༥༣ ལོར་འཇར་པན་དུ་སྐྱེས། རང་ལོ་ ༧ ལ་སླེབས་སྐབས་རྒྱ་བྱ་གལ་
 ཕྱིར་ལོག་བྱས། རང་ལོ་ ༡༥ ལ་སྐབས་ཡིག་རྒྱུག་ལ་འགྲོད་ནས་རིམ་བཤམ་ཁྲུང་
 ཙམ་གྱི་འགྲུང་ལུགས་སོགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས། སྐབས་དེར་མིང་རྒྱལ་རབས་
 ཉམས་རྒྱུ་འགོ་བཞེད་ཡོད་སྟེ། རང་གི་མ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དམག་
 འཐབ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པའི་དམག་
 དཔོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

སྐྱག་བར་དུ་སྐབས་དེར་ཉོ་ལན་གྱི་དམག་དབྱེད་དང་དམག་འཐབ་བྲག་པོ་བྱས་
 ཉེ་ཉོ་དམག་པམ་ཉེས་བཏང་བ་དང་། ཐའེ་ཐན་ཉོ་ལན་གྱི་བཅོན་ལོག་ནས་ཚུར་
 ལོན་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་བྱ་གལ་གྱི་ཁྲུང་ལོ་ལ་སྐྱེ་ཁྲུངས་འཇར་
 པན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་བྱ་གལ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་འཇུག་པ་དང་

དམག་འཐབ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་སྐྱབས་པ་བཅས་ཀྱིས་ཁོ་པ་
འི་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྗེ་
ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་དངོས་སུ་ཁོ་པའི་བླ་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད། དེའི་
ནང་ཁོང་པའི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་ལྷུང་དངོས་སྣ་ཚོགས་
དང་། ཡིག་ཆ། པར་རིས་སོགས་ཉར་ཆགས་བྱས་ཏེ་འབྲེམ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

གོང་གི་མི་སྣ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་འི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་མ་
ཡིན་ཡང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་ལངས་སྲོགས་གཅིག་མཐུན་བྱས་པ་
དང་། གཅིག་ཤོས་དེ་འི་སྐྱེ་ཁུངས་རྒྱ་ནག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ནང་ལོག་ཏེ་རྒྱ་ནག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློབ་གཏོང་དང་འཐབ་ཚོད་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རོ་སློང་བྱེད་པའི་
དམིགས་ལུལ་འི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་བྱ་བཅུན་ཚོས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་མི་
སྣ་དེ་ཚོར་མིག་དཔེ་བལྟས་ནས་རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཞེས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ཆེད་དུ་ཡོད་ཚད་སློབ་གཏོང་དང་། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་བྱེད་
མཁན་གྱི་བྱ་བཅུན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་གཏོང་རྒྱ་དང་ལུགས་རྒྱུན་སློང་རྒྱ་དེ་
རེད།

དེར་བརྟེན། རྒྱ་གཞུང་གིས་བྱ་བཅུན་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དང་ཁྲོང་སྲིར་ཁག་
དང་། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གསར་བརྗེའི་རྟེན་གཞི་དང་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་
ཀྱི་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་ཟེར་བའི་ས་གནས་ཁག་ལ་བལྟ་སྟོར་བྱེད་པ་དེར་དོ་སྣང་ཆེན་
པོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐུན་ཁོ་ཚོར་དོ་སློང་བྱེད་པའི་མི་སྣའི་ཐད་ལའང་ཟབ་ནན་ཆེན་
པོས་གདམས་གསེས་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་བསམ་སློང་ལུགས་རྒྱུན་ཐེབས་སུ་བ་དང་སློ་
སྣ་འགྲུག་ཐབས་ཀྱི་མི་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་རོ་སློང་བྱ་རྒྱ་གཙོ་གནད་དུ་བཞག་ཡོད།

42 ལྷི་ལོ་ ༡༠༡༥ ལོར་ཟི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་
 མི་རིགས་དང་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་རྒྱུ་ཁང་ནས་གོ་སྐྱིད་འོག་ལོ་དེའི་དུས་
 རིམ་དང་ལོ་ལོ་མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་དགོན་སྡེའི་ལས་རྒྱུ་གསལ་སྤོང་འཛིན་གྱ་
 མཁུག་བརྒྱུལ་བ་དང་བརྟན་ནས་གྲུ་བཅུན་ ༤༠ ཙམ་རྒྱུ་བཞུགས་དང་ཅང་ཤིའི་
 ཁུལ་དུ་ལྷ་སྐོར་གོ་སྐྱིད་བྱས། ཅང་ཤིའི་དང་རྒྱུ་བཞུགས་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
 ཚོགས་པའི་གསར་བརྗེའི་ཉེན་གཞི་གལ་ཆེ་ཤོས་གྱི་གས་ཡིན་པ་མ་ཟད། མའོ་
 ཙེ་རྒྱུ་གི་པ་ལུལ་ཡང་རྒྱུ་བཞུགས་ཁང་ཅ་ནས་ཡིན་སྟབས་གྲུ་བཅུན་རྣམས་མའོ་
 ཡི་སྡོན་མའི་སྡོད་གནས་ལ་བརྟུ་སྐོར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཟད། ཁོ་པའི་ཟངས་གྱི་
 འདྲ་གཞུགས་པ་མེ་ཉོག་འབྲུལ་བའི་ལས་རིམ་གྱང་གོ་སྐྱིད་བྱས་ཡོད།

ད་དུང་རྒྱུ་བཞུད་ཚོག་ཁང་དང་། ལྷང་ཅང་སློབ་གླིང་། དམར་དམག་ཨང་པའི་
 པའི་རྒྱུ་ཁང་སྟེང་པ་ལོགས་སུ་བརྟུ་སྐོར་བཞོད་སྐྱིད་བྱས་ཡོད། རྒྱུ་བཞུད་
 ཚོག་ཁང་ཞེས་པ་དེ་ཅང་ཤིའི་ཞིང་ཆེན་ཉིང་ཁང་རྫོང་མའོ་སྤིང་གྲོང་ཚོར་ཡོད་
 ཅིང་། ས་པག་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོག་ཅེགས་གཉིས་ཅན་དང་ཚོག་སྟེང་དུ་རྒྱུ་
 བཞུད་ཡོད་པའི་སྐྱེའུ་ཁུང་ཡོད་སྟབས་རྒྱུ་བཞུད་ཞེས་པའི་མིང་དེ་རྣམ་
 ཚོགས། རྒྱུ་བཞུད་ཚོག་ཁང་ཞེས་པ་དེ་མོད་ནང་གི་སློབ་གྲུའི་སློབ་དེབ་ནང་
 དུའང་བཞོད་སྐྱིད་བྱས་ཏེ། ཚོག་ཁང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་རྒྱུ་བཞོངས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་
 གྱི་ཡོད།

43 ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༣ ཟླ་ ༡༠ ནས་ལྷི་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ ༡ པར་མའོ་ཙེ་རྒྱུ་ཚོག་ཁང་
 དེའི་ནང་གནས་སྡོད་བྱས་བྱེད་རིང་མའོ་ཡིས་ <<རྒྱ་ནག་ནང་དམར་ཤོའི་སྤིང་

42 <http://www.sctyzx.gov.cn/mzzj/202505/54315587.html>

43 [https://zh.wikipedia.org/zh-hans/%E5%85%AB%E8%A7%92%E6%A5%BC_\(%E6%B1%9F%E8%A5%BF%E7%9C%81\)](https://zh.wikipedia.org/zh-hans/%E5%85%AB%E8%A7%92%E6%A5%BC_(%E6%B1%9F%E8%A5%BF%E7%9C%81))

དབང་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་>>ཟེར་བ་དང་། <<ཅིང་ཀང་རི་པོའི་འཐབ་
 ཚོད་>>ཅེས་པའི་རྒྱ་གསལ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོམ་ཡིག་
 ཁག་གཉིས་ཡང་སྐབས་དེར་ཚོམ་འབྲི་བྱས་པ་ཞིག་རེད།⁴⁴ལུང་ཅང་སློབ་
 གྲིང་ནི་མན་རུའི་དུས་སྐབས་སྡེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལས་རྒྱག་བྱས་པ་དང་།
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༤ པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་དམག་སྲི་ཡུལ་ཏེ་དང་ཁོན་དཔེས་འགོ་
 གྲིང་བྱས་པའི་ནན་ཁང་གྲེན་ལངས་དམག་དབྱུང་སྐྱབ་མ་རྣམས་དང་། ཏུལ་
 བན་གྲེན་ལངས་སྐབས་ཀྱི་དམག་དབྱུང་སྐྱབ་མ་རྣམས་ལུང་ཅང་གྲོང་ཁྲིའི་དུ་
 འགྲོར། དེ་གར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་འགོ་གྲིང་པའི་སྡོན་བལྟའི་གྲེན་ལངས་དམག་
 དབྱུང་དང་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གསལ་ཚོ་པའི་ཅིང་ཀང་རི་པོའི་
 ལྷན་འཛོམས་ཞེས་པ་དེ་རེད།

བྱ་བལྟའི་རྣམས་མ་རྒྱན་ག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རོ་སློབ་ཁྱེད་བཞིན་པ།

སྐབས་དེར་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་ཅིང་ཀང་རི་པོའི་རྟེན་གཞིའི་གནས་སྤངས་རོ་སློབ་
 བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ཏེ་ཡིས་ཏུལ་བན་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲེན་ལངས་སློབ་རོ་སློབ་
 བྱས་ཏེ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༤ ཉིན་དམར་དམག་དགའ་སྡོན་གྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་

44 <https://fxl.jgsu.edu.cn/info/1024/1583.htm>

ལྷུ་འུལ་གཅོད་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཚོག་གསལ་གནད་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིག་མཚན་ས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་
 པས། དམར་དམག་བཞི་པའི་སྡེ་ཁང་རྒྱུ་ཁང་ལ་ཞེས་བ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་
 ཟླ་ ༩ པར་མའོ་ཚེ་ཏུང་དང་ཡུ་ཏུ་ཉེ་ཡིས་སྡེ་ཁྲིད་བྱས་པའི་དམར་དམག་མཉམ་
 འཛུལ་གྱི་རྗེས་རིམ་བཞིན་དམག་དབུང་སྡེ་བའི་ཆེད་ཕྱིན་ནས་ཅིང་གང་
 རི་པོའི་གསར་བཞེད་ཉེན་གཞི་ལ་བརྟུན་ཏུ་སོང་ཡོད་ཡིང་། ལོ་མིན་ཏང་གིས་
 དུགས་འགྲུབ་ཆེ་བའི་ཚུར་ཚོལ་འོག་གྲང་དམག་ལ་ཤི་མས་ཚབས་ཆེན་གྱི་
 ལྷུ་བས་ཁ་ཚད་གོས་གཏུགས་ཀྱི་སྡེ་ཁང་དེ་གསར་རྒྱག་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

དེར་བརྟེན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེའི་ལས་སྡེ་རྣམས་རྒྱ་ནག་ནང་
 ལྷ་སྐོང་བཤོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟོ་གནས་སྐད་སྲིད་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལྟར་འཇུག་རྒྱ་ཅམ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལོ་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་
 ཀྱི་འུལ་ལས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་ཡིག་ཐོག་དང་རག་
 ཚོག་ནས་བཤད་ཁྲིད་བྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ས་གནས་ས་ཚོག་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་
 དམར་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལས་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་རྣམས་ས་གནས་
 གང་དུ་སྡེ་བའི་ཡུང་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་མཁན་དང་སྡེ་ཤོན་པས་ཟབ་ནན་ཆེན་
 རོས་འབྲེལ་བཤད་དང་ཇི་བཞི་ལན་བྱེད་པ་མ་ཟད། མ་ན་ས་གནས་འགའ་ཤས་
 ལ་སློབ་ཡུའི་འཛིན་ཁང་ནང་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་དེ་སྐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

⁴⁵ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ པར་གཞིས་ཅེ་ཤོང་ཁྲིའི་ཚོས་དོན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལོ་སྒྲིག་འོག་ << གྲང་ཏུ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་

ལུ་དབུ་བརྟེན་པར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ཞི་ཅིང་མིང་
རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ལས་དུས་གཉིས་པ་གཏན་འཁེབས་བྱུང་སྐབས་གསར་
འདམས་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་རྣམས་ལེ་ཅིང་ནས་ཉེར་ཉེ་རུ་ཆེད་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་
སྐབས་དེའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་སློང་འཚོགས་བྱ་ལུལ་
ཀྱི་ཁང་པ་དེའི་ནང་རྒྱལ་དར་ཀྱི་མདུན་དུ་ལངས་ནས་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད་
པས་ས་ཆ་དེ་རྗེ་ཙམ་གྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཚོན་བྱུང།

ནལ་རུ་ལུ་མཆོད་ལི་བྱ་རྒྱུ་དམར་པོ་ཞེས་པ་ནི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མཐའ་མ་དེ་བྱ་རྒྱུ་དེའི་རྗེས་དུ་སློང་འཚོགས་བྱས་
ཡོད། སྐབས་དེའི་ཚོགས་འདུའི་མཐའ་མཐུག་གི་ཉིན་དེར་ལུ་བ་ལྟོན་པའི་མི་
ཞིག་སློང་བྱུང་དུ་ཚོགས་ཁང་ནང་འཇུག་ཡོང་བ་དང་། མི་དེས་དགོངས་དག་
འཇུག་ས་ནོར་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཡོད་པས། སྐབས་དེར་
ཚོགས་བཅའ་བམ་མི་དེ་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་དོགས་ནས་ཚང་མ་
རང་རང་སོ་སོར་ཁ་བྱེས་ནས་ཕྱོས་ཕྱིན་པ་དང་། སྐར་མ་འགའ་གས་ལས་མ་
འགོར་བར་ཁང་པ་དེར་ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་བསྐྱོར་བར་བརྟེན། ཚོགས་འདུའི་
ཉིན་མཐའ་མ་དེ་བྱ་རྒྱུ་དེའི་རྗེས་སློང་འཚོགས་བྱེད་ལུལ་གྱི་ནལ་པའི་ཚོགས་ནས་
སློང་འཚོགས་བྱས་པ་ལེད། དེའི་རྒྱུ་རྗེས་ས་གནས་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་གསར་བརྗེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་རོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མ་ན་སློབ་བྱའི་སློབ་དེབ་ནང་དུ་འདྲ་བོད་སྲིག་བྱས་ཏེ་
རོ་སློང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རྗེས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་སློང་དང་རོ་སློང་བྱ་རྒྱ་དེ་
ཚོས་བྱུང་སློབ་སློང་སློང་རྒྱ་ལས་གལ་ཆེར་ཅིས་ཡོད། བྱ་བཅུན་ཚོས་ཚོས་བྱུང་
སློབ་སློང་མ་བྱས་པར་ཉེས་པ་ལོག་པ་དང་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་

ཡུང་། ཚབ་སྲིད་སློབ་སློང་མི་བྱེད་པ་དང་ནམ་འགྲུང་གསལ་སྟོན་མེད་པའི་ཉེས་
འཇུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོན་འཇུག་བྱེད་པ་དང་སྲིད་འཇུག་བྱས་པ་ནི་གངས་
ཀྲིས་མི་ལང་བ་ཞིག་རེད།

༧། བྱ་བཅུན་ཚོར་རྒྱ་ཡིག་བཅོན་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ།

འཇུག་མེད་དགོན་རྩེ་ཁག་གི་བྱ་བཅུན་ཚོར་རྒྱ་རྒྱུད་རྒྱ་ཡིག་བཅོན་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཡང་ཚོས་ལུགས་ཡུང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱུན་འཁྲོངས་ཐེར་བའི་སྲིད་རྒྱས་
དེའི་ཆ་ཤས་ཞིག་རེད།

དཔེར་ན། ཕྱི་མོ་ ༢༠༢༡ མོར་ཚབ་མདོ་ས་ཁུལ་མཚོ་རྒྱུད་རྫོང་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པ་དང་འཕམ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་ཁང་གི་ལས་དོན་རྒྱུན་ཚུལ་ནང་དེ་ཁུལ་
ཀྱི་དགོན་རྩེ་ཁག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲུང་གི་རྒྱུད་ཡིག་སློབ་སློང་བྱེད་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཞིབ་ཚུལ་གཞི་གཞན་དོན་བཟོད་ཡོད་པ་སྟེ། <<མཚོ་རྒྱུད་རྫོང་གིས་རྫོང་ཡོངས་
ཀྱི་དགོན་རྩེ་བྱ་བཅུན་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲུང་གི་རྒྱུད་ཡིག་སློབ་སློང་ལ་
རྒྱལ་འདེད་གཏོར་བའི་ལག་བརྟུར་རྒྱས་གཞི་>>ཞེས་པའི་ལས་འཆར་གཏན་
འཁེབས་བྱས་པ་དང་། དགོན་རྩེ་དོད་མ་ཕྱུ་ཡོན་རྒྱན་ཁང་གིས་དགོན་རྩེའི་བྱ་
བཅུན་ཁྲིད་ཀྱིས་བརྒྱགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་རྒྱུལ་སྟེ་གཅིག་བརྟུས་ཀྱི་ཀྲིལ་
བརྒྱགས་ཐེངས་ ༢༠ བྱས་ཡོད་ཅིང་། བྱ་ལག་དང་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ཀྲིལ་བརྒྱགས་
རྒྱལ་སློང་ཐེངས་ ༧༥ བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱུད་འཇུག་སློང་སྟེགས་བརྒྱུད་ནས་
ཀྲིལ་བརྒྱགས་ལས་འགུལ་ཐེངས་ ༢༠ ལྷག་ཅན་སྟེལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་
སློང་རྒྱུད་ཡིག་གི་སློབ་དེབ་ཆ་ཚང་ཁོཅན་ ༥༡༢ འབྲེམ་སྟེལ་བྱས་ཡོད། རྫོང་
ཡོངས་ཀྱི་དགོན་རྩེ་ཁག་ལ་མཚན་མོའི་སློབ་བྱ་ ༢༦ བཅུགས་ནས་བྱ་
བཅུན་ ༦༠༠ ལྷག་ཅན་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། དགོན་རྩེར་བཅའ་སློང་

ལས་བྱེད་ ༣༡ གིས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ ༣ པ་
 ནས་སློབ་ཚན་ཐེངས་ ༡༠༠ ཙམ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ཡོད། བྱ་བཅུན་ཉུང་བའི་དགོན་
 རྒྱུ་ནམས་གཅིག་བསྐྱེས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་སར་གནས་པའི་
 དགོན་སྡེར་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་བྱེད་མངགས་གཏོང་གིས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་
 ཡོད།

བྱ་བཅུན་ནམས་ལ་རྒྱ་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་པ།

ཐན་ཐོ་དགོན་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་མ་དདུལ་བཏང་ནས་མཚན་མོའི་འཛིན་གྱི་
 གཉེར་བ་དང་། བྱ་བཅུན་གྱི་སློབ་སྡོམ་གི་སློབ་འཕེལ་ཆེད་སློབ་སྦྱོང་དང་འཆར་
 འགོད་འཕུལ་ཆས་སོགས་སློབ་ཁྲིད་ཡོ་བྱེད་ཉོ་སྐྱོབ་བྱས་པ། གནས་རིམ་མཐོ་
 བའི་བྱ་བཅུན་བདམས་གཉེས་བྱས་ནས་ཚོགས་རྒྱུད་གིས་འགན་འཁུར་རྒྱ་
 དང་། རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་ཚད་མཐོ་བའི་བྱ་བཅུན་ཚོས་སློབ་སྡོམ་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཚོགས་
 མི་དང་དགེ་ཆན་གྱི་འགན་འཁུར་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་དར་བསྐྱེད་ས་པ་དང་
 རྒྱལ་ལྷོ་ལོན་པ། རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་གཟུགས་དང་གཏམ་བཤད་འགྲན་བསྐྱེད་ལྟ་
 རིགས་ལས་བྱེད་དང་བྱ་བཅུན་བར་ལ་བསམ་རྒྱུ་ལ་བརྗེ་རེས་བྱེད་པ་སོགས་

ཉི་མཐས་ལས་རྒྱུད་ནས་ལྷ་བཅུན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་སྐོར་པའི་སློབ་པ་ལེལ་
ཐབས་བྱས་ཡོད། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་སྟོན་མོ་གདོང་བཅུན་དགོན་
ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་སྐོར་སྐོར་སྐོར་རྒྱ་ལོ་ཚུགས་པ་ནས་
བརྒྱུད་དེ་གའི་བཅུན་མ་ནམས་ལ་རྒྱན་ཚད་མེད་པར་རྒྱ་ཡིག་སྐོར་གྱིད་བྱས་
ཡོད། མིག་སྒྲར་རྒྱ་ཡིག་གཏན་ནས་མི་ལེས་པའི་བཅུན་མ་ལག་པ་གས་ཀྱང་རྒྱ་
སྐད་རྒྱ་ཡིག་ཚོག་ནས་རང་ཉིད་དོ་སློང་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་སྐབས་བདེའི་སློང་ཚོལ་
བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་འཁོད་ཡོད།

མཚོ་སྐར་རྫོང་གི་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་རྫོང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
དེ་ཁུལ་ལོ་གཅིག་ནང་རིས་མེད་དགོན་རྗེ་ཁག་གི་ལྷ་བཅུན་ནམས་ལ་བཅུན་ཤིང་
རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་སྐོར་སྐོར་དང་ལེད་སྐོར་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་སྟེང་
རྒྱས་དེ་ནས་ལོ་དང་། མཚོགས་ལོ་ ལྷུང་ལོ་བཅས་ཀྱི་ཅ་དོན་རྒྱན་འཁོངས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད།

མོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཞི་ཅིང་མིང་གི་གཏམ་བཤད་དང་སྟིང་རྒྱས་གསར་
བ་ཡོད་ཕྱིན་རིས་མེད་དགོན་རྗེ་ཁག་གི་ལྷ་བཅུན་ཚོར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟིང་
རྒྱས་དང་གཏམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་
སྟིང་རྒྱས་དང་གཏམ་བཤད་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅེས་རྒྱ་
སྐད་རྒྱ་ཡིག་ཚོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་གཏམ་སླེད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་གི་ཡོད།

⁴⁶ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དོ་དམ་ལྷ་ཡོན་
སྐོན་ཁང་གིས་སྟིག་འཇུགས་བྱས་ཏེ་དེ་གའི་དགོ་འདུན་པ་ཡོངས་ལ་ཞི་ཅིང་མིང་

གིས་བཞུ་ཆེན་སྐུ་མེད་བཅུ་གཅིག་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱབས་འགྲུབ་ལྷན་པུས་པའི་
 བཀའ་སློབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མེད་པ་རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་གི་ཚོགས་པས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
 དུ་བཅུག་པ་དང་། བྱེད་སློབ་འདིས་གཅིག་ནས་མིང་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་དང་གཉིས་
 ལས་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་ཡོད། དོད་མ་སྐུ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་གི་ཚོས་ལུགས་ལྡེ་ཆོན་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་པ་ཆེ་ཡིང་ནས་འབྲེལ་བ་རྒྱུད་ལྷན་
 དོན། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་སྦྱོང་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དང་བྱུང་འབྲེལ་ལྷན་ཉེ་སྤྱི་ཁབ་རྒྱུ་
 ཅིའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་ནང་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱེད་པ་དང་མ་ཡིག་སློབ་པ་དང་
 ཡོད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབ་པའི་ཚོད་ལོན་ལྷན་ཉེ་བྱ་བཅུན་ཚོས་གཏམ་
 བཤད་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་ལུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་བཀོལ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུར་བཅུ་ཚོགས་ཡོད་ལུགས་
 འབྲེལ་བ་རྒྱུད་ལྷན་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ཉིན་བོད་རང་སློབ་སྦྱོང་ས་མི་དམངས་མིང་
 གཞུང་མེད་པའི་བྱ་བུས་ཚོགས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་གཞིགས་ན། ⁴⁷འདི་ལོ་
 ལས་བྱུང་སྐོ་ཁ་མོང་ཁེར་ཆུ་གསུམ་རྒྱུ་ལྡོ་ལྡོ་སྤེད་དམ་སྐུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
 ཁག་ནས་དགོན་སྤེ་ཁག་ལ་རིམ་བཤང་བ་དང་། ལས་བཤང་བ། བྱེད་ཐབས་
 ལྷ་མང་སྤྱད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་སྦྱོང་སྐད་ཡིག་ཁབ་གདལ་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱབས་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་གཏོང་ཐབས་སྤེལ་ཡོད། རྒྱུ་ཡོད་ས་ཀྱི་
 དགོན་སྤེད་དམ་སྐུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་བོའི་འགན་འཁུར་བ་དང་ཚོས་ལུགས་
 མི་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་འཁུར་གྱིས་སྦྱོང་བཤད་ལྷན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་སྐད་
 ཡིག་གི་སློབ་དཔེ་དང་རྒྱ་ཆ་འབྲེལ་སྤེལ། ལས་ཀའི་བྱེད་ཐབས་དང་གོ་རིམ་

47 https://www.xizang.gov.cn/xwzx_406/qxxw/202310/t20231025_382447.html

སོགས་ནས་ཉན་འབྲེལ་བརྗོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡུལ་རྒྱུད་ཡིག་སློབ་སྦྱོར་
ནང་མཉམ་ཞུགས་ཤིང་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ཡོད།

ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ནས་ཚོགས་གནས་རྒྱལ་འབྲེལ་བར་གཞིགས་
ན། ⁴⁸ལྷོ་ཁ་ཚོང་ཁྲིམ་སྡེ་རྒྱུ་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐབས་ལམ་བཟོན་
བྱི་བྱི་ལན་དང་། དཔོན་གྱིས་གཏོང་བ། ཐབས་བྱོན་བཟོ་སྦྱོང་སོགས་ཐབས་ལམ་
སྣ་མང་སྤྱད་ནས་བྱ་བ་བཟོན་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ཡིག་རྒྱང་གཞིའི་
སྦྱོར་སློབ་དང་ཉེན་རེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལ་འགྲུགས་སྟོན་བརྒྱབ་ཡོད། རི་དགའ་ཚོས་སྡེ་
དཔོན་པའི་དོ་དམ་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱ་བ་ཚོགས་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སློབ་
ཁྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ཚོགས་སྤྱད་འཕྲིན་བརྒྱུད་ནས་ཞོགས་པ་
སྦྱོར་སློབ་ཤིང་བ་དང་། ཉེན་མོ་རྒྱུད་འཕྲིན་ཚོགས་པའི་ནང་སློབ་སྦྱོར་ཤིང་བ། རྒྱ་
ཚོགས་ལ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ལྷན་བྱ་བ་བཟོན་ཚོར་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཉན་སློབ་པའི་གཏམ་
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རྒྱུད་སློབ་སྦྱོར་གི་སློབ་འཕེལ་ཐབས་བྱས་ཡོད། ཡང་
དགའ་ལྷན་གནས་རྒྱལ་དཔོན་དོ་དམ་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱ་བ་བཟོན་ཚོའི་རིག་
གནས་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཉེ་བལ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་རྒྱལ་འབྲེལ་བྱ་བ་དང་རྒྱང་གཞིའི་
འཕྲིན་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཤིང་བྱེད་ནས་གཅིག་བརྒྱུས་སློབ་ཁྲིད་ཤིང་བ། ད་བར་དཔོན་སྡེ་
དོ་དམ་ལྷན་ལོན་ལྷན་ཁང་ནས་བྱ་བ་བཟོན་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཤིང་སློབ་ ༡༠ ལྷག་ཙམ་
སྤེལ་ནས་བྱ་བ་བཟོན་ ༣༦༠ ཙམ་ལ་སློབ་གསོ་ཚོར་ཡོད་ཅེས་འཕྲོད་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་ཡུལ་ཁང་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ཡིག་འབྲེལ་བརྒྱུད་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱོད་ཚེད་ཚོས་འགྲུགས་མི་
སྡེ་ ༡༣ ཙམ་སྤྱི་གཞུགས་བྱས་ཉེ་ལེ་ཅིར་དང་ཞེན་རྒྱུ་ཚོང་ཁྲིམ་གྱི་ས་

48 https://www.xizang.gov.cn/xwzx_406/qxxw/202310/t20231025_382447.html

གནས་ ༤ ཏུ་བསྐྱོད་ནས་པོད་དང་མེས་རྒྱལ་པར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་འབྲེལ་བའི་
 བསམ་ཚུལ་སླེལ་རེས་བྱས་པ། དཔོན་སྡེ་དོ་དམ་གྱི་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་
 ཚོས་ལུགས་འགན་འཁུར་མི་སྣ་སྤྱི་ག་འཇུགས་གྱིས་བྱ་བར་རྫོང་དང་། སྤེ་གཏོང་
 རྫོང་། འཕྲོངས་རྒྱས་རྫོང་། ཟངས་རི་རྫོང་། རྒྱ་ཚ་རྫོང་བཅས་སུ་འདུ་ཤེས་གསུམ་
 གྱི་མང་ཚོགས་གྱི་ཤིལ་བསྐྱབས་བསམ་སློབ་སློབ་གསོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
 ལྷན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཁྲབ་བརྟལ་གཏོང་བའི་ཉམས་སྲོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་སླེལ་རེས་
 བྱས་ཡོད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

ལྷ་བཙུན་ཚོར་རྒྱ་ཡིག་བཙུན་སྦྱོང་གི་སློབ་གསོ་སླེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་སྐད་
 གཏམ་བཤད་གྱི་འགན་བཅུར་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སླེལ་བཞིན་
 ཡོད། དཔེར་ན། 49ཕྱི་ལོ་ 303༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ 3༤ ཉིན་གྱི་ཚོན་ཞིང་ཆེན་པོད་
 བརྒྱད་ནང་བཙུན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་སྡེ་ཚོན་ཁབ་གསུམ་རྒྱ་ནག་གི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གསར་འཇུགས་བྱས་ནས་མི་ལོ་ 3༥ འཁོར་བའི་
 དུས་ཚིག་དང་སྟབས་བསྟུན་ནས་<<རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་སྐད་གཏམ་བཤད་འགན་
 བཅུར་>>ཞེས་བའི་ལས་འགུལ་ཞིག་གོ་སྤྱི་ག་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེའི་ལས་
 འགུལ་ལ་ཞིང་ཆེན་འཐབ་སྤོགས་གཅིག་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཁུར་གཞིན་པ་
 དང་། ཞིང་ཆེན་དམར་ལོག་ཚོགས་བའི་བོད་དོན་སྡེ་ཚོན་གྱི་འགན་འཁུར་ཞུས་
 ཚུན་ལྷན་ཡིས་གཏམ་བཤད་སླེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཞིང་ཆེན་འཐབ་སྤོགས་
 གཅིག་ལྷན་དང་། མི་རིགས་ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས། ཞིང་ཆེན་ཆབ་སྲིད་མྱོས་
 ཚོགས་བཅས་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བ་མཉམ་ཞུས་བྱས་ཡོད།

49 <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1812674489503903293&wfr=spider&for=pc>

ཐེངས་དེའི་འགྲན་བསྟར་ནང་ཁྲལ་སོ་སོའི་གྲ་བཅུན་གྱི་སྐྱ་ཚབ་དང་། ཟི་ཚོན་
 ཞིང་ཆེན་པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱང་། ར་པ་ཡན་ལག་སློབ་སྦྱང་། གསེར་
 རྩ་ལྷ་རྟེན་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱང་སོགས་ནས་གྲ་བཅུན་ ༢༦༠ ཙམ་མཉམ་ཞུགས་
 གྲེད་དུ་བཅུག་ཡོད། གཏམ་བཤད་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་ནང་དོན་ཡང་རང་ཉིད་ལ་
 གཏན་འབེབས་གྲེད་དབང་མེད་པར་གོང་རིམ་ནས་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད་པ་
 ལྟེ། དམར་ལོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པ་དང་། རྒྱབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚོགས་
 ཆེན་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན། ཚོས་ལུགས་གྲུང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱན་
 འཁྲུངས་གྲེད་པ། དུས་རབས་གསར་བར་ཞིང་འཕྲོག་ཁྲལ་དུ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་
 གྲུང་བ་སོགས་བརྗོད་གཞིར་བྱས་ཏེ་གཏམ་བཤད་གྲེད་དུ་བཅུག་ཡོད།

༥། ཚོས་ཕྱོགས་གྱི་དུས་ཆེན་བཀག་སྡོམ་གྱི་ལས་འགུལ།

པོད་དུ་ཚོས་ལུགས་གྱི་དུས་ཆེན་སྐྱ་ཚོགས་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་དུས་སྟོན་
 གཏོང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཟུ་སྤྱང་དང་དམ་ཅུག་གི་འོག་ནས་ཐར་
 ཐུབ་གྱི་མེད། དུས་སྟོན་འགའ་ཤས་ནི་པོད་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་དུས་སྟོན་ཡིན་པ་
 དང་། འགའ་ཤས་ནི་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་དུས་སྟོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། ས་
 ག་ཚྭ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་ལྷ་མཚོད་ལྷ་བུ་པོད་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་དུས་ཆེན་ཞིག་
 ཡིན་པ་དང་། བསམ་ཡས་རྫོས་སྡེ་དང་། སྐུ་འབྲུམ་གྱི་མེ་ཏོག་མཚོད་བ་ལྷ་བུ་ས་
 གནས་རང་བཞིན་གྱི་དུས་ཆེན་ཞིག་རེད། པོད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་དུས་ཆེན་ནི་ཚོས་
 ལུགས་རྒྱང་པའི་དུས་ཆེན་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རིག་གཞུང་གི་དུས་སྟོན་ཞིག་ཀྱང་
 ཆག་ཡོད་སྟབས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། པོད་ཀྱི་ལུལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཚོས་
 ལུགས་གྱི་དུས་སྟོན་མེད་པ་ཏ་ལམ་མེད། ཐ་ན་པོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རྒྱབས་སུ་འང་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དམ་ཅུག་དང་སྤངས་འཛིན་འོག་ནས་ལོ་གསར་དགའ་གཏོང་
 བུ་རྒྱུར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞོན་ཤུག་ལོག་བཞིན་ཡོད།

མོད་པའི་དུས་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དམ་ཅག་གྲེང་བཞིན་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་
 བས་ལྟེ་མ་པའི་གསར་འགྱུར་ཞིག་གི་ནང་གཞིས་ལུགས་མོད་མི་ཞིག་གིས་ས་
 གནས་ས་ཐོག་ནས་གནས་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུན་གནང་བ་ཞིག་ལུང་འབྲེན་གྱས་པའི་
 བར། ⁵⁰མོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྐྱ་ས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མོད་མིའི་
 འཕྲོ་འདུག་ཐང་དམ་ཅག་གྲེང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ལོ་གསར་རིང་མོད་མི་ཚོར་
 འགོག་ཐོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐབ་ཏུ་བཏང་ནས་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་དགོས་
 པ་རྒྱུ་ནས་བར་རྫོང་དང་ཁྲིམ་གཞུང་གང་སར་གསར་བའི་བརྟན་མིག་གསར་
 འཇུགས་དང་། ལྷོ་ལེ་གཅིག་རེའི་སར་ཉེན་རྟོག་པའི་ས་ཚིགས་བརྩམས་ནས་
 ལམ་འཁོར་བ་ཚོ་འཕོད་འགྲུག་དང་། ཁ་བར་སྲོག་བཤེར་། ལུས་བཤེར་གཏོང་
 བ་སོགས་གྲེང་བཞིན་ཡོད། ཟླ་ ༡ བའི་བཟུང་གོང་གི་ནང་ཉེན་རྟོག་དང་
 ཅག་ཆས་དམག་མི་འཕོར་ཆེན་འགྲེམས་འཛོག་གྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད་དུགས་
 ཆས་སྤྱད་པའི་གསར་བའི་མི་སྣ་ཡང་འཕོར་ཆེན་འགྲེམས་འཛོག་གྱས་ཡོད་

50 <https://www.rfa.org/tibetan/sargyur/tibet-02162023111604.html>

ཅིང་། དག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པས་ཉེན་ལྟར་ཁོམ་གཞུང་དུ་བསྐྱོར་གཡོང་བྱེད་པ་
དང་། བདེ་འཇགས་སྤྱད་སྐྱོབ་ལ་ཁ་གཡང་ནས་ཚོང་ཁང་དང་། ཟ་ཁང་།
ར་ཁང་སོགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ། ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྟོང་སྤྱད་གཉིས་ནས་
ཡོང་བའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་མགོན་ཁང་དུ་དུས་ཚོད་དེས་མེད་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་
བྱས་ཉེ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སྟོན་བཞིན་ཡོད་ལུགས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ནི་བོད་སྤྱི་ལ་ཁབ་པའི་དུས་རྒྱོན་གྱི་རྒྱས་ཤོས་དང་དུས་ཚོད་
རིང་ཤོས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལོ་གསར་མ་ཤར་གོང་གི་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་གོང་
ནས་གྲུ་གྱི་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ལྷ་ཤུའི་གྲུ་རྒྱས་པོ་དེ་འདྲ་
འཛམ་གླིང་སོག་མཚོན་དཀོན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་དམ་བྱ་དང་། བར་ཆས་ཀྱི་བལྟ་སྤྱད་། ཉེན་རྟོག་པའི་འཇིགས་སྐྱུལ་པཅས་
ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ལོ་གསར་ཀྱི་འཚོར་སྤྱད་ཞིག་སྤུན་མ་ཐུབ་པར་དེ་ལས་
སྐྱོབ་སྟེ་སེམས་ནང་འཇིགས་སྤྱད་གི་འཚོར་སྤྱད་ཞིག་སྟེ་ལས་ཀྱི་ཡོད།

འབྲས་སྤངས་ཞོ་སྟོན་ནི་⁵¹དུས་རབས་བརྒྱ་པ་དུན་པར་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ལྷ་
པའི་སྐལ་དར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ད་བར་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པས་བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷ་
མའི་རྒྱ་ཅལ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཚེད་དཔུས་གཙང་སྟོ་ཁ་སོགས་སྤྱི་ཡོད་པའི་
ལྷ་མོ་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། རྩོ་བ། གཞས་མ། ཤེལ་རྩོང་འགྲོང་ཚེད་པ་སོགས་
ཡོད་ཚད་བསྐོར་འགྲུག་གནང་སྟེ་ཞོ་སྟོན་རིང་ལོར་བྱ་གླིང་ཁང་གཟིགས་འབྲལ་
གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཡགོང་ས་མཚོག་སྤྱི་རོ་མས་གཟིགས་རྟོག་གྲང་གནང་
ཡོད་པས་དུས་དེ་ནས་བརླང་ཞོ་སྟོན་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་ཅལ་ཀྱི་དུས་ཚེན་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཆགས་ཡོད།

51 <https://utsangculture.com/?p=4503>

སྐབས་དེ་དུས་མོད་དེ་རང་དབང་ཞི་བདེར་སྐྱོད་པའི་དུས་སྐབས་ཁྱད་པར་བ་
ཞིག་ཡིན་སྐབས། རྒྱ་མེད་དང་། མོ་མོ། ཡན་གཞོན། དབྱལ་ལྷན་གྱི་དབྱེ་བ་
མེད་པར་དུས་ཚེན་དགའ་གཏོང་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་སྲུང་ཡིན་ལ། དམག་མི་
དང་། ཉེན་རྟོག་པ། གསལ་བའི་མི་སྣས་ལྷ་སྲུང་དང་དམ་ཅན་གྱི་མཁན་ཡང་
མེད་པས་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ལག་གོས་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོགས།

ཡིན་ནའང་། དེར་སྐབས་ཀྱི་འགྲམ་སྲུངས་ཞོ་རྩོན་གི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱི་དུ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོས་དང་རང་མོས་ཡིན་ཚུལ་ཀྱི་ཁྲུབ་བསྐྱུགས་དང་བར་མེན་གྱི་ད་
པའི་འཁྲབ་སྟོན་ཅེས་དང་། བར་དུ་ལྷ་སྲུང་དང་དམ་ཅན་འོག་བོད་མི་རྣམས་དུས་
ཚེན་དེར་སྲུང་བརྩེ་བྱ་བའི་རང་དབང་དང་རྩོམ་ཐང་ཡོད་ཚད་བཅོན་འཕྲོག་གྱི་ད་
བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཞོ་རྩོན་སྐབས་མིང་བརྗོད་འདོད་མེད་པའི་
གཞིས་བཞུགས་མོད་མི་ཞིག་ནས་ཨ་མི་ལ་རང་དབང་རྒྱུར་འཕྲིན་ཁང་ལ་གནས་
ཚུལ་འགྲུབ་བརྗོད་གནང་སྐབས། ⁵²འགྲམ་སྲུངས་དགོན་པར་གོས་སྐྱུ་བཤམ་
སྐབས་གང་སར་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་བཟམ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ས་ཕྱོད་ཁྲེར་སོགས་སུ་
ཞོ་རྩོན་སྐྱུ་བ་ནས་འགོ་འཁྲུགས་ཀྱིས་གཞུང་ལས་ཁག་གཅིག་ཉེན་རྟོག་པས་
བཀག་སྡོམ་བྱས་ཟེན། རྒྱིག་ཆས་ཕྱོན་བ་དང་མ་ཕྱོན་པའི་ཉེན་རྟོག་པས་གོས་
སྐྱུ་བཤམ་ལུལ་དུ་དམ་ཅན་གྱི་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ཐ་ན་ཉེན་རྟོག་པས་བྱ་ཆས་
ཕྱོན་ནས་བལྟ་སྲུང་དང་དམ་ཅན་གྱི་དཔ། འོར་དུ་མིང་གར་རྒྱུན་གཏན་བཞིན་
མིང་ཁ་གཏོང་སྒོལ་ཡོད་པ་དེར་ཡང་དམ་ཅན་གྱི་ཡོད། དེ་སྐྱུ་ཡིན་ན་ཞོ་རྩོན་
རིང་ཉིན་ ༥ ཡི་གུང་གསེང་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལོ་སྐར་དང་མི་འབྲུ་བར་ལས་ཁུངས་
ཁག་གི་ལས་གྲུབ་ལ་ཉེན་གཅིག་གི་གུང་གསེང་ལས་མེད། འགོ་ལས་ཡོད་ཚད་

52 <https://www.rfa.org/tibetan/sargyur/shoton-festival-yogurt-lha-sa-08052024135713.html>

ཉེན་རྟོག་པའི་སྐྱེས་འཛིན་ལོག་གནས་ཡོད་པ་དང་། གཡས་གཡོན་ཚང་མར་
 སྐྱེས་ལས་མང་པའི་བར་ཚས་བཅུ་གསུམ་ནས་བལྟ་སྲུང་བྱེད་པ། ལྷག་བར་དུ་ལས་
 བྱེད་དང་སློབ་ལུགས་ཚོར་སློབ་ཚུད་ནས་བདེ་ཚོ་བཏང་ནས་གོས་སྐྱ་མཇལ་བར་
 འགོ་མི་ཚོགས་པའི་ཉེན་བདེ་བཏང་ཡོད། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལྷག་ཚེ་ལས་ཁུངས་
 དང་སློབ་ལུགས་སྐྱིད་གཞི་གཞིར་བཅུང་ཉེས་ཚད་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་བདེ་བཏང་ཡོད་
 ལུགས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

རོར་བུ་སྤྱིར་ཁར་སྤྱིར་ཁ་གཏོང་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རིག་གཞུང་གི་དུས་སྟོན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་སྟེ། དེ་གར་ཡོད་ཀྱི་སློབ་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་ལྷ་མོ་འཁྲུག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། ལྷ་མོ་ནི་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་གར་ཀྱི་རིག་གཞུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཡོང་དུ་
 གཞིས་བཞུགས་ཡོད་མི་དེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
 ཚོགས་མི་དང་། གཞོན་ལུ་སྟེ་ཚོགས། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད། ལྷན་ཡོལ་ལུས་
 པའི་ལས་བྱེད། སློབ་ལུགས་སོགས་དུས་ཆེན་དེར་མཉམ་ཞུགས་ཚོགས་གི་མེད་པ་
 ཡོངས་བཟུགས་ཀྱི་བདེ་ལྡན་བཏང་ཡོད་པ་དེའི་ཚོགས་ནས་ཡོད་མིའི་ཚོས་དང་
 རང་དབང་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་རང་དབང་ཡང་བཅོན་
 འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོ་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་<<རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
 རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་>> རྟོན་ཚན་ ༩༥ རང་གཏན་འབེབས་
 ལུས་པའི་ ལྱང་དུ་མི་དམངས་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབངས་ལ་ཚན་རིག་
 ཞིབ་འཇུག་དང་ཚོམ་རིག་སྐྱེ་ཅལ་གསར་ཚོམ་སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་བྱེད་
 སྟོ་སྟེལ་བའི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་བཅའ་ཁྲིམས་རྟོན་ཚན་ ༣༥ རང་།
 རྒྱུ་འབངས་ལ་གཏམ་བརྗོད་དང་། དཔེ་སྐྱོན། འདྲ་འཛོམས། མཉམ་ཚོགས་
 བཅས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དང་ཡོངས་
 ལུ་རྒྱལ་འགལ་ཆགས་ཡོད།

ལྷ་སའི་ཞོ་སྤོན་གྱི་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྟོན་སྐབས་ཉེན་རྟོག་པས་ལྷ་སྤུང་ནན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨ་འཛིན་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གིས་སྲེལ་བའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་གི་ནང་། ⁵³ལོ་དེའི་ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་
 མཚོ་སྤོ་ཁུལ་མང་ར་རྫོང་མགོ་མང་གྲོང་ཚོ་ས་སྤྱད་གཞི་སྤེ་བར། སྤྱབས་རྗེ་
 ཨ་ཐེས་སྐལ་བཟང་བགྱིས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་
 བར། ས་གནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་བཏང་ནས་
 དུས་དབང་བཀག་སྡོམ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་དབང་སྣ་བོན་དབྱ་འཇུགས་
 མ་གནང་གོང་ཅམ་ལ་ཉེན་རྟོག་དམག་མི་ཡོང་ནས་དུས་དབང་གོ་སླིག་ཞུ་མཁན་
 གྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་འཇུ་བརྒྱུད་བྱས་པ་དང་། བ་ལམ་ནང་བརྟན་པར་འབྲེལས་
 སྲེལ་བྱེད་མཁན་སྐོར་འབྲུག་ཇི་ཅད་བྱས་པ། ལྷ་ག་པར་དུ་དུས་དབང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཐོག་ཚུ་བཞེས་ནས་གཏོར་བཞིག་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ཉེན་རྟོག་པས་ང་ཚོ་
 གོང་རིམ་གྱི་བཀའ་སླུབ་གྱི་ཡོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་

53 <https://www.voatibetan.com/a/china-s-crackdown-on-major-buddhist-teaching/7203126.html>

འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། ས་གནས་གང་ས་ནས་དད་ལྡན་བ་སྟོང་ཚོ་མང་པོ་དུས་
དབང་ལྷ་བར་བཅར་ཡོད་ཀྱང་ཚང་མ་སློ་པམ་ངང་ཕྱིར་ལོག་གྲེད་དགོས་ལྷང་
ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་<<ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྲེད་སློའི་དོ་དམ་སྲོལ་
ཡིག>>ཟེར་བ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཇེས། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྲེད་སློའི་སྲོལ་ས་དང་
དུས་སྟོན་ཁག་ལ་སྤར་བས་དམ་པོ་བྲེད་འགོ་བཙུགས་ཡོད།

བཞི་ལ། རིས་མེད་དཔོན་སྡེ་ཁག་ལ་དམ་ཅན་དང་ལྷ་བཅུན་འཇུ་བཟུང་།

ཚོས་ལྷགས་ལྷང་གོ་ཅན་ཟེར་བའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་དེ་དག་གིས་པོད་
བཟུང་ནང་བརྟན་གྱི་རིས་མེད་དཔོན་སྡེ་ཁག་གི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ཚོས་ལྷགས་ཚོ་
ག་དང་དུས་རྒྱུན་ཁག་ལ་འགོག་རྒྱུན་བཟོས་པ་མ་ཟེང་། ལྷ་བཅུན་རྣམས་གཞུང་
ཆེན་སློབ་སློང་དང་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་ཡང་འགོག་
རྒྱུན་ཆེན་བཟོས་ཡོད། རྣམ་པ་འདྲ་མིན་གྱི་ཆབ་སྲིད་སློབ་སློང་གི་ལས་འགུལ་དེ་
དག་ལྷད་ད་དུང་དཔོན་སྡེ་ཁག་ལ་ལས་བྱེད་བཅའ་སྲོད་དང་། དཔོན་པའི་ཚོན་
ཡོངས་ལ་བརྟན་མིག་བཅུགས་ནས་སོ་བལྟ་བྱེད་ལ། ལྷ་བཅུན་གྱི་འགོ་འདུག་
སློང་གསུམ་པར་ལེན་བྱས་ཏེ་བལྟ་ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

༡ ལས་བྱེད་བཅའ་སྲོད་དང་དཔོན་སྡེར་དམ་ཅན

དཔོན་སློང་ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུར་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་ཀྱི་
རིས་མེད་དཔོན་སྡེ་ཁག་གི་ཉིན་རེའི་འཛིན་སློང་དང་། རྒྱུན་གཏན་ཚོས་ལྷགས་
གྱི་བྱེད་སློང་གཞུང་གིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་གལ་ཆའི་ཆོན་བ་ཞིག་རེད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་«གཙོ་གནད་དཔོན་སྡེར་བཅའ་སྲོད་
ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཁོངས་མི་ལེགས་བརྒྱུགས་བྱ་རྒྱུའི་བཅུ་ཚོ»ཞེས་པའི་
ཡིག་ཆ་ཞིག་འགྲེམས་སྡེལ་བྱས་ཡོད། ཡིག་ཆའི་ནང་54ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་
ཟླ་ ༡༠ ནས་བཟུང་བོད་རང་སློང་སློངས་ཟེར་བའི་ནང་དཔོན་སྡེ་ ༡༢༠༠ ལྷག་
ཅམ་དང་། ལྷོང་ཚོ་ ༥༤༠༠ ལྷག་ཅམ་ནང་ལས་བྱེད་ ༢༠༠༠༠ ལྷག་ཅམ་
མངགས་གཏོང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་མེདས་ནི་མེདས་གསུམ་པ་ཡིན་ལྷགས་
འཁོད་ཡོད།

ཡིག་ཆ་དེ་ཉིན་དེ་རང་ལ་མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་མཚོ་ཤར་ས་ཁུལ་བ་ཡན་རྒྱལ་
 རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་གི་གཞུང་འབྲེལ་བླ་བཀའ་སྐོར་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་པོ་དེ་ཡིན་པར་
 བརྟེན། ཡིག་ཆ་དེ་ནི་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་མ་ཟངས་ལོད་ས་ཡོངས་ལ་
 ཁྲུབ་པའི་གལ་ཆའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། མཚོ་སྡོན་
 ཞིང་ཆེན་ཁྲུབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་ཁྲུང་དགོན་པ་དང་། རྗེ་ཆོ་དགོན་གོང་
 མ། བཀྲིས་ཅེ་དགོན། གཤམ་ཁྱི་དགོན། དན་ཉིག་དགོན། བང་མོ་དགོན།
 ཁ་སྐང་དགོན། གཡུ་ཆོ་དགོན་བཅས་ཚོན་དགོན་པ་བརྒྱད་ལ་བཅའ་སྟོན་
 བྱ་རྒྱ་རེད། དགོན་པར་བཅའ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚན་པའི་ནང་སྤྱི་བདེ་ལས་
 ཁུངས་དང་། ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁུངས། རྣམས་ཁང་། སྤྱི་དྲིམས། བཀའ་
 ལས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྲུང་དང་། ཚོས་དོན་ལས་
 ཁུངས། ༤༡༠ གཞུང་ལས་ཁང་⁵⁵བཅས་ཚན་པ་ཁག་བརྒྱད་ཀྱི་མི་རྣམས་
 བཞོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཚན་པ་རེར་མི་གྲངས་ ༡༩ ལས་ ༡༩ བར་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཁྲུབ་གྱི་དགོན་པ་བརྒྱད་ལ་ཚོན་ལས་བྱེད་ ༡༠༩ བཅའ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

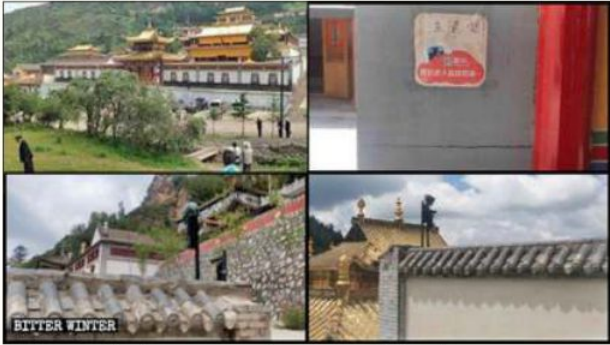
དཔེར་ན། བྱ་ཁྲུང་དགོན་པར་བཅའ་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་གས་སུ་⁵⁶༡༡ རྫོང་
 དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་དང་དེའི་བརྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་
 འཛིན་ལི་གའི་བན། ༢༡ རྫོང་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱད་དགོན་ཁང་རྒྱང་
 ཡོན། ༢༡ ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་གས་སུ་ཚལ་སྤྱོད་ལུང་གི་དམར་
 ཤོག་རྒྱང་ཆེ་ལི་ཏུ་ཡུང་ཅུན། ༤༡ ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཞིན་པ་
 རྫོང་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྲུང་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་དང་མི་རིགས་དང་

55 དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཅང་ཅེ་མིན་གྱིས་ཅ་རྒྱུང་གོམས་སྦྲུབ་
 ལ་བྲག་གཞོན་བྱ་ཆེད་གསར་འཛུགས་བྱས་པའི་ཚན་པ་ཞིག་རེད།

56 <https://chinadigitaltimes.net/chinese/347712.html>
<https://tibetpolicy.net/wp-content/uploads/2014/08/Tsomyig.pdf>

ཚོས་དོན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་སྣ་ཚིང་ཏུ། ༥། རྫོང་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་
 གི་འགོ་འཛིན་གཞིན་པ་དོ་རྗེ་ལྷན་གྲུབ། ཚོགས་མིའི་གས་སུ། རྫོང་ཞིབ་དཔྱད་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཀར་རན་རྒྱ་མཚོ། ལུ་ཕང་ལྟར། རྫོང་མི་རིགས་དང་ཚོས་དོན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྣམ་ཐག། རྫོང་མི་རིགས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གོའི་རན་བཟུལ། རྫོང་སྤྱི་
 བདེ་ལྷན་གྱི་སྣ་ལུང་ཉན། སང་ཡན་རྒྱུང་། ༦། བཤེན་ལོ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་མིའི་
 གས་སུ་ཚའོ་ཞའོ་རྒྱུང་། ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་། ལྷང་གེ་ཡན། ཅན་མི་རྒྱུང་བཅས་
 ལས་ལྟེན་ ༡༥ བཅའ་སྡོད་བྱས་ཡོད།

བོད་འཁོད་བྱ་ཁུང་དགོན་པར་བཅའ་སྡོད་ལྟེན་མཁན་ལས་ལྟེན་ ༡༥ ཡོད་
 པའི་ནང་རྒྱ་རིགས་ལས་ལྟེན་ ༡༡ དང་བོད་རིགས་ལས་ལྟེན་ ༤ ལས་མེད།
 རྒྱ་རིགས་ལས་ལྟེན་པར་བོད་པའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་དང་འགྲོ་སྐྱབས་
 སྲད་རྒྱུད་མངའ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། བོད་སྐད་བོད་ཡིག་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྐབས་
 ལྷ་བཅུན་དང་ཐད་ཀར་སློང་མོལ་ལྟེན་སྲབ་ཀྱི་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ལ་
 དམིགས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཁུབ་
 གདལ་ཞེས་བར་ཁ་གཡར་ནས་ལྷ་བཅུན་ཚོར་རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཡིག་སྲོལ་སྲོལ་ལྟེན་
 དགོས་པའི་བཅའ་ཁེད་རང་བཞིན་གྱི་སྲིད་ཁུས་ཞིག་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད། འདི་
 བྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལུས་མེད་བཟོས་ཏེ། རྒྱའི་སྐད་ཡིག་
 གིས་བོད་ཡིག་གི་ཚབ་བྱ་རྒྱ་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་ལས་ལྟེན་ཚོར་དེ་བས་སྐབས་
 བདེ་ཡོང་རྒྱའི་ཚེད་ཏུ་རེད།

དགོན་པའི་ནང་གང་སར་བརྟན་མིག་བརྒྱགས་ནས་སོ་ལྷ་ཕྱེད་བཞིན་པ།

ལས་ཕྱེད་བཅའ་སྡོད་བྱས་ཏེ་གྲོ་བཙུན་ཚོར་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོར་བཅའ་སྤྲུལ་ཕྱེད་
 པ་ས་ཟང། དགོན་པའི་ས་ཁོངས་ལྷ་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐད་ཆ་ཁོ་ན་ལས་
 གྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་ཅན་ཡང་གོ་མི་སྲུབ་པའི་དམ་བུ་དགོས་པའི་ནན་བརྗོད་
 བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་རང་སློབ་སྡེ་སྡེ་ཟེར་བའི་དམར་ལོག་བྱང་མེ་ཁྱོད་
 ཚོན་གོའི་ཡིས། ⁵⁷ས་རོས་དང་། མཁའ་དཔྱིད་ས། རྩ་ལམ་བཅས་གནས་གསུམ་
 གཞི་གཅིག་གི་སེམས་འཇུག་སྡོད་འགོག་ཕྱེད་པའི་ས་ལག་གསར་འཇུགས་
 བྱས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐད་སྒྲ་དང་གཞུགས་བརྟན་དེ་བོད་རང་སློབ་སྡེ་སྡེ་
 ཟེར་བའི་ས་ཁོངས་གྱི་སྤྱི་ལེ་རོས་བྱ་ཁྲི་ ༡༢༠ ཡི་སར་མཚོང་སྡེ་དགོས་པ་
 དང་། དག་ཡའི་སྤྱོད་ས་གཏོགས་དང་རྩ་ལའི་སྤྱེ་སྲེད་བཅུ་བཞི་པའི་རྩ་ཚོགས་
 གྱི་སྐད་སྒྲ་དང་གཞུགས་བརྟན་མཚོང་སྡེ་སྲེད་པ་བཟོ་དགོས་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།

དེར་བརྟེན། བོད་གྱི་ས་གནས་གང་སར་སྤྱང་སྐད་གྱི་མ་ལག་གསར་འཇུགས་
བྱས་ཏེ་ཕྱི་སྤྱོད་ས་གཏོགས་སྡེ་སྲེད་ཕྱི་ཡོད་ཅིང་། ཨ་རིའི་རྒྱུར་

57 <https://cpc.people.com.cn/n/2013/1101/c64102-23400282-3.html>

འཕྲིན་དང་ཨེ་ཞེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱ་འཕྲིན་ཁང་ནི་མོད་མི་ཚོས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ཡིས་རྒྱ་འཕྲིན་དེ་གཉིས་ལྟ་ཉན་བྱེད་པའི་སྲུང་སྐྱར་གྱི་མ་ལག་ཡོད་ཚད་བཀག་
 རྒོམ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཉན་མི་ལྷུང་བ་བརོས་ཡོད། དུས་ཚོད་དེས་མེད་དང་ལྷག་
 པར་དུ་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་དང་། རྒྱའི་འཁྲུངས་སྐྱར། མོད་ཀྱི་ལོ་གསར་
 ལྷ་ཡུའི་གཤམ་ཆེའི་དུས་ཅན་གྱི་སྐབས་ཆེད་ལས་མཁས་པ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་
 གྲུ་བཅུན་གྱི་ལག་ཚོག་ཁ་བར་ལ་ཞིབ་བཤེར་དམ་ཅུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་
 བུ། ⁵⁸རྒྱ་སའི་གདན་གསལ་གསུམ་གྱི་ལ་གྲུལ་དང་མོད་ཀྱི་དཔོན་སྡེ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་
 པའི་འབྲས་སྤྲངས་དཔོན་པར་ཞིབ་བཤེར་དུ་ཁག་འཕྲོར་བ་དང་། དེ་གར་ཉིན་
 གངས་བཞི་ཡིང་གྲུ་དམངས་ཚོའི་ལག་ཚོག་ཁ་བར་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་མ་
 ཟུ། རིམ་བས་སེར་དཔོན་པ་དང་། དགའ་ལྷན་དཔོན་པ་བཅས་མོད་ཀྱི་གདན་
 ས་ཆེན་ལོ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ར་མོ་ཆེ་དང་གཏུག་ལག་ཁང་བཅས་དང་དེ་
 མིན་གྱི་དཔོན་པ་གཞན་དག་བཅས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཡོད། གཤམ་སྲིད་ཀྱི་
 ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་འདྲ་བཟུང་བཅོན་འདྲུག་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་མ་ཟུ། ཆེད་ལས་ཞིབ་འདྲུག་ཚན་པ་ཡང་ཤེ་ཅིང་
 ལས་ཡོང་བའི་དྲ་འཕྲིན་ཆེད་ལས་མཁས་པ་ཤེད།

ལྷག་པར་དུ་དཔོན་པའི་ཚོན་ཡོངས་སུ་བརྟན་མིག་གསར་འདྲུགས་བྱས་ཏེ་
 གྲུ་བཅུན་གྱི་འགྲོ་འདུག་སྲོད་གསུམ་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་རྒྱ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་

58 <https://tb.tchrd.org/%E0%BD%A3%E0%BE%B7%E0%B-C%8B%E0%BD%A6%E0%BD%A0%E0%BD%B2%E0%BC%8B%E0%B-D%82%E0%BD%91%E0%BD%93%E0%BC%8B%E0%BD%A6%E0%B-C%8B%E0%BD%81%E0%BD%82%E0%BC%8B%E0%BD%93%E0%B-D%84%E0%BC%8B%E0%BD%A3%E0%BD%82%E0%BC%8B/>

ཡོད། དཔེར་ན། ⁵⁹མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐུ་རང་སྤྱོད་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་
བའི་དགོན་ལུང་བུམས་པ་གྲིང་དགོན་དུ་བརྟན་མིག་ ༢༠༠ ལྷག་ཙམ་བརྟུགས་
ནས་དེ་གའི་གྲུ་དམངས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཡོད་ཚད་བརྟན་མིག་ཐོག་ནས་པར་ལེན་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། ཐ་ན་གྲུ་ཤག་དང་བཅས་པ་ཡོད་
ཚད་བརྟན་མིག་འོག་ལ་བརྟུག་ཡོད་སྟབས། དགོན་པ་ནི་བཙོན་ཁང་དང་གྲུ་
དམངས་ནི་བཙོན་པ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ཡོད།

ད་དུང་གྲུ་བརྟུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལག་འཁྲེར་བསྐྱ་བ་དང་མཚུབ་ཐེལ་ལེན་པ། བྱང་
མི་སྐུན་མཆེད་ཀྱི་མིང་གཞུང་སོགས་ཀྱང་བསྐྱ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཉར་ཚགས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ⁶⁰དགེ་འདུན་པ་དེ་དེ་བཞིན་སྐྱད་བཏང་ནས་ཐོབ་ཐང་ལག་
འཁྲེར་ཐོ་འགོད་བྱེད་པ་དང་མཚུབ་ཐེལ་ལེན་པ། བྱང་མི་སྐུན་མཆེད་ཚོ་ཡང་ཐོག་
འགོད་བྱེད་དགོས་པ། དེ་བཞི་ངོ་གདོང་ལ་མ་ལུལ་དང་སྤྲེ་བ་ཡོད་མེད་བརྟག་
དབྱེད་བྱས་ཏེ་པར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དུས་ལུན་དེའི་རིང་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ ༤༥༧༥ ཡི་ནང་ཞི་མཐུན་དཔེ་བཟང་གི་
དགོན་སྡེ་དང་། སྔོན་ཐོན་གྲུ་གྱི་བརྟུན་། དགོན་སྡེའི་དོ་དམ་གསལ་གཏོད་ཐེར་
བའི་སློབ་གསོའི་ལས་འགྲུལ་སྡེལ་ནས་དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་ནང་ལས་དོན་རུ་
ཁག་བཅའ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་སྤངས་འཛིན་འོག་གྲུ་
བརྟུན་རྣམས་ཚས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བསྐྱར་
ནས་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལས་འགྲུལ་དང་ཁ་མ་བྲལ་བར་
སྤྱོད་དགོས། གྲུ་བརྟུན་རྣམས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་

59 <https://tibettimes.net/2020/01/13/202301/>

60 <https://www.rfa.org/tibetan/sargyur/china-impose-mandato-ry-communist-06192014103049.html>

འཕྲོར་གྱི་སྐྱུ་ལ་ལྷུ་ག་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཤོག་སྐྱུར་གཟེངས་སྟོན་དང་དབྱུང་དངོས་
སྤྲད་ནས་བསྐྱུ་བྱིད་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལས་ཀྱང་ཤེད་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

ད་དྲུང་དགོན་པ་ཁག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་འཛམས་དགོས་པ་དགུ་ཟེར་བ་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། ⁶¹༡༡གཙོ་འཛིན་གྱི་སྐྱུ་བར། (བར་དེའི་ཚོག་
མཐོ་དང་། ཉེང་། ཅང་། ཏུའུ་། ད་ལྟའི་ཞི་ཅིང་མིར་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་
ཤིང་།) ༡༣༣རྒྱུ་ལྷེ་དར་དམར། ༡༤གཞུང་ལམ། ༡༥ ཆུ། ༡༦མྱོག་ ༡༧བརྟན་
འཕྲིན། ༡༨མྱོག་བརྟན། ༡༩དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠ཆོས་པར།(མི་དམངས་
ཉིན་འཛི་ཆོགས་པར་དང་ཤོད་སྤྲོད་ས་ཉིན་འཛི་ཆོགས་པར།)བཅས་ཤིང་། གཙོ་
འཛིན་གྱི་སྐྱུ་བར་ཟེར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་མི་རབས་ལྷ་ཡི་རྒྱ་དཔོན་ཚོའི་འབྲེལ་པར་
པར་སྐྱོམ་གཅིག་གི་ནང་བསྐྱེད་ས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད། ད་དྲུང་ཞི་ཅིང་ཁེར་གཙོ་བོ་
པར་སྐྱོམ་གཅིག་ཀྱང་བཟོས་ཡོད། པར་སྐྱོམ་དེ་གཉིས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟན་དང་ལྷ་སྐྱུ་ཉིན་གསུམ་མཉམ་དུ་སྐྱེག་གཞོམས་དགོས།

༡༣ ལྷ་བཙོན་འཇུ་བརྒྱུད་དང་གར་སོང་ཆ་མེད།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་ནམ་གངས་མང་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་། བཙོན་གཙོན་
དམ་དྲག་ཉིན་མཚོན་མེད་པར་བརྟན་མིག་གིས་ལྷ་སྐྱུར་བྱེད་པའི་གནས་སྣངས་
དེ་འདྲའི་ལོག་དུས་ཏུ་ལྷ་བཙོན་འཇུ་བརྒྱུད་དང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱུར་བའི་
གནས་སྣང་སོན་སྐྱེས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ལྷོང་ས་མཚོག་ལ་དགུ་འཛིན་གྱི་
ལང་སྐྱོགས་འཛིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཇུས་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ལྷས་ལྷོང་ས་
མཚོག་ལ་དང་པ་བྱེད་པ་དང་། ལྷོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱུ་བར་ཉར་བ་ཅོམ་གྱིས་

61 https://www.xizang.gov.cn/xwzx_406/ztzl_416/cxzt/xzzzqrmzffzy-jzx/zxdt/xzzzqrmzffzyjzx_398/201911/t20191114_123463.html

དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འབྲུང་དང་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཚད་གཞི་འདྲ་
མིན་གྱི་ལོ་ཚད་བཟོ་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། 62 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མདོ་སྐད་རེབ་གོང་སློང་དམར་
གོང་ཚོ་ནས་ཡིན་པའི་གྲ་ཚོས་འཕེལ་ལགས་གྱིས་སྐད་འཕྲིན་ནང་ཡགོང་ས་
མཚོག་གི་སྐུ་བར་བཞག་པ་དང་རྒྱུད་སྐུལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་གནས་འབྲེལ་
ཡོད་ཚན་བས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཡང་དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོར་
ཁམས་རྩ་ཆུ་ཁ་བ་རོང་རྒྱེ་བ་ནས་ཡིན་པའི་གྲ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་གྱི་གྲ་གཤག་
སློབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་སྐུ་བར་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་སྐྱེན་
གྱིས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་མ་ཟད། ཁོང་དང་མཉམ་དུ་དགེ་འདུན་པ་རྟེན་ཆེ་ཟེར་
བ་ཞིག་ཀྱང་འཇུ་བཟུང་བྱས་ཡོད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལོ་གཉིས་ལ་ཉེ་བ་བཀག་
ཉར་བྱས་ཏེ་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་ལྷ་ ༤ པར་སེར་ལུལ་རྫོང་འབྲིང་རིམ་མི་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ལ་ལོ་གསུམ་དང་བྱེད་ཀ་
དང་། རིག་ཆེ་ལགས་སུ་ལོ་གསུམ་གྱི་བཅོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། དེ་
ནི་མི་རྣམས་ཏ་ལས་དགོས་པའི་ཉེས་འཇུགས་གཅིག་རེད།

62 <https://tchrd.org/2015/09/09/%E0%BD%A6%E0%BE%90%E0%B-D%B4%E0%BC%8B%E0%BD%94%E0%BD%A2%E0%BC%8B%E0%B-D%89%E0%BD%A2%E0%BC%8B%E0%BD%9A%E0%BD%82%E0%B-D%A6%E0%BC%8B%E0%BD%80%E0%BE%B1%E0%BD%B2%E0%B-C%8B%E0%BD%A2%E0%BE%90%E0%BE%B1%E0%BD%BA/?lang=bo-in>

ལྷོ་ཚོམ་འཕེལ།

ཁོང་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་རང་གིས་དད་བ་བྱ་སའི་ཅ་བའི་ཟླ་མའི་སྐུ་བར་ཉར་
 ཚགས་བྱས་པ་ཅམ་རེད། མ་ཟད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐོབ་ནས་ཡགོང་ས་མཚོག་
 དང་དབུས་པོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ཚོད་བ་ལས་རང་བཅོན་
 ཚོད་ཀྱི་མེད་བ་ཁ་གསལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤ་
 མཚུད་ནས་ཁ་བལ་རིང་ལུགས་ཟེར་བའི་གཞི་མེད་ཀྱི་ཉེས་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། དེར་བརྟེན། ཁ་བལ་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 པོད་མི་འཛུ་བཞུང་དང་ཉེས་འཛུགས་བྱེད་པའི་ལག་ཚ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཛུ་
 བཞུང་བྱས་པའི་བྱ་བཅུན་རྣམས་དུས་ཚོད་རིང་པོར་བྱི་ཅད་བཀག་ཉར་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པར་བརྟེན། བཅོན་འཛུག་གི་དུས་ཚོད་དེ་ལས་ཀྱང་རིང་བ་སྡོད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷོ་ཚོམ་འཕེལ་དང་རྒྱལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོར་འཛུ་བཞུང་
 བྱས་ཡོད་ཀྱང་ཞིམས་ཁང་ནས་དངོས་སུ་ལོ་ཅང་བཟོ་བའི་དུས་ཚོད་ནི་ཕྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༢ ལོར་ཡིན་སྟབས། ཁོང་གིས་ཁྱོད་བསྐྱོམས་བཅོན་ཁང་ནང་མི་ལོ་ལྔ་

ལྷན་ཅིན་སྲོད་དགོས་བྱུང་། ཁྲིམས་ཐོག་གི་ཐག་གཅོད་ནི་ལོ་གསུམ་དང་ལྷུང་
ག་ཅིན་ཡིན་པས། ལོ་གཅིག་དང་ལྷུང་ག་ཅིན་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་
ནི་དེའི་ཁོངས་སུ་ཚེ་གི་མེད། དེར་བརྟེན། བོད་ནང་གི་གྲུ་བཅུན་ཚོར་ཡགོང་ས་
མཚོག་གི་སྐུ་བར་ཉར་བ་ཅིན་གྱིས་མི་ལོ་ལྔ་ཡི་བཅོན་འཇུག་ཟེར་བ་དེ་ཉ་ལས་
དགོས་པའི་ཉེས་འཇུག་སེལ་ཤིང་།

ཐ་ན་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་སྐུ་བས་རྟེན་དང་བསྟོར་བྱས་པ་ཅིན་གྱིས་ཀྱང་འཇུ་
བཟུང་བཀག་ཉར་དང་ཐ་ན་ལོ་ཚད་ཁྲིམས་ཐོག་གཅོད་གྱི་ཡོད། སྐུ་བས་རྟེན་དང་
བསྟོར་བྱེད་ནི་ནང་ཚོས་གྱི་ལས་སྟོལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རང་གིས་དད་བ་བྱ་སའི་
ཟླ་མར་དདུལ་དངོས་གང་རུང་གི་འབྲུལ་བ་སྲུལ་ནས་འདས་གསོན་ཚོའི་ཚེད་
གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལས་ལྷ་རྒྱ་ཅིན་ཤེད། དེ་ནི་ཚོས་ཕྱོགས་གྱི་རོ་བོ་རྒྱང་ས་
ཡིན་པ་ལས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་བྲལ་གཏོང་བ་དང་ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་མྱིང་ལ་གཞོན་བསྐྱེད་བར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ⁶³ར་བ་ཀི་རྟི་དགོན་གྱི་དགེ་བཤེས་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་དང་། ཁོང་གི་སྲིང་མོ་ཚེ་རིང་ལྷ་ལོ། དེ་བཞིན་ར་བ་ཀི་རྟི་
དགོན་པའི་དགེ་བཤེས་རྩ་རྒྱུང་ལགས་གྱིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་སྐུ་བས་བསྟོར་བྱེད་
རྟེན་སྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་ལགས་སུ་ལོ་གཉིས་དང་དགེ་བཤེས་རྩ་རྒྱུང་ལགས་སུ་ལོ་གསུམ་དང་
ཟླ་བ་དུག་གི་བཅོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐོག་བཅས་ཡོད།

63 <https://www.bod.asia/2023/05/%E0%BD%91%E0%BD%82%E0%BD%BA%E0%BC%8B%E0%BD%96%E0%BD%A4%E0%BD%BA%E0%BD%A6%E0%BC%8B%E0%BD%96%E0%BD%A6%E0%BD%BC%E0%BD%91%E0%BC%8B%E0%BD%93%E0%BD%98%E0%BD%A6%E0%BC%8B%E0%BD%A2%E0%BE%92%E0%BE%B1%E0%BC%8B/>

དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཚུ་མཚོ།

བཙུན་ཁང་ནང་བཀའ་བཀའ་ཉམ་མི་ཅད་རྒྱ་བས་ཉེས་རྒྱུ་མཁར་གཙོད་ཀྱི་འོག་ནས་
 བཙུན་གཙོད་ཆལས་པ་དང་ཐ་ན་མེ་སྲོག་སྲོད་བའི་གནས་རྒྱལ་ཡང་ཉལ་ཏུ་ཚོན་
 ལུ་རེད། དཔེར་ན། 64མདོ་ཁམས་སེར་ལུལ་རྫོང་དཔོན་པོ་སྡེ་པའི་གྲུ་རྩ་མེའམ་
 བསྟན་འཛིན་ཉེ་མ་ལགས་བཀའ་བཀའ་ཉམ་ཁང་ནང་ཉེས་རྒྱུ་གིས་རྒྱུན་བས་ཀྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་འདས་ལྷོངས་སོང་བ་དང་། 65ཡང་ལོ་དེ་རང་
 ལ་བཙུན་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཆད་འཇུར་བཞིན་པའི་ཆལ་སྲིད་བཙུན་པ་དཀོན་
 མཚོག་སྡེན་པ་ལགས་ལྷན་ཁྲལ་འབྲེས་པ་དང་གཞུགས་པོ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་ཐུབ་
 པའི་གནས་སྟངས་འོག་ལྷ་སའི་སྡེན་ཁང་ཞིག་ཏུ་འདས་ལྷོངས་སོང་ཡོད།

ཚུ་ནག་གཞུང་གིས་དུས་ཉལ་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྡིང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བརྟན་སྡིང་

64 བོད་ནང་གི་འཕྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ མཁོ་ལོ་འཁོར་
 ལྷན་ཚོག་སྲོག་འོས། ༢༠

65 <https://tibettimes.net/2021/02/17/210737/>

གི་འབྲུང་ཅ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་དེའི་བསྐྱབས་ལུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། དེ་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱང་རབ་དང་རིམ་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་
 གུས་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་སྲིད་རྒྱུས་དང་བྱ་ཐབས་དེ་དག་ནི་བཟན་སྡེ་
 སྲུང་སློབ་བྱ་རྒྱ་ལས་ལྗོག་ཏེ་བཟན་སྡེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་རོ་མ་ཆགས་
 ཡོད། དཔེར་ན། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་འཛོམས་དགོས་པ་དགུ་ཞེས་པ་གཏན་
 འབེབས་གུས་ཏེ་དགོན་པའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་དང་འཇུགས་དགོས་པ་
 དང་ལྷ་ཁང་དང་གྲུ་ཤག་ནང་རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་གྱི་འཇུག་པར་སྤྲིག་གསོམས་བྱེད་དུ་
 བཅུག་ནས་ལྷ་སྐྱེ་རྟེན་གསུམ་དང་གཞས་བབ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འཛོག་དགོས་
 པའི་གཏན་འབེབས་གུས་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་ནི་ཚོས་ལ་དད་པ་མེད་
 པ་མ་ཟད། ཚོས་དུག་ལ་རོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པས། ཚོས་དུག་ལ་རོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གི་འཇུག་པར་
 དང་། དགོན་པའི་ལྷ་སྐྱེ་རྟེན་གསུམ་མཉམ་དུ་སྤྲིག་གསོམས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
 བེ་རོན་དངོས་ཐོག་གྲུ་བཅུན་ཚོའི་སེམས་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཕོག་ཐུག་
 བཏང་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། སུས་འཇུག་པར་དང་རྒྱལ་དང་ལམ་ན་འཇུ་
 བཅུང་བཟོན་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

དགོན་མཚོག་སྤྱིན་པ།

དཔེར་ན། ⁶⁶སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ནག་ཤོད་འགྲི་རྩ་རྒྱུ་མ་ཐང་འགོང་
 རྩར་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྒྱལ་འཇུ་བརྩུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཚོན་ཡོད་
 ཅིང་། གནས་ཚུལ་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གེད་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་དེ་
 དག་གིས་དགོན་པའི་ཡང་ཚོགས་ཏུ་བཅུགས་པའི་རྒྱ་མིའི་རྒྱལ་དར་པའ་པའི་རྒྱུ་
 རྒྱས་ས་གནས་འབྲེལ་ཡོད་ཚོན་པས་འཇུ་བརྩུང་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་
 རྩར་དེ་དག་ནི་གྲུ་བཅུན་ཚོའི་ཚོགས་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་ཡིན་པར་གཞུང་གི་སྲིད་
 ཇུས་གྱི་ཚོགས་ནས་གྲུ་བཅུན་ཚོས་དང་ཡེན་ཅ་བ་ནས་ལྷེད་མི་ཐུབ་པའི་བྱ་ཐབས་
 བཅོན་འགོལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསར་འགྲུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གྱི་
 གསར་འགྲུལ་དང་རྒྱུད་ལམ་ཡོད་ཚད་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 ཕྱི་ཕྱོགས་གྱི་གསར་འགྲུལ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་ནས་ཡགོང་
 ས་མཚོགས་གི་གསུང་ཚོས་དང་བཀའ་སློབ་ཉན་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུ་བརྩུང་དང་
 ཡོ་ཚད་ཁྲིམས་གཅོད་གེད་པའི་གནས་ཚུལ་དུས་རྟུག་ཏུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། ཞི་
 ཅིང་མིང་གི་དུས་སྐབས་ནས་བརྩུང་ད་བར་བོད་ས་ཁོན་ཡོངས་སུ་བོད་མི་སྤྱ་
 སེར་གྲངས་ ༤༡༧ ཅམ་འཇུ་བརྩུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོད་གྲུ་བཅུན་
 གྲངས་ ༡༩༤ ཅམ་འཇུ་བརྩུང་བྱས་ཡོད།

66 <https://tibettimes.net/2014/10/01/137756/>

ལྷ་ལ། སྲིད་རྒྱལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་མ་འོངས་ལས་འཆར།

༡། ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཚོས་ལུགས་བཅོན་གོམ།

ད་རྒྱའི་རྒྱ་བས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་གཞིར་བཞེན་ནས་དཔོན་ཕྱེར་དམ་ཅན་དང་
 ལྷ་བཅོན་ལ་བཅོན་གོམ་བྱེད་པ་དེ་ཚད་གཞི་མཐོ་ཤོས་སུ་སླེབས་ཡོད་ཅིང་།
 <<ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག>>དང་། <<དཔོན་ཕྱེད་དམ་གྱི་
 ཁྲིམས་ཡིག>> <<དཔོན་ཕྱེད་ལས་ལྡེ་བརྒྱ་བཞག་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག>>
 <<མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་སྐྱེལ་རོས་འཛིན་དོན་ལ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག>><<ཚོས་
 ལུགས་ཀྱི་ལས་ལྡེ་དོན་ལ་གྱི་སྲིད་གཞི>>སོགས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་གཞིའི་ཚོགས་
 བས་ཐར་ས་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལག་གཞུང་གིས་
 རིས་མེད་དཔོན་ཕྱེ་ལག་ལ་བཅོན་གོམ་དང་། མོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དང་དབང་
 བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཁྲིམས་ཡིག་དེ་དག་ལག་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱུད་རིམ་གྱི་ནང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནང་
 དོན་ཁ་རྒྱོད་དང་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཏེ་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་དམ་ཅན་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ལས་འཚོལ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་
 རྒྱ་ནག་དབུས་ཚོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་ <<མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་གྱི་དཔོན་
 ཕྱེད་དམ་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག>>ཟེར་བ་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་། ཁྲིམས་
 ཡིག་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱའི་
 ཐབས་གཙོད་བྱས་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་དེ་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་བཟོས་ཏེ་
 ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱས་པ་རེད།

ཁྲིམས་ཡིག་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དང་ནང་དོན་ཚང་མ་དགོན་སྡེར་དམ་
 དག་དང་གྲུ་བཅུན་ལ་བཅོན་གཞོན་གྱིད་པའི་ནང་དོན་གཞུག་ཁ་སྐོང་བྱས་
 ཡོད། དཔེར་ན། ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་དོན་ཚན་བཞི་པར་འགྲུར་བ་ཚེ་ཤོས་བཏང་
 ཡོད་པ་སྟེ། ཁྲིམས་ཡིག་གསར་པའི་དོན་ཚན་བཞི་པའི་ནང་། དགོན་སྡེ་དང་
 དགེ་འདུན་ཚོས་ཅ་ཁྲིམས་དང་། བཅའ་ཁྲིམས། ཁྲིམས་སྒོལ། སྤྱི་གསོལ་བཅས་
 ལ་བཅི་སྤྱད་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲུར་། མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ། སྤྱི་ཚོགས་
 བརྟན་སྡིད་ཡོང་རྒྱུར་ལེགས་སྦྱོས་འབྲལ་དགོས་པ་དང་། མོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་
 དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་འཆམ་མཐུན་ཡོང་རྒྱུར་སྤུལ་
 འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་གསར་པའི་དོན་ཚན་བཞི་པའི་
 བང་། དགོན་སྡེ་དང་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་དང་། ལྷ་
 སོ་གྲུང་ཁྲ་ཉར་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱང་
 རྐྱེབ་གྱིད་དགོས། ཅ་ཁྲིམས་དང་། བཅའ་ཁྲིམས། ཁྲིམས་སྒོལ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་
 ཡོད་གཏན་འབེབས་སྤྱར་ཚོས་ལུགས་དོད་མ་གྱིད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་དུ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་
 ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། ཚོས་ལུགས་ལྱང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་
 རྒྱུན་འཁྲོངས་གྱིད་དགོས་ལ། རང་བཅོན་རང་བདག་གི་ཅ་དོན་རྒྱུན་འཁྲོངས་
 བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གྲུར་དང་། མི་རིགས་མཐུན་བསྐྱེལ། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་
 སྡིད་བཅས་ལ་སྤྱང་རྐྱེབ་བྱས་ཏེ་ཚོས་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཚོགས་འཆམ་མཐུན་ཡོང་བ་གྱིད་དགོས་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

གསར་དུ་ཁ་གསབ་བྱས་པའི་ནང་དོན་དེ་དག་ནི་ཞི་ཅིང་མིང་གི་དུས་རྒྱུས་
 ལུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དོན་གཞུག་ཆགས་ཡོད། དཔེར་

ན། གྲུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་
ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བསྟུན་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་དང་ནམ་པ་
ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཟེར་བ་དེ་རེད། རོ་ཤོད་རི་ཅམ་གྱིས་
ཤྱགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་། དེའི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་། རྒྱ་དུ་ཡིག་བཅས་ལ་བཅོན་གཞོན་ཤྱགས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་རྗེས་དོན་ཚན་བཅུ་བ་དང་བཅོ་བཙུན་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད། དོན་ཚན་བཅུ་བ་
ནི་དགོན་རྗེ་དོ་དམ་ཚན་པའི་མི་སྣའི་ཆ་རྒྱུན་དང་འོས་ཚོས་སྐོར་ཆགས་ཡོད།
ཁྲིམས་ཡིག་རྙིང་པར་ཆ་རྒྱུན་དོན་ཚན་གསུམ་ལས་བཏོན་མེད་ཀྱང་། གསར་རུ་
བཅོ་བཙུན་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དེར་ཆ་རྒྱུན་དོན་ཚན་རྒྱག་བཅོས་ཡོད། དོན་
ཚན་བཅུ་བའི་ནང་གསལ་དང་པོར། མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་དང་ཀྱང་གོ་གྲུང་
ཁན་ཏར་གི་འགོ་བྱིད་དང་རྒྱུ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ལྷུང་རྒྱུ་བ་
བྱེད་དགོས་ཅེས་ཚིག་དེ་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད། ལྷུང་ཚིག་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་
ནང་རྒྱན་དུ་བེད་རྒྱུད་བྱེད་པའི་ཚིག་གཅིག་ཡིན་ནའང་། དགོན་རྗེ་དོ་དམ་གྱི་
ཁྲིམས་ཡིག་དང་། དོ་དམ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣའི་འོས་ཚོས་ཀྱི་ནང་བཞེད་བ་ཚོག་
མ་ཡིན་སྟབས། ཁྲིམས་ཡིག་དེ་ལག་ལེན་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་
དགོན་རྗེ་ཁག་དང་། དགོན་རྗེ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚན་པའི་ཚོག་སྲུང་ལས་
ལྷག་པའི་དམ་བྲག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

ནང་གསལ་གཉིས་པར་། ཁྲིམས་ལུགས་དང་། ཁྲིམས་སྲོལ། སྤྱིག་སྲོལ་ལ་བཅི་
སྲུང་གིས་མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྲུར་ལ་ལྷུང་རྒྱུ་བ་དང་། ཁ་བྲལ་ལ་རོ་རྒྱལ། ཚོས་
ལུགས་དང་རྒྱུ་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་ཡོང་རྒྱུར་བྱིད་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་ཅེས་འཁོད་
ཡོད། བཅོ་བཙུན་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་གསར་པའི་ནང་ཁ་བྲལ་ལ་རོ་རྒྱལ་དང་
རྒྱུ་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་མེད་པ་བཅོས་ཡོད།

དེ་བཞིན་གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་། བང་བསྟན་མཐུན་
ཚོགས་དང་དགོན་པ་དེ་གའི་འབྲེལ་ཡོད་གཏན་འབེབས་ལ་བཙེ་སྲུང་ཞུ་དགོས་
པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཁུན་ཡོན་ཟབ་པ་དང་དོ་དམ་གྱི་འཛོལ་རྒྱས་ཡོད་པ་
སོགས་ཁ་སློན་བྱས་ཡོད།

དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་དགོན་སྡེ་དོ་དམ་ཚན་པས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་
འགན་སྐོར་ཆགས་ཡོད། ཁྲིམས་ཡིག་རྙིང་པའི་བང་དགོན་སྡེ་དང་དགེ་འདུན་
པའི་འཚོ་བའི་སྐོར་དང་དགོན་པའི་བང་ཁུལ་གྱི་གནད་དོན་ཅས་ལས་ཆབ་སྲིད་
གྱི་སྐོར་གཅིག་ཡུང་འབོད་མེད་ཡུང་། གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་
ཡིག་ནང་ཚོས་དང་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་བཞེན་བྱེད་དགོས་
པའི་མཐུན་བསྐྱེལ་སློབ་གསོ་གཏོང་བ། ཡུང་གོ་ཡུང་ཁུན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་སྲུང་
སྲོལ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་ལག་བསྟར་། ཡུང་ཏུ་མི་རིགས་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། ཚོས་ལུགས་ཡུང་གོ་ཅན་
གྱི་ཁ་སློབ་སྐྱུན་འཁྲུངས་དགོས་ཅེས་གསལ་སློན་བྱས་ཡོད།

གནད་དོན་འདི་དག་ཚང་མ་ཞི་ཅིང་མིང་གི་དུས་སྐབས་སུ་གསར་དུ་
གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱས་སྐོར་གྱི་ཆབ་
སྲིད་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་དགོན་སྡེའི་
ཁྲིམས་ཡིག་ནང་བཞེད་པ་དེས་དགོན་སྡེའི་བྱ་དམངས་རྣམས་ཡུང་སྲིད་གཞུང་
གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་དང་འབྲ་བར་ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཆབ་སྲིད་གྱི་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ། ཡིག་
རྒྱགས་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་ཐབས་སྤྱི་ཚོགས་ལག་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་
གསར་པ་དེ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོང་གཅིག་ནས་བྱ་དམངས་ཚོར་བསམ་སློབ་ཐོག་
ནས་གནོན་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་གཞན་ཞིག་ནས་དུས་ཚོད་མི་

ཉུང་བ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་དང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གཏོང་དགོས་སྟབས་
ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུར་འཕུས་ཤོར་ཡོང་གི་ཡོད།

དོན་ཚན་བཙུགས་པར་དང་། དགོན་པའི་གཞི་ཚོན་དང་དཔལ་འཕྲོར་
ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་མི་གངས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
དེ་རྗེས་དགོན་སྡེའི་དོ་དམ་ཚན་བས་ས་གནས་དེ་གའི་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་
ལ་སྟན་གསེང་ཞུ་དགོས། བད་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་མོས་
མཐུན་བྱུང་རྗེས། ཡང་བསྐྱར་རྒྱུ་རིམ་པའི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་སྟན་ཁང་
དང་། སྐར་ཡང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་སྟན་ཁང་ལ་རིམ་
པས་སྟན་གསེང་ཞུ་དགོས་པའི་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རིམ་པ་མང་
པོ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཡོད།

དོན་ཚན་སྟུང་ཚུའི་ནང་གྲ་བཅུན་གང་ཅུང་ཞིག་དགོན་པ་གཞན་ཞིག་
ལ་དཔེ་ཞིང་ཞུ་བར་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ན། རང་དགོན་དོ་དམ་ཚན་བར་ཡིག་ཐོག་
ནས་སྟན་གསེང་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དགོན་སྡེ་དོ་དམ་ཚན་བས་མོས་མཐུན་ཐོབ་
རྗེས་ཡང་བསྐྱར་རང་ཉིད་གནས་སའི་ས་གནས་དང་། ཤང་། ཡོང་བརྟལ་བཅས་
ཀྱི་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལ་སྟན་གསེང་ཞུ་དགོས། མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་
གིས་བད་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ལ་སྟན་གསེང་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གཏན་
འཁེལ་བྱས་འདུག བད་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ནི་པོད་བརྒྱུད་བད་བསྟན་གྱི་
བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་སྐྱེ་བ་མཁན་ཞིག་
ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་དམངས་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་
ལྟ་བུ་ཆགས་ནས་དད་ལྡན་མི་མང་ལ་གཉའ་གཞོན་གཏོང་མཁན་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཡོད།

ད་མེད་ས་པ་ཐོ་བཅོས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དེས་སྐར་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་
དགོན་སྡེ་དང་། ཚོས་ལྷན་ལས། ལྷ་བཅུ་ལ་བཅས་ལ་སྤྲོགས་ཡོངས་ནས་དམ་
བསྡུགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོག་ནས་གོམ་ལྷན་ལས་འཕར་མ་སྐྱེབས་སྐྱེ་ཡིན་པ་
གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཅ་
ཁྲིམས་དང་བཅས་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་མི་རིགས་དང་སྐོར་གྱི་ཁེ་དབང་དང་ཚོས་དང་
དང་མོས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་འགལ་སོང་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

༩། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་ལྗེའི་འཆར་འཁོད།

བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་འབྲུལ་དེ་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་
དང་སྐལ་བཞིན་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལོ་ལྗེ་ཚོན་གྱི་འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་
གྱུར་བཅོས་ཡོད། 67 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༧ ཉིན་རྒྱ་ནག་གི་བསྐོ་གཞག་
བྱས་པའི་བཞུ་ཚེན་རྒྱལ་མཚན་ལོར་བྱས་ལྟ་སར་བོད་སྐོར་ནང་བསྟན་མཐུན་
ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་དང་། ལྷ་སྐྱལ། ཚོས་སྤྲོགས་ཀྱི་གསལ་ཆའི་མི་སྣ་
བཅས་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གཙོ་སྐོར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཕྱིར་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད། ཚོགས་འདུ་དེ་ནི་ལ་གོང་ས་མཚོག་ནས་སྐུའི་ཡང་སྲིད་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་འཕྲིན་གནང་བའི་ཉིན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཆགས་
ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཚོག་རྒྱ་ནག་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་སྐོར་ལན་ལག་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་ལྗེའི་༢༠༢༥-
༢༠༢༧ཞེས་པའི་གསལ་ཆའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་སྐོར་འཁོད་
ཡོད། ཡིག་ཆ་དེའི་ཞིབ་སྐུའི་ནང་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཕྱིར་བསྐྱབས་
བྱས་མེད།

67 https://toutiao.xzdw.gov.cn/zw/202507/t20250705_585217.html

<<ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་གྱི་འཆར་གཞི>>ཞེས་པ་དེ་
 ལྷན་པོ་བཞེས་ཟིན་ཡུང་། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ལོ་ལྔ་
 ཚན་གྱི་འཆར་གཞི་ཞེས་པ་དེ་རེས་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་སྟབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་
 རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དོ་དམ་དང་སྟངས་འཛིན་གྱི་དཔེ་ཚང་གཞི་དེ་སྤར་
 བས་དོ་ནན་དང་། འཆར་གཞི་ཡོད་པ། གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་
 གྲེས་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། ཟ࿳་མོ་ ༢༠༡༩ ལོར་གཏན་འབེབས་
 གུས་པའི་ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་གྱི་འཆར་གཞི་ཞེས་པ་
 དེ་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་གྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་གཅིག་ཡུར་
 དམིགས་ནས་གཏན་འབེབས་གུས་པ་ཞིག་མ་དེད། ཡིན་ནའང་། ད་མེདས་
 བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་གྱི་འཆར་གཞི་ཞེས་པ་དེ་
 བོད་གཅིག་ཡུར་དམིགས་ནས་རྒྱས་བཤེད་གུས་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན་
 ལྟམས། དེ་སྤྲ་གཏན་འབེབས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་ཡུར་གྱི་འཆར་གཞི་
 དང་མིན་རྒྱས་དེ་དག་གིས་མི་འགྲིགས་པར་རེས་པར་དེ་ལས་དམ་བྲག་ཆེ་བ་
 དང་སྟངས་འཛིན་ཆེ་བའི་མིན་རྒྱས་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དུ་དེད།

པཎ་ཚེན་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུས་བོད་ལྗངས་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གཙོ་ཚོང་གྲེང་བཞིན་པ།

ད་བར་རྒྱ་གཞུང་གིས་མོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱབ་ཡུང་གོ་ཅན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ཁ་
 མོགས་རྒྱུ་འཕྲོངས་ཤེད་པའི་ལས་འགུལ་རབ་དང་རིམ་བཞིག་སྐྱེལ་སྐྱས་ཡིན་
 གུང་། མོ་ཚན་ལྷ་ཚོན་གྱི་འཆར་གཞི་བརྩོན་ནས་དངོས་སུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བལ་བ་
 དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱས་པ་ད་རེས་ཐོག་
 མ་དེ་ཡིན་སྟབས། མོད་མིའི་ཚོས་དང་རང་དབང་དང་རིམ་མེད་དཔོན་སྡེ་ཁག་
 ལ་དམ་ཉལ་དེ་བས་ཆེ་བ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱ་གསལ་ལོ་རེད།
 མ་ཟད་འདི་ལོ་ནི་མོད་རང་སྲོད་སྲོངས་ཟེར་བ་གསལ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་བྱུག་
 ཚུ་འཁོར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུ་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་ཡང་སྲིད་
 ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་གསུམ་ཚུ་འཁོར་བའི་དུས་སྐབས་ཡིག་ཡིན་པར་
 བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དུས་སྐབས་དེ་དང་བསྐྱབ་ནས་ཁོ་ཚོའི་ཆལ་སྲིད་གྱི་
 དམིགས་ལུལ་སྐྱབ་ཐབས་ཤེད་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་ལོ་རེད།

རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུ་མོད་ཏུ་མ་ཡོང་གོང་གི⁶⁸ ལྷ་ ༤ ཚོས་ ༤ ཉིན་ཞི་ཅིང་མིང་
 གིས་དངོས་སུ་ཐུག་འབྲུག་བྱས་ཏེ་ཡུང་ལྷ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་
 བརྟན་པོ་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཡུང་གོ་ཅན་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ལ་
 ལྷལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་བྱས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་འདོན་དགོས་པའི་ནན་བརྗོད་བྱས།
 དེ་མ་ཐག་ལྷ་ ༤ པའི་ལྷ་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུ་མོད་རང་སྲོད་སྲོངས་ཟེར་
 བའི་ནང་ཆེད་བསྲོད་བྱས་པ་དང་། དམར་ཕོག་བྱང་ཆེ་སང་ཚུན་གྲང་གིས་མོད་
 མིའི་ཚོས་ཚོགས་ཐངས་བཙོ་ལྷ་བ་སྲོད་འཚོགས་ཤེད་པའི་ཉིན་མོ་དེར་རྒྱལ་
 མཚན་ནོར་བུར་ཐུག་འབྲུག་བྱས་ཡོད། ⁶⁹སང་ཚུན་གྲང་གིས་ཉང་གི་བཀའ་ལ་
 ཉན་པ་དང་། ཉང་གི་རྗེས་སུ་བྲངས་དགོས་པ། ཡུང་ལྷ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་

68 <http://www.news.cn/politics/leaders/20250606/bf06d-53043f2444bb1d995b0db5e38fc/c.html>
 69 http://mw.xizang.gov.cn/xwzx/tpxw/202507/t20250703_487650.html

འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ལྷུང་གོ་ཅན་གྱི་ཕྱིད་
 རྩམ་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱེད་དགོས་པ། དར་ཆ་གསལ་ཐོན་གྱི་སྐོར་ནས་ཁ་བྲལ་རིང་
 ལུགས་དང་འཐབ་ཅོད་བྱེད་དགོས་སྐོར་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

ད་ཐངས་སྐོར་འཚོགས་བུས་པའི་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་འང་རྒྱལ་མཚན་ལོར་བུས་གོང་
 ཏུ་ཞི་ཅིང་ཕིང་དང་མང་ཅུན་ལྷང་གིས་སྲུག་འཕྲད་བྱེད་སྐབས་བཤད་པའི་སྐད་
 ཆ་དེ་དག་ཚོགས་ཏུ་བརྒྱན་བསྐྱབས་བྱས་ཏེ། ལྷང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་
 འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་འཇུགས་དགོས་པ་དང་། ཐོད་བརྒྱད་ནང་བརྟན་ལྷུང་གོ་ཅན་
 ཏུ་བརྒྱན་པའི་ཁ་སྐོར་རྒྱན་འཁྲོངས་དང་། ཐོད་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་རིང་བརྟན་
 ལྷིང་དགོས་སྐོར་ནན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

ཞི་ཅིང་ཕིང་གིས་བཀའ་ཚན་རྒྱལ་མཚན་ལོར་བུར་སྲུག་འཕྲད་བྱས་པ།

དེར་བརྟེན། ད་རེས་གྱི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དོན་ཆ་ཚང་ཕྱིར་བསྐྱབས་བྱས་ཐེད་
 ལྷང་ཞི་ཅིང་ཕིང་དང་དམར་ལོག་ལྷུང་ཆེ་མང་ཅུན་ལྷང་གིས་རྒྱལ་མཚན་ལོར་
 ལྷང་ལས་སྐོར་བྱེད་སྐྱབས་དང་། རྒྱལ་མཚན་ལོར་བུས་སྐད་ཆ་དེ་དག་ཚོགས་

མོག་ཏུ་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་སྐྱབས་ལ་བསྐྱབས་ན། དེས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ནི་
 རྒྱ་ནག་དབྱུས་གཞུང་དང་། མོད་མོད་དམར་ཡོག་ཚོགས་པའི་ཐད་ཀའི་བཀའ་
 བཀོད་འོག་ཏུ་བཟོས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནི་མོད་ཀྱིས་རིས་མེད་དཔོན་མེ་ལག་
 ལག་སྐྱར་བས་སྐྱབས་འཛིན་དང་དམ་བྱལ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་
 པ་གསལ་བོ་དེ། ལྷག་པར་དུ་ཕྱ་ལོ་ << མོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱབས་ཀྱི་དཔོན་ཕྱེད་
 དམ་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག་ >> ཅེས་པར་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཞི་ཅིང་ཡིང་གི་དུས་རྒྱུས་
 ལྷ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་མོད་གསལ་ཀྱི་སྲིད་རྒྱས་དང་བྱ་ཐབས་དེ་དག་
 སྲོལ་ཡིག་ནང་བཅུག་ནས་དངོས་སུ་ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་བཅས་ཀྱི་མོག་
 བས་མོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་དམ་བྱལ་བྱེད་པའི་ཚད་གཞི་དེ་སྲིད་རྒྱས་
 དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ལག་ལེན། བྱ་སྲོད་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་མོག་བས་
 ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཚོན་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་རྒྱས་དང་ལས་
 འཆར་དེ་དག་ལ་ཁ་གཤམ་ནས་མོད་མི་རྣམས་གང་ལྗང་གིས་འཇུག་བརྒྱུད་དང་།
 བཀའ་ཉར། ཐ་ན་ཚད་གཞི་མཐོ་པའི་ལོ་ཚང་དཔོན་འབྲུག་བྱ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་
 མོར་གནས་ཡོད།

དཔེར་ན། ལོ་རེའི་རྒྱ་ ༧ ཚེས་ ༤ ཉེན་ཉེ་ཡོང་ས་ཡསྐྱབས་མཔོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གི་སྐུའི་འཇུངས་སྐྱར་ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམིགས་
 བསལ་ཀྱིས་དམ་བྱལ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་འདི་ལོ་ནི་
 དབྱུང་གྲངས་དབྱུང་བཅུར་ཕེབས་པའི་སྐུ་ཡི་འཇུངས་སྐྱར་ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱ་
 གཞུང་གིས་མོད་ས་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་སྐྱར་ལས་ལྷག་པའི་དམ་བྱལ་བྱས་ཏེ་མོད་
 རྒྱུར་དང་མོད་རྒྱལ་གང་སར་དམག་མི་དང་། ཉེན་རྟོག་པ། ཀམས་པའི་མི་སྣ་
 འབྲེམས་འཛོག་གིས་མོད་མི་རྣམས་དབྱུག་བཀའ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་གནས་
 ལྗང་ལྷག་པོ་བཟོས་ཡོད། དེར་སྐབས་མོད་ས་ཡིལ་པོ་བཅོན་ཁང་ལྟ་བུ་ཆགས་
 ཡོད་པས་མོད་ནང་གི་ཉེན་པའི་གནས་སྐྱབས་རྒྱས་ལོན་ལུང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་

ཡིན་ཡང་། ཉེན་ཤས་རིང་དོད་པ་དང་ཉི་མེ་རྒྱར་རམ་པ་རྒྱུད་ནས་ཐོན་པའི་པར་
རིས་དང་པར་རྒྱན་འབྲུང་དེ་དག་གི་སྐུའི་བཟུང་སྐར་སྐབས་ཤོད་ནང་གི་གནས་
སྐབས་པ་རྒྱུད་ཡོན་ལྷན་པའི་དབང་རྟལས་གསར་ལོས་དེ་ཆགས་ཡོད།

ཐ་ན་རྣམས་ཤིང་ཁྲིར་སོགས་ཀྱི་ནང་དམག་པར་སྐྱབས་པ་རྒྱར་ལྷགས་འཁྲབ་
འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱང་ལྷོ་གྲུ་ལྲས་ཉེ་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་
ལུ་མཚོར་རྒྱ་ཡོད། ལྷགས་འཁྲབ་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་དམག་འཁྲུག་
སྐབས་ཤོད་སྐྱོད་ལྷན་པ་ལས་ཞི་བའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོགས་ཤོད་སྐྱོད་ལྷ་རྒྱ་ཞིག་
གཏན་ནས་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལྷ་སྐྱོད་དེ་དག་ལས་རྣམས་དམག་
པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལྷན་པ་ལོག་མཚོར་གི་ཡོད། ཤོད་མི་ཚོས་དཔོན་
པ་དང་རྣམས་ཁང་སོགས་ལུ་གནས་མཇལ་དུ་འགྲོ་སྐབས་ནང་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་
ལྷགས་སོལ་ལྷར་གཡས་སྐོར་རྒྱག་གི་ཡོད་ཡང་། བརྒྱན་ལྷང་དང་པར་རིས་ནང་
གི་ཉེན་རྟོག་དང་དམག་མི་ཚོས་ཤོད་མིའི་ཚོས་དང་ལྷོ་གྲུ་སྐྱབས་སོལ་ལས་ལྷོ་གྲུ་
ནས་ཆེད་དུ་གཡོན་སྐོར་རྒྱག་པ་པ་ཟད། ད་དུང་ལྷོ་གྲུ་དཔུང་དོམས་ལྲས་
ཉེ་ཤོད་མི་ཚོར་རྒྱང་བརྩུགས་ནས་འཛིགས་སྐུལ་ལྷན་པ་རྣམས་ལྷོ་གྲུ་ལྷན་པ་མཚོར་
བཞིན་ཡོད། ར་ཟད་ཉེན་རྟོག་པའི་སྐྱིལ་ཆས་དང་ཆས་ཤོས་སོགས་ཀྱང་རྣམས་པ་
མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་མཚོར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཚོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྐྱི་
ཚོགས་དམ་འཇག་གི་ཆེད་དུ་གསར་འཛུགས་ལྲས་པའི་ཉེན་རྟོག་དང་དམག་མིའི་
སྐྱིལ་འཛུགས་ཀྱང་རིགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་ལྷག་
དེ་འདྲ་ཞིག་ནང་ཤོད་མི་ཚོར་དོན་དམ་ཀྱི་ཚོས་དང་རང་དབང་ཞེས་པ་སྐྱོན་ལྲས་
རེད། དཔེར་ན། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་ཡུལ་ལོ་ས་མཚོག་དགུང་གྲངས་པརྒྱུད་པརྒྱ་
པར་མེད་ས་སྐབས། མདོ་སྐྱོད་པེབ་ཤོད་སུན་རི་རྩོད་ནས་ཡིན་པའི་ཆེ་རིང་དོན་
ལྷན་ལགས་ཀྱིས་སྐད་འཛིན་ཚོགས་ལ་ཤོད་ས་མཚོག་གི་སྐུ་པར་བཞག་པ་ཅས་
ལྱིས་དེ་མ་ཉིད་དུ་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་པས་འཛུ་བརྒྱུང་ལྲས།

མཁུག་པ་སྒྲོམ་པ།

ལྷི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་ཞི་ཅིང་མིང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་མཚོ་ལོས་སུ་སྐྲེལ་ས་
 རྗེས་རྒྱ་ནག་གཙོ་མོ་ལྷན་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་ལའང་བཟང་
 འོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ལྷན་ཡོད་ཀྱང་། བཟང་འོགས་ཀྱི་འགྲུར་
 བ་ཡོང་རྒྱའི་ཚབ་ལ་རེ་ཞན་རི་རྒྱལ་ཏུ་སོང་ཡོད་ཅིང་། འདས་པའི་མི་ལོ་བརྒྱ་
 གྲངས་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་གཉིས་པ་
 ལྷ་ལུང་འོས་འཛིན་ལྟེང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྐབས་ལ་ལའང་རིག་གནས་གསར་
 བརྗེ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་རྩལ་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྣམས་
 ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་འོས་དེ་རྒྱུང་བཞི་ཅུ་གཏོར་ཞེས་བསམ་སྐོར་རྒྱུང་བ་དང་། རིག་
 གནས་རྒྱུང་བ། ལོ་མས་གཤིས་རྒྱུང་བ། ལྷ་བ་རྒྱུང་བ་ཅེས་པའི་བཞེ་རྒྱ་ཡིན་
 ཀྱང་། ལྐབས་དེ་དུས་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་ཚད་གཞི་མཚོ་ལོ་
 མེད་རྣམས། འཇུག་ཆས་ཀྱིས་མི་ལ་དབང་བརྒྱུར་དང་རྣང་ས་འཛིན་ལྟེང་བའི་
 ལུས་པ་དེ་མེད། ཡིན་ནའང་། དེར་རྣམས་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཅེ་
 མོར་གསོན་ཡོད་རྣམས། རྒྱ་ནག་ལྷ་ལུང་སྲིད་དབང་ལྟེང་གཙོ་བོ་ཚོས་འཇུག་
 ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་བསམ་སྐོར་དབང་བརྒྱུར་དང་རྣང་ས་འཛིན་ལྟེང་བ་དེ་ནི་
 འཛིགས་སུ་ཏུང་བ་ཞིག་རེད།

ལྷག་པར་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་ལྷ་ཁང་། དེ་བཞིན་དགོན་
 པའི་འདུ་ཁང་དང་གྲུ་ཤག་དང་བཙས་པ་ཡོད་ཚད་ལ་བརྟེན་མིག་བརྟུགས་
 ཉེ་གྲུ་བརྟེན་གྱི་འགོ་འདུག་སྐོད་གསུམ་ཚང་མ་ལྷ་སྤུང་འོག་གནས་ཡོད་
 ཅིང་། ཞི་ཅིང་མིང་གིས་ཀྱང་ཏུ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ལེས་

ཐལ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ལྷན་གྱི་ཅན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱན་
འཁྲུངས་ཤིང་དགོས་པ། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལྷན་གྱི་རྒྱན་ཡིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ཤིང་
དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེས་ལྷ་བཅུན་རྣམས་ཉལ་པར་
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཚབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་ཤིང་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་
ཞིག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལྷན་གྱི་རྒྱན་ཡིག་ཉེ། རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱ་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་ཤིང་
དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། ད་མེངས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་འདིའི་ནང་འདས་པའི་མོ་ངོ་བཅུ་གཉེན་གཅིག་
གི་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རང་དབང་བཙན་
འཛོག་ཤིང་སྤངས་དང་། སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་གཏན་འབེབས། ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་
བཅས་རྒྱ་བཤད་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་རང་དབང་འགན་སྲུང་ཡོད་སྟོང་གཏན་འབེབས་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གི་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་རྣམས་
གཞན་ཞིག་གི་ཚོགས་ནས་བཙན་འཛོག་ཤིང་པའི་ཐབས་ལམ་རྗེ་ལྟར་བཙོས་ཡོད་
པ་ཡང་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་སྟབས། སྐབས་ལོ་འདིས་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རང་
དབང་ལ་དོ་སྣང་དང་ཉམས་ཞིབ་ཤིང་མཁན་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་དཔྱད་གཞི་ཡོང་
ངེས་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྐབས་ལོ་འདིའི་ནང་ལྷན་འབྲེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
འབྲུང་ཁུངས་དག་གྱུར་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ཡན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདོན་སྤེལ་
བྱས་པའི་དུས་དེབ་དང་། ཚགས་པར། འཕྲིན་གསལ་བཅས་ལ་གཞི་བཙུགས་ནས་
ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༢ ཉིན།

བོད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་སྡེ་གནས་ཁང་ནས།

TCHRD Office
Gangchen Kyishong
Dharamshala, 176215 INDIA

tchrd.org
office@tchrd.org
01892 223363

Follow TCHRD

